

EXHIBIT 3

T.C.
İSTANBUL
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
Terör ve Örgütlü Suçlar Soruşturma Bürosu

Soruşturma No : 2012/120653

Karar No : 2014/69582

KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA DAİR KARAR

DAVACI : K.H.

ŞİKAYETÇİLER : **1-CEMAL AĞIRMAN**, HASAN Oğlu MAKBULE'den olma, 06/02/1970 doğumlu, 2 No'Lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Merkez/ TEKİRDAĞ ikamet eder.
2-ORHAN İNCE, NURETTİN Oğlu FATİME'den olma, 01/05/1974 doğumlu, Başak Mah. Mektep Sk. No:1K İç Kapı No:19 Başakşehir/ İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **1- ABDULLAH HAPPANİ**, CEMALETTİN Oğlu MEVLÜDE'den olma, 01/01/1975 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, ÖNCÜPINAR köy/mahallesi, 128 cilt, 35 aile sıra no, 265 sıra no'da nüfusa kayıtlı Öncü Pınar Mh. N Bl. Cd.N:4/1 Merkez/ KİLİS ikamet eder.

MÜDAFİİ : Av. AYTEN HİÇYILMAZ, İSTANBUL
Mim Kemal Öke Cad. Lal Apt. No:23 K:4 D:9 Nişantaşı Şişli / İSTANBUL

SUÇ : Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama, 5607 Sayılı Yasaya Muhalefet, Resmi Belgede Sahtecilik, Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 16/01/2013, 25/10/2013, 17/12/2013, 01/05/2013
İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 14/02/2014, 14/02/2014

ŞÜPHELİ : **2- ADEM KARAHAN**, HASAN Oğlu PEMPE'den olma, 01/02/1980 doğumlu, ERZURUM ili, ÇAT ilçesi, ŞEYHHASAN köy/mahallesi, 32 cilt, 63 aile sıra no, 23 sıra no'da nüfusa kayıtlı Güney Mah. Emel Sk. No:5 İç Kapı No:3 Körfez/ KOCAELİ ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **3- AHMET MURAT ÖZİŞ, BEKİR** Oğlu SELVİ'den olma, 19/03/1981 doğumlu, ADIYAMAN ili, BESNİ ilçesi, HAMRA köy/mahallesi, 5 cilt, 157 aile sıra no, 19 sıra no'da nüfusa kayıtlı Denizköşkler Mah. Mızrak Sk. No:11 İç Kapı No:1 Avcılar/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 17/12/2013, 04/09/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 14/02/2014, 14/02/2014

ŞÜPHELİ : **4- BARIŞ GÜLER, MUAMMER** Oğlu NEVAL'den olma, 22/06/1978 doğumlu, MARDİN ili, ARTUKLU ilçesi, TEKER köy/mahallesi, 11 cilt, 326 aile sıra no, 70 sıra no'da nüfusa kayıtlı Fatih Sultan Mehmet Mahallesi Yeşil Vadi Sokak Kiptaş Yeşilvadi Konakları Sitesi E11 Blok No:3M İç Kapı No:3 Ümraniye/ İSTANBUL ikamet eder.

MÜDAFİİ : *Av. MEHMET KAMİL ŞİRİN, Ankara Cd. 2.Vakıf İşh. No.93/6 Kat.3 İzmit / KOCAELİ
* Av. MEHMET FEHİM GÜNEŞ, Osmaniye Mah. Fildamı Aralığı Sk. Fildamı Sitesi A Blok Zemin Kat D.3 ... Bakırköy / İSTANBUL

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 28/02/2014

ŞÜPHELİ : **5- CAFER SARAN, MOHAMMAD TAGHI** Oğlu PARVIN'den olma, 21/09/1977 doğumlu, İSTANBUL ili, BAKIRKÖY ilçesi, YEŞİLYURT köy/mahallesi, 69 cilt, 501 aile sıra no, 1 sıra no'da nüfusa kayıtlı Altunizade Mah. Raufpaşa Hanı Sk. No:17/21 İç Kapı No:10 Üsküdar/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **6- CAN SARRAF, HÜSEYİN** Oğlu ŞEBNEM'den olma, 04/05/1978 doğumlu, İSTANBUL ili, BAKIRKÖY ilçesi, ATAKÖY 7.8.9.10 KISIM köy/mahallesi, 76 cilt, 330 aile sıra no, 3 sıra no'da nüfusa kayıtlı Nispetiye Mah. Aydın Sk. No:9 İç Kapı No:35 Beşiktaş/ İSTANBUL ikamet eder.

MÜDAFİİ : * Av. VOLGA GÖKÇE, Tekfen Tower Eski

Büyükdere Cad. No:209 Esentepe Mah. A Blok L-01 1. Kat Şişli / İST

* Av. HATİP MERCAN, Abide-İ Hürriyet Caddesi No.137/3 Şişli / İSTANBUL

SUÇ : Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama, Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 16/01/2010, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **7- CEMALETTİN HAPPAŖİ**, CEMALETTİN Oğlu MEVLÜDE'den olma, 26/02/1978 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, ÖNCÜPİNAR köy/mahallesi, 128 cilt, 35 aile sıra no, 351 sıra no'da nüfusa kayıtlı N.Blok Küme Evleri Öncü Pınar Mah. No:4 İç Kapı No:2 Merkez/ KİLİS ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **8- CENGİZ KUMARTAŞLIOĞLU**, AHMET Oğlu MÜJGAN'den olma, 19/05/1970 doğumlu, AFYONKARAHİSAR ili, MERKEZ ilçesi, KARAMAN köy/mahallesi, 37 cilt, 3 aile sıra no, 55 sıra no'da nüfusa kayıtlı 33 Sk. Acarlar Mah. No:5 İç Kapı No:1 Beykoz/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **9- CEYLAN ER, HİLMİ** Oğlu HANIM'den olma, 01/06/1968 doğumlu, AFYONKARAHİSAR ili, BOLVADİN ilçesi, YAKUPŞEVKİPAŞA köy/mahallesi, 28 cilt, 41 aile sıra no, 3 sıra no'da nüfusa kayıtlı Haydarpaşa Gümürk Müdürlüğü Müdür Yardımcısı Üsküdar/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/09/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **10- EBRU GÜNDEŞ SARRAF, REMZİ** Kızı MÜJGAN'den olma, 12/10/1974 doğumlu, İSTANBUL ili, BAKIRKÖY ilçesi, ATAKÖY 7.8.9.10 KISIM köy/mahallesi, 76 cilt, 312 aile sıra no, 2 sıra no'da nüfusa kayıtlı Kanlıca Mah. Halide Edip Adıvar Cad. No:11 İç Kapı No:1 Beykoz/ İSTANBUL

MÜDAFİİ : Av. ŞEYDA YILDIRIM, Mim Kemal Öke Cad. Lal Apt. No:23 K:4 D:9 Nişantaşı Şişli / İSTANBUL

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : 11- EMİN HAYYAM, MAGHSOUD Oğlu
FATEMEH'den olma, 22/03/1978 doğumlu,
İSTANBUL ili, BAKIRKÖY ilçesi, ATAKÖY
7.8.9.10 KISIM köy/mahallesi, 76 cilt, 317 aile sıra no,
1 sıra no'da nüfusa kayıtlı

MÜDAFİİ : Av. ŞEYDA YILDIRIM, Mim Kemal Öke Cad. Lal
Apt. No:23 K:4 D:9 Nişantaşı Şişli / İSTANBUL

SUÇ : Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama,
5607 Sayılı Yasaya Muhalefet, Suç İşlemek Amacıyla
Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 16/01/2010, 16/01/2013, 25/10/2013, 01/08/2013 İST

ŞÜPHELİ : 12- EMİR EROĞLU, HASAN DERYA Oğlu
YEŞİM'den olma, 24/04/1987 doğumlu, İSTANBUL
ili, ŞİŞLİ ilçesi, FULYA köy/mahallesi, 9 cilt, 243 aile
sıra no, 3 sıra no'da nüfusa kayıtlı Konaklar Mah. İhsan
Hilmi Alantar Sk. No:23 İç Kapı No:6 Beşiktaş/ İST

SUÇ : Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama,
5607 Sayılı Yasaya Muhalefet, Rüşvet Almak ve
Vermek, Suç İşlemek Amacıyla Kurulan Örgüte Üye
Olma

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 16/01/2013, 17/12/2013, 31/10/2012 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 20/01/2014

ŞÜPHELİ : 13- EMRAH HAPPAŇI, YUSUF Oğlu AYŞE'den
olma, 11/03/1988 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi,
ÖNCÜPINAR köy/mahallesi, 128 cilt, 35 aile sıra no,
372 sıra no'da nüfusa kayıtlı Mimar Sinan Mah. 75181
Nolu Sk. No:26 İç Kapı No:3 Şahinbey/ GAZİANTEP

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/09/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : 14- ERCAN SAĞIN, YALÇIN Oğlu SEBİHA'den
olma, 05/04/1973 doğumlu, AMASYA ili,
MERZİFON ilçesi, KARAMAĞARA KÖYÜ
köy/mahallesi, 50 cilt, 26 aile sıra no, 25 sıra no'da
nüfusa kayıtlı Yıldız Posta Cad.N:50 Dedeman İstanbul
Otel Beşiktaş/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve
Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : 15- ERTUĞRUL BOZDOĞAN, YUSUF ZİYA
Oğlu HATİCE'den olma, 01/08/1958 doğumlu,
HATAY ili, DÖRTYOL ilçesi, KIŞLALAR
köy/mahallesi, 1 cilt, 33 aile sıra no, 48 sıra no'da

nüfusa kayıtlı Şirinevler Mah. Kazım Karabekir 3. Sk. No:15 İç Kapı No:6 Bahçelievler/ İSTANBUL

SUÇ : Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama, Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 16/01/2010, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **16- FATMA ASLAN, KAMİL Kızı CEMİLE**'den olma, doğumlu, ÇORUM ili, OSMANCIK ilçesi, KARALARGÜNEY köy/mahallesi, 51 cilt, 45 aile sıra no, 69 sıra no'da nüfusa kayıtlı ikamet eder.

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **17- HALİL İBRAHİM AKKAYA, MAHMUT Oğlu NURCİHAN**'den olma, 10/08/1974 doğumlu, SİVAS ili, ZARA ilçesi, KURUCAABAT KÖYÜ köy/mahallesi, 95 cilt, 9 aile sıra no, 22 sıra no'da nüfusa kayıtlı Meşrutiyet Mah. Matbaacı Osman Bey Sokak Yeşil Apt No:17 D:1 Şişli/ İSTANBUL

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **18- HİKMET TUNER, GALİP Oğlu SEVİM**'den olma, 03/02/1964 doğumlu, IĞDIR ili, MERKEZ ilçesi, AKYUMAK köy/mahallesi, 4 cilt, 59 aile sıra no, 7 sıra no'da nüfusa kayıtlı Başakşehir Mah. Efe Sk. No:1 İç Kapı No:40 Başakşehir/ İSTANBUL

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek, Suç İşlemek Amacıyla Kurulan Örgüte Üye Olma

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 28/02/2014

ŞÜPHELİ : **19- HÜSAMETTİN ALTINBAŞ, ALAİDDİN Oğlu MUKADDES**'den olma, 20/06/1968 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, TEKYE MAHALLESİ köy/mahallesi, 31 cilt, 132 aile sıra no, 65 sıra no'da nüfusa kayıtlı Durak Döviz Ticaret Aş Kapalıçarşı Kavaflar Cad No.17 Eminönü/ İSTANBUL

SUÇ : Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama, Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 16/01/2010, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **20- İRFAN IŞIKGÜN, İSMAİL Oğlu SULTAN**'den olma, 22/06/1976 doğumlu, MALATYA ili, ARAPGİR ilçesi, ULAÇLI köy/mahallesi, 60 cilt, 25

aile sıra no, 88 sıra no'da nüfusa kayıtlı Ferahevler Mah. Meral Sk. No:80 Sarıyer/ İSTANBUL
SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **21- İSMAİL KARAARSLAN, MUSTAFA** Oğlu ASİYE'den olma, 05/06/1974 doğumlu, ADIYAMAN ili, GERGER ilçesi, YUKARI DAĞLICA köy/mahallesi, 46 cilt, 27 aile sıra no, 24 sıra no'da nüfusa kayıtlı Şenlikköy Mah. Otlukbeli Sk. No:54 İç Kapı No:3 Bakırköy/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **22- MEHMET HAPPANİ, CEMALETTİN** Oğlu MEVLÜDE'den olma, 01/01/1973 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, ÖNCÜPINAR köy/mahallesi, 128 cilt, 35 aile sıra no, 264 sıra no'da nüfusa kayıtlı Şih Mehmet Mah. Şih Mehmet Yolu Bağ Evleri Küme Evleri No:9 Merkez/ KİLİS ikamet eder.

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **23- MEHMET BİLİCİ, MEHMET FAHRİ** Oğlu EDİBE'den olma, 01/03/1949 doğumlu, DİYARBAKIR ili, SUR ilçesi, DABANOĞLU köy/mahallesi, 8 cilt, 126 aile sıra no, 3 sıra no'da nüfusa kayıtlı Özbal Sk. Fulya Mah. No:16 İç Kapı No:5 Şişli/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **24- MEHMET ALİ AŞİROĞLU, ABDULKADİR** Oğlu FATMA'den olma, 01/01/1990 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, ÖNCÜPINAR köy/mahallesi, 128 cilt, 32 aile sıra no, 45 sıra no'da nüfusa kayıtlı Hürriyet Mah. Yavuzlar Sk. No:33 İç Kapı No:1 Bahçelievler/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **25- MEHMET HAKAN ATİLLA, MEHMET IŞIK** Oğlu AYŞE'den olma, 25/10/1970 doğumlu, GAZİANTEP ili, ŞAHİNBEY ilçesi, KANALICI

SUÇ : köy/mahallesi, 60 cilt, 254 aile sıra no, 9 sıra no'da N.K
: Rüşvet Almak ve Vermek
SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **26- MEHMET HAKAN BAYRAMIÇ**, SALİH Oğlu EMEL'den olma, 18/04/1970 doğumlu, GAZİANTEP ili, ŞAHİNBEY ilçesi, PAÇAVRA köy/mahallesi, 95 cilt, 30 aile sıra no, 46 sıra no'da nüfusa kayıtlı Tozkoparan Mah. Kuru Sk. No:3 İç Kapı No:23 Güngören/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek
SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **27- MEHMET ŞENOL ÇAĞLAYAN**, MEHMET SALİH Oğlu MUHLİSE'den olma, 14/10/1965 doğumlu, ANKARA ili, ÇANKAYA ilçesi, HARBİYE köy/mahallesi, 38 cilt, 135 aile sıra no, 3 sıra no'da nüfusa kayıtlı Organize Sanayi Bölgesi Karamanlılar Cad. No:9 Sincan/ ANKARA ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek
SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **28- METİN CABİR**, MEHMET Oğlu HÜSNE'den olma, 19/03/1987 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, YAVUZLU köy/mahallesi, 81 cilt, 39 aile sıra no, 85 sıra no'da nüfusa kayıtlı Yavuz Sultan Selim Cad. Yavuz Sultan Selim Mah. No:10 Merkez/ KİLİS

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek
SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **29- MOHAMMADSADEGH RASTGAR SHISHEHGARKHANEH**, MOHAMMAD Oğlu SAKİNEH'den olma, 21/04/1973 doğumlu, ili, ilçesi, köy/mahallesi, cilt, aile sıra no, sıra no'da nüfusa kayıtlı Yeşilköy Mah. İstanbul Cad. Kulüp Sok. No:6 D:2 Bakırköy/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek
SUÇ TARİHİ VE YERİ : 17/12/2013, 04/09/2013 İSTANBUL
TAHLİYE TARİHİ : 14/02/2014, 14/02/2014

ŞÜPHELİ : **30- MUACET KORKMAZ**, HÜSEYİN Oğlu FATMA'den olma, 15/05/1969 doğumlu,

SUÇ : DİYARBAKIR ili, KULP ilçesi, NARLICA köy/mahallesi, 38 cilt, 27 aile sıra no, 88 sıra no'da nüfusa kayıtlı Adnan Kahveci Mah. Yavuz Sultan Selim Cad No:6/21 Beylikdüzü/ İSTANBUL

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 01/01/2013, 16/01/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 20/01/2014

ŞÜPHELİ : **31- MURAT CESURTÜRK, MÜNİR Oğlu** ZİNNET'den olma, 27/03/1971 doğumlu, ERZURUM ili, YAKUTİYE ilçesi, YUKARI HASANİBASRİ köy/mahallesi, 64 cilt, 603 aile sıra no, 4 sıra no'da nüfusa kayıtlı Adnan Kahveci Mah. Yavuz Sultan Selim Bulvarı No:7C İç Kapı No:55 Beylikdüzü/ İST

SUÇ : Suç işlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **32- MURAT YILMAZ, ZEKİ Oğlu** VEDİA'den olma, 11/07/1976 doğumlu, SİVAS ili, SUŞEHRİ ilçesi, BOSTANCIK köy/mahallesi, 37 cilt, 54 aile sıra no, 22 sıra no'da nüfusa kayıtlı Mescit Sk. Omurça Mah. No:23 Bodrum/ MUĞLA ikamet eder.

SUÇ : Suç işlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **33- MUSTAFA AŞİROĞLU, AHMET Oğlu** MUHABBET'den olma, 01/01/1972 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, ÖNCÜPINAR köy/mahallesi, 128 cilt, 32 aile sıra no, 27 sıra no'da nüfusa kayıtlı Öncü Pinar Mah. S.Blok Küme Evleri No:6 İç Kapı No:1 Merkez/ KİLİS ikamet eder.

SUÇ : Suç işlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **34- MUSTAFA BEHCET KAYNAR, MUSTAFA Oğlu** NEJLA'den olma, 01/09/1975 doğumlu, KARAMAN ili, ERMENEK ilçesi, SUSAKLI MAHALLESİ köy/mahallesi, 13 cilt, 38 aile sıra no, 54 sıra no'da nüfusa kayıtlı Bursa Caddesi 444. Sokak 8/4 Keçiören/ ANKARA ikamet eder.

SUÇ : Suç işlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve

SUÇ TARİHİ VE YERİ : Vermek
: 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **35- NESTEREN ZAREİ DENİZ, HABİBULLAH**
Kızı PERİHAN'den olma, 17/07/1977 doğumlu,
TEKİRDAĞ ili, ŞARKÖY ilçesi, CUMHURİYET
köy/mahallesi, 2 cilt, 362 aile sıra no, 12 sıra no'da n k
Levent Mah. Gönüller Aralığı Sk. No:5 Beşiktaş/ İST

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve
Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **36- ONUR KAYA, OSMAN Oğlu FEVZİYE'den**
olma, 13/12/1978 doğumlu, ÇANKIRI ili, ILGAZ
ilçesi, KIYISIN köy/mahallesi, 45 cilt, 36 aile sıra no,
43 sıra no'da nüfusa kayıtlı Kırkkonaklar
Mah.352.Sok.6/8 Cankaya Ankara İSTANBUL

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek, Suç İşlemek Amacıyla
Kurulan Örgüte Üye Olma

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 17/12/2013, 25/09/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 14/02/2014

ŞÜPHELİ : **37- ÖZGÜR ÖZDEMİR, ERDOĞAN Oğlu**
NURTAÇ'den olma, 10/05/1979 doğumlu,
MALATYA ili, ARGUVAN ilçesi, AKÖREN
köy/mahallesi, 5 cilt, 48 aile sıra no, 64 sıra no'da
nüfusa kayıtlı Kartaltepe Mah. Bahçesaray Sk. No:7 İç
Kapı No:12 Bakırköy/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek, Suç İşlemek Amacıyla
Kurulan Örgüte Üye Olma

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 28/02/2014

ŞÜPHELİ : **38- ÖZGÜR ERKER, HALUK Oğlu SEVİM'den**
olma, doğumlu, BİLECİK ili, MERKEZ ilçesi,
İSTİKLAL köy/mahallesi, 5 cilt, 142 aile sıra no, 12
sıra no'da nüfusa kayıtlı Caddebostan Mahallesi
Zincirli Köşk Sokak No:10/7 Kadıköy İstanbul
Kadıköy/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve
Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **39- ÖZLEM ADATEPE, İVAN Kızı LÜDMİLA'den**
olma, 23/07/1975 doğumlu, ADANA ili, CEYHAN
ilçesi, CİVANTAYAK köy/mahallesi, 4 cilt, 7 aile sıra

SUÇ : no, 61 sıra no'da nüfusa kayıtlı Acarlar Mah. 46 Sk. No:17 İç Kapı No:1 Beykoz/ İSTANBUL ikamet eder.
: Bir Kimseyi Fuhuşa Teşvik Etmek veya Yaptırmak veya Aracılık Etmek veya Yer Temin Etmek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 03/02/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **40- RIZA SARRAF, HOSSEIN** Oğlu SHAHEN'den olma, 12/09/1983 doğumlu, İSTANBUL ili, BAKIRKÖY ilçesi, ATAKÖY 7.8.9.10 KISIM köy/mahallesi, 76 cilt, 312 aile sıra no, 1 sıra no'da nüfusa kayıtlı Kanlıca Mah. Halide Edip Adivar Cad. No:11 İç Kapı No:1 Beykoz/ İSTANBUL ikamet eder.

MÜDAFİİ : * Av. ŞEYDA YILDIRIM, Mim Kemal Öke Cad. Lal Apt. No:23 K:4 D:9 Nişantaşı Şişli / İSTANBUL
* Av. AYTEN HİÇYILMAZ, Mim Kemal Öke Cad. Lal Apt. No:23 K:4 D:9 Nişantaşı Şişli / İSTANBUL

SUÇ : Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama, 5607 Sayılı Yasaya Muhalefet, Bir Kimseyi Fuhuşa Teşvik Etmek veya Yaptırmak veya Aracılık Etmek veya Yer Temin Etmek, Resmi Belgede Sahtecilik, Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 2013, 25/10/2013, 16/01/2013, 17/12/2013, 01/05/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 28/02/2014, 28/02/2014

ŞÜPHELİ : **41- RÜÇHAN BAYAR, MEHMET MÜNİR** Oğlu SUPHİYE'den olma, 10/02/1972 doğumlu, MARDİN ili, ARTUKLU ilçesi, TEKER köy/mahallesi, 11 cilt, 322 aile sıra no, 78 sıra no'da nüfusa kayıtlı Nuru Osmaniye Mah. Gazi Cad. Sinan Paşa Sok. Gold Bazar No:5/1 Çemberlitaş Eminönü/ İSTANBUL

SUÇ : Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama, 5607 Sayılı Yasaya Muhalefet, Resmi Belgede Sahtecilik, Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 16/01/2010, 04/01/2013, 05/01/2013, 16/01/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 30/01/2014

ŞÜPHELİ : **42- SABRİ BERK, REŞİT** Oğlu MEDİNE'den olma, 13/01/1950 doğumlu, VAN ili, MERKEZ ilçesi, BAĞÇIVAN köy/mahallesi, 3 cilt, 221 aile sıra no, 5 sıra no'da nüfusa kayıtlı Atatürk Mah. Nehir Sk. No:3 İç Kapı No:2 Küçükçekmece/ İSTANBUL

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **43- SALİH BARIŞ KIRANTA**, ERTUĞRUL Oğlu MELİHA'den olma, 20/08/1975 doğumlu, TRABZON ili, SÜRMENE ilçesi, YENİAY köy/mahallesi, 8 cilt, 165 aile sıra no, 20 sıra no'da nüfusa kayıtlı İncirli Mah. Yunus Emre Cad. No:33 İç Kapı No:1 Keçiören/ ANKARA ikamet eder.

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **44- SALİH KAAH ÇAĞLAYAN**, MEHMET ZAFER Oğlu SONGÜL'den olma, 26/09/1986 doğumlu, ANKARA ili, ÇANKAYA ilçesi, HARBİYE köy/mahallesi, 38 cilt, 126 aile sıra no, 4 sıra no'da nüfusa kayıtlı Yenimahalle Çayyolu Kuru Mah. Sızinevler St 3 Cad No. 2 ANKARA ikamet eder.

MÜDAFİİ : Av. MUHAMMED HARDALACI, ANKARA Kızıllırmak Mahallesi Ufuk Üniversitesi Caddesi 1445.Sokak No:2/B Kat:17 Daire:88 Çukurambar Çankaya / ANKARA

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 30/08/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 28/02/2014

ŞÜPHELİ : **45- SÜLEYMAN ASLAN**, HAKKI Oğlu ŞERİFE'den olma, 10/05/1970 doğumlu, ÇORUM ili, OSMANCIK ilçesi, KARALARGÜNEY köy/mahallesi, 51 cilt, 45 aile sıra no, 43 sıra no'da nüfusa kayıtlı Necip Fazıl Mah. Gaffar Okkan Cad. No:6K İç Kapı No:2 Ümraniye/ İSTANBUL i

MÜDAFİİ : Av. ERSAN ŞEN, Altunizade, Kuşbakişı Cad. No: 9 Üsküdar / İST

SUÇ : Resmi Belgede Sahtecilik, Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 05/01/2013, 17/12/2013, 07/10/2013 İSTANBUL/null

TAHLİYE TARİHİ : 14/02/2014

ŞÜPHELİ : **46- SÜLEYMAN HAPPAHİ**, ZEYNEL Oğlu AYŞE'den olma, 25/02/1965 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, ÖNCÜPINAR köy/mahallesi, 128 cilt, 35 aile sıra no, 134 sıra no'da n k K Karaübekir

SUÇ : Mah Mehmet Tuğrul Cad N0 48 Merkez/ KİLİS
SUÇ TARİHİ VE YERİ : Rüşvet Almak ve Vermek
: 25/10/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **47- TAHA AHMET ALACACI**, MEHMET Oğlu
MELAHAT'den olma, 01/03/1978 doğumlu, DENİZLİ
ili, ÇAL ilçesi, AKKENT köy/mahallesi, 3 cilt, 403
aile sıra no, 26 sıra no'da nüfusa kayıtlı Şenlikköy Mah.
Konaklı Sk. No:17 İç Kapı No:6 Bakırköy/ İST

SUÇ : 5607 Sayılı Yasaya Muhalefet
SUÇ TARİHİ VE YERİ : 16/01/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **48- TEVFİK USTA**, AHMET Oğlu HİLMİYE'den
olma, 20/11/1967 doğumlu, TRABZON ili, OF ilçesi,
BALLICA köy/mahallesi, 27 cilt, 96 aile sıra no, 54
sıra no'da nüfusa kayıtlı İstanbul Gümrük Ve Muhafaza
Başmüdürlüğü Karaköy İSTANBUL

SUÇ : 5607 Sayılı Yasaya Muhalefet
SUÇ TARİHİ VE YERİ : 16/01/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **49- TURGUT HAPPAŖİ**, CEMALETTİN Oğlu
MEVLÜDE'den olma, 26/02/1979 doğumlu, KİLİS ili,
MERKEZ ilçesi, ÖNCÜPINAR köy/mahallesi, 128
cilt, 35 aile sıra no, 350 sıra no'da nüfusa kayıtlı
Şirinevler Mah. Kazım Karabekir 4. Sk. No:24 İç Kapı
No:8 Bahçelievler/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve
Vermek
SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **50- TÜRKER SARGIN**, ŞABAN Oğlu CEMİLE'den
olma, 07/12/1973 doğumlu, MALATYA ili,
DOĞANYOL ilçesi, İSHAK köy/mahallesi, 25 cilt,
160 aile sıra no, 36 sıra no'da nüfusa kayıtlı Halkalı
Merkez Mah. Sönmez Sk. No:3B İç Kapı No:35
Küçükçekmece/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve
Vermek
SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **51- UMUT BAYRAKTAR**, SEFER Oğlu
NERMİN'den olma, 01/10/1978 doğumlu, GİRESUN
ili, GÖRELE ilçesi, BOZCAALİ köy/mahallesi, 15 cilt,
24 aile sıra no, 28 sıra no'da nüfusa kayıtlı Ersel Nak.
Dez Ltd Şti Kumcular Liman Yolu Akar İş Mrk No43

SUÇ : D:4 34524 Büyükçekmece/ İSTANBUL
: Rüşvet Almak ve Vermek, Suç İşlemek Amacıyla Kurulan Örgüte Üye Olma

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 17/12/2013, 04/09/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 14/02/2014, 14/02/2014

ŞÜPHELİ : **52- YASİN ATA, GALİP** Oğlu HAVVA'den olma, 03/06/1984 doğumlu, KASTAMONU ili, CİDE ilçesi, GÜNEBAKAN köy/mahallesi, 37 cilt, 7 aile sıra no, 98 sıra no'da nüfusa kayıtlı Siyavuşpaşa Mah. Sardunya Sk. No:8 İç Kapı No:6 Bahçelievler/ İST

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **53- YÜCEL ÖZÇİL, NECAFATTİN** Oğlu SANİYE'den olma, 11/06/1971 doğumlu, SİNOP ili, BOYABAT ilçesi, ENGİLEKİN köy/mahallesi, 50 cilt, 67 aile sıra no, 50 sıra no'da nüfusa kayıtlı Bahçelievler Mah. Yeşilpalmye Cad. No:2/5-B İç Kapı No:12 Üsküdar/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

A- SORUŞTURMANIN KONUSU:

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilen 07/05/2010 tarihli e-posta ihbarında özetle; İranlı Rıza Sarraf isimli şahsın kendisinin İstanbul'da, babasının ise Dubai'de olduğu, yurt dışından milyonlarca doları Türkiye'ye soktukları, bu işi İstanbul Beyazıt Kapalıçarşı'da faaliyet gösteren Durak Döviz isimli iş yerinde farklı kişileri kullanarak yaptıkları ve bunun gibi bir çok kişinin bulunduğu hususunun iddia edilmesi üzerine durumun incelendiği, konu ile ilgili olarak Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ve Mali Suçlar ve Suç Gelirleri ile Mücadele Şube Müdürlüğünün 06/06/2011 tarihli yazısı ekinde bulunan "Happani Grubu Değerlendirme Raporu" başlıklı 03/06/2011 tarihli raporda;

"12.02.2007 tarihinde Kapıkule Hudut Kapısından yurtdışına çıkış yapmak isteyen bir TIR aracında 202 kg eroin maddesi ele geçirilmiş, akabinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2007/1258 soruşturma dosyası ile mahkeme kararı çerçevesinde Edirne KOM Şube Müdürlüğünce gerçekleştirilen iletişimin dinlenmesi tedbirinin uygulanması sürecinde, değişik gerçek/tüzel kişiler arasında kaynağı belli olmayan yüksek miktarda paranın uluslararası transferinin yapıldığı, bu transferlere aracılık yapan kişiler arasında Durak Döviz isimli işyeri ve Abdullah isimli çalışanın da bulunduğu tespit edilmiştir.

İstanbul Muhabere Elektronik Şube Müdürlüğü'nün 07.05.2010 tarihli ve İhbar No:6484 sayılı e-posta ihbar formunda İranlı Rıza Sarraf isimli şahsın kendisinin İstanbul'da,

babasının ise Dubai’de olduğu, yurtdışından milyonlarca doları Türkiye’ye soktukları, bu işi İstanbul Beyazıt Kapalı çarşıda faaliyet gösteren Durak Döviz isimli işyerinde farklı kişileri kullanarak yaptıkları iddia edilmiştir.

21.12.2010 tarihli ulusal basında Moskova Havalimanı’ndaki gümrük görevlilerinin kontrolleri esnasında İstanbul’dan Rusya’ya giden üçü Azeri biri İranlı olmak üzere dört kişinin bavul ve sırt çantalarında 14,5 Milyon Dolar ve 4 Milyon Avro ele geçirildiği ve şahısların gözaltına alındığı haberinin yer almış, bahse konu habere istinaden 23.12.2010 tarihinde Rusya İnterpolü’nden polisiye iş işbirliği kapsamında bilgi talep edilmiş ve 16.03.2011 tarihinde alınan cevabi yazı ile, Azeri vatandaşları Vagif BADALOV, Ramin ISMAILOV, Gusein ISMAILOV ve İran vatandaşı Mohammadsadig RASTGARSHISHEGARHANEKH isimli şahısların üzerinde yüklü miktarda nakit para ile 16.10.2010 tarihinde İstanbul’dan Moskova’ya uçakla geldikleri, ancak herhangi bir bildirimde bulunmadıklarından adı geçen şahıslar hakkında gümrük yetkilileri tarafından Rusya Ceza Kanunu’nun 188. Maddesine (Kaçakçılık) göre işlem yapıldığı, soruşturmanın halen devam ettiği bilgisi alınmıştır.

15.04.2011 tarihli ulusal basında ise, genel olarak “150 milyon Doları bavulla kaçırdılar” başlığı altında, Rusya Federal Gümrük Servisinin başlatmış olduğu çalışmalar neticesinde 14 kuryenin tespit edilerek isimlerinin ülkemiz makamlarına bildirildiği ve para transferlerinin soruşturulmasının istenildiği, söz konusu şahısların Dubai’den gelen ve Azeri işadamlarına ait olduğu iddia edilen 40 milyon dolar ve 10 milyon Avro’yu 37 seferde valizlerle Rusya’ya taşıdığı, Ebru GÜNDEŞ’in eşi Reza Sarraf’ın şoförü olan Turgut HAPPAÑI isimli şahsın 14 kurye arasında yer aldığına ilişkin iddialar yer almıştır.

Yukarıda adı geçen gerçek/tüzel kişiler ve faaliyetleri hakkında MASAK, İstanbul ve Edirne Emniyet Müdürlükleri ile Daire Başkanlığımız Mali ve Narkotik Şube Müdürlüklerince değişik tarihlerde yürütülen çalışmalarda somut bir neticeye varılması mümkün olmamış ise de geline nokta itibarıyla yürütülen çalışmaların neticelerinin anlamlı bir şekilde birleştirilerek analize tabi tutulması ihtiyacı hasıl olmuştur. Bu amaç doğrultusunda hazırlanan eldeki raporda Durak Döviz ile ortakları Turgut HAPPAÑI, Abdullah HAPPAÑI, Serdal HAPPAÑI, Şenel HAPPAÑI ve Rıza SARRAF isimli şahısların kimlik ve adres bilgileri, yasa dışı faaliyetleri, vergi mükellefiyet, mal varlığı ve yurt dışına giriş-çıkış bilgileri mercek altına alınmıştır.

ADI GEÇEN ŞAHISLARIN ŞİRKET ORTAKLIKLARI

Rıza SARRAF (TC Kimlik No: 61246507012)

1.Tasfiye Halinde Homa Yapı Gıda Tek. Tur. Oto. İç Dış Tic. A.Ş. (VKN:4630342380) %4 Hisse

2.Bella İnşaat Tur. ve Oto. San. Dış Tic. Ltd. Şti. (VKN:1630348606) %50 hisse

3.Royal Denizcilik ve Endüstriyel Makine San. Tic. A.Ş. (VKN:7350626052)

· Rıza Sarraf	Yönetim Kurulu Başkanı	%80
·Ahad Khabbazzamini	Yönetim Kurulu Üyesi	%10
·Abdullah Happani	Yönetim Kurulu Üyesi	%5
·Turgut Happani	Yönetim Kurulu Üyesi	%2,5

·Humayun Zatparvar	Yönetim Kurulu Üyesi	%2,5
--------------------	----------------------	------

4. Royal Holding A.Ş. (VKN:7350691410)

·Rıza Sarraf	Yönetim Kurulu Başkanı	%72
·Mohamad Zarrab	Yönetim Kurulu Üyesi	%25
·Abdullah Happani	Yönetim Kurulu Üyesi	%1
·Hamid Reza Fath Razi	Yönetim Kurulu Üyesi	%1
·Fathariz Amir	Yönetim Kurulu Üyesi	%1

Royal Holding A.Ş.'nin alt firmalarının Durak Döviz A.Ş., Tural Ltd. Şti. ve Pırlanta Ltd. Şti. ünvanlı firmalar olduğu, İran ve Dubai'ye külçe altın ihracaatı ve İran'da Atasay Kuyumculuk ile ortak hurda altından külçe altın imalatı yapacakları, ihraç bedelleri ile bankalardan ve Rona Döviz A.Ş.'den yine külçe altın alacakları, firmaların ihraç bedelleri için bankalar için çalıştığı, adı geçen firmaların İran'ın ticari işlemleri için para giriş çıkışlarına aracılık ettiği bilgileri istihbar edilmiştir.

Ayrıca Rıza SARRAF'ın Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş.'nin 2007-2008 yıllarında %47,50 hissesi ile ortaklığı mevcuttur.

Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş. (VKN:3150088430) (27.07.2010'dan itibaren)

· Sabri BERK	Yönetim Kurulu Başkanı	%30
· Abdullah Happani	Yönetim Kurulu Üyesi	%20
· Hüsamettin Altınbaş	Yönetim Kurulu Üyesi	%20
· Turgut Happani	Yönetim Kurulu Üyesi	%15
· Murat CESURTÜRK	Yönetim Kurulu Üyesi	%15

Rıza SARRAF ve Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş.'nin ortakları olan HAPPANİ ailesi ve diğer aile üyeleri hakkında; İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan alınan 03.06.2009 tarihli ve 2009/1592 sayılı yazı ve ekinde yer alan İstanbul Emniyet Müdürlüğümüzün 08.01.2009 tarihli ve 2008/2779 sayılı yazısında;

·İstanbul Kapalıçarşı'da Bilal HAPPANİ, Kadir HAPANNİ, Zeynel HAPPANİ ve İrfan HAPPANİ isimli şahısların karapara akladıkları, yılda yaklaşık 1.000.000 USD haksız para kazandıkları,

·İstanbul Ticaret Odası kayıtlarından yapılan sorgu neticesinde; Bilal HAPPANİ isimli şahsın "Avrasya Kıymetli Madenler Turizm Gıda Tekstil Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti." (Sermayesi 250.000 YTL) Abdullah HAPPANİ ve Serdal HAPPANİ'nin "Durak Döviz Ticaret A.Ş." (Sermayesi 350.000 YTL) ve Abdullah HAPPANİ ve Turgut HAPPANİ'nin "Royal Denizcilik ve Endüstriyel Makine Sanayi ve Ticaret A.Ş" (Sermayesi 1.000.000 TL) firmalarının ortağı olduğu, Abdulkadir HAPPANİ ve Halil HAPPANİ'nin ortağı bulunduğu "Mavi Kıymetli Madenler Turizm Otomotiv Gıda Tekstil Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti." adlı firmanın 04.06.2008 tarihi itibarı ile kurulduğu ve sermayesinin 150.000 YTL olduğu, ancak bu firmaların tabela firmaları olduğu yönünde izlenimlerin oluştuğu, Mavi Kıymetli Mad. Tur. Oto. Gıda Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin faaliyet adresine yönelik yapılan araştırmalarda işyerinde herhangi bir ticari faaliyetin yürütüldüğüne dair bir emare bulunmadığı,

Alınan ihbar neticesinde; ihbarcının yakını olduğunu belirttiği HAPPANİ soyadlı kişilerin İranlı şahısların eli altında çalıştıkları, yurtdışından karapara havalesi yaparak yüzdelik karşılığında “milyon dolarlar” getirdikleri, Kilis’te bazı kişiler adına açılan sahte hesaplara gelen paralardan “yüzde bir” yüzdelik sözü verdikleri, bu şekilde birisine söz verdikleri halde yüzdelik payı vermemelerinden dolayı şahsın hesabında bulunan parayı vekaleti iptal ederek çektiği, Kilis’te akrabaları kavga edince durumun meydana çıktığı, Kilis Öncüpınar Mahallesi’nde bundan başka en az 10 kişinin daha bulunduğunu, bu kişilerin 3-5 sene içerisinde İstanbul’a sahip olduklarını, Fahri HAPPANİ, Mehmet HAPPANİ, Serdar HAPPANİ isimli şahısların Kilis İl Sağlık Müdürlüğü’nde temizlik şirketinde sözleşmeli çalıştıklarını, paranın Kilis Garanti Bankası’ndan çekildiğini, banka hesaplarına ulaşıldığında da durumun anlaşılacağına iddia edildiği belirtilmiştir.

Azeri işadamları Nizami AZİMOV, Hüseyin G. İSMAYİLOV ve Vagif BADALOV’a ait olduğu iddia edilen ve bir yıl içerisinde yaklaşık 150 Milyon Doların yurt dışına çıkarılması olayı (21.12.2010 tarihli basın haberleri) ile ilgili olarak ilk aşamada yapılan tespitler:

- 22 Haziran-31 Ekim 2010 tarihleri arasında yukarıda isimleri geçen şahıslarca Rusya’ya çok yüklü miktarlarda nakit para girişi yapıldığı ve şahısların paranın kaynağını açıklamada yetersiz kaldıkları ve bu parayla Moskova ya da Moskova bölgesinde gayrimenkul alımı yapacaklarının iddia edildiği,
- 22 Haziran-31 Ekim 2010 tarihleri arasında adı geçen şahısların yurt dışına çıkardıkları para miktarı: 10.300.000,00 EURO ve 37.122.968,00 USD olduğu belirtilmiştir.

MASAK’ın yukarıda belirtmiş olduğu şahıslar ile beraber hareket eden şahısları tespit edebilmek (kurye oldukları değerlendirilen) için yurda giriş-çıkış kayıtlarının incelenmesi ile yapılan çalışmalar neticesinde MASAK’ın bildirdiği 14 kişi ile birlikte tespit edilen toplamda 55 kişinin kurye faaliyetinde bulunduğu değerlendirilmektedir.

Adem GELGEÇ’in Tural HUSEYNOV, Kadir HAPPANİ ve Surkhay HUSEYNOV isimli şahıslarla birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Adnan Menderes YAZAR’ın Kadir HAPPANİ, Mustafa AŞİROĞLU, Yücel ÖZCİL, Murat CESURTÜRK, Hüsamettin ALTINBAŞ, Mustafa HAPPANİ, Vagif BADALOV, Turgut HAPPANİ, Vidadi BADALOV, Süleyman HAPPANİ, Ertuğrul BOZDOĞAN, Nizami AZİMOV, Behzad AGHAZADEHKHALK, Cemil SON ve Mohammadsadeg RASTGARSHISHEHG isimli şahıslarla birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Erol ERDOĞAN’ın Ertuğrul BOZDOĞAN, İlham HUSEYNOV, Mustafa AŞİROĞLU, Vidadi BADALOV, Süleyman HAPPANİ, Turgut HAPPANİ, Kadir HAPPANİ, Muzaffer HAPPANİ, Mustafa HAPPANİ, Hüsamettin ALTINBAŞ, Taleh HUSEYNOV ve Surkhay HUSEYNOV isimli şahıslarla birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Ertuğrul BOZDOĞAN’ın Bahruz ABBASOV, Turgut HAPPANİ, Abdullah HAPPANİ, Mustafa HAPPANİ, Kadir HAPPANİ, Süleyman HAPPANİ, Khagani ABBASOV, Mustafa AŞİROĞLU, Vidadi BADALOV, Adnan Menderes YAZAR ve Mayıs BADALOV isimli şahıslarla birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Kadir HAPPANİ’nin Rauf ABBASOV, Arastun ABBASOV, Yusuf ABBASOV, Khagani ABBASOV, Alıfaga ABBASOV, Leyla ABBASOVA, Sabuhi BADALOV, Rana BADALOVA, Vidadi BADALOVA, Nabi İSMAYİLOV, Valaddin İSMAYİLOV, Hüseyin İSMAYİLOV, Adnan Menderes YAZAR, Mustafa AŞİROĞLU, Murat CESURTÜRK, Hüsamettin ALTINBAŞ, Ertuğrul BOZDOĞAN, Mohammadsadeg RASTGARSHISHEHG ve HAPPANİ soyadlı kişilerle birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Murat CESURTÜRK'ün Jefrey GILLIES, Kadir HAPPANİ, Turgut HAPPANİ, Mustafa HAPPANİ, Mehmet HAPPANİ, Adnan Menderes YAZAR, Nizami AZIMOV ve Vidadi BADALOV isimli şahıslar ile birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Mustafa HAPPANİ'nin Ertuğrul BOZDOĞAN, Mayıs BADALOV, Mustafa AŞİROĞLU, Ramiz HUSEYNOV, Nizami AZIMOV, Mohammadsadeq RASTGARSHISHEHG, Turgut HAPPANİ, Hüsamettin ALTINBAŞ, Adnan Menderes YAZAR, Mirad ISMAYILOV, İlgar ISMAYILOV, Ismayıl ISMAYILOV, Vagif BADALOV ve Surkhay HUSEYNOV isimli şahıslar ile birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Sabri BERK'in Adem GELGEÇ, Mustafa AŞİROĞLU, Ertuğrul BOZDOĞAN, Kadir HAPPANİ, Adnan Menderes YAZAR, Mustafa HAPPANİ ve Vidadi BADALOV isimli şahıslar ile birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Sefer Berkant BERK'in Mustafa HAPPANİ ve Mustafa AŞİROĞLU ile birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Turgut HAPPANİ'nin Mustafa AŞİROĞLU, Huseyn ISMAYILOV, Khagani ABBASOV, Vagif BADALOV, Tural HUSEYNOV, Aydan HUSEYNOV, Surkhay HUSEYNOV, Abilfaz ABBASOV, Kamran HUSEYNOV, Elshad HUSEYNOV, Mehmet HAPPANİ, Özal HAPPANİ, Firidun HUSEYNOV, Parviz HUSEYNOV, Ali ISMAYILOV, Zemfira HUSEYNOVA, Madinahon HAKIMOVA, Elchin BADALOV, Zamig HUSEYNOV, Ali BADALOV, Ziyafat ISMAYILOV, Amil HUSEYNOV, Hüsamettin ALTINBAŞ, Ertuğrul BOZDOĞAN, Mazhir HUSEYNOV, Adnan Menderes YAZAR, Isamayıl ISMAYILOV, İlham HUSEYNOV, Alifaga ABBASOV, Chingiz ISMAYILOV, Hasan SAYAR, Fırat SAYAR, Latif ABBASOV, Musa HUSEYNOV, Huseyn ISMAYILOV, Ramin ISMAYILOV, Sabuhi ISMAYILOV ve Yunis ISMAYILOV isimli şahıslar ile birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Yücel ÖZÇİL'in Rıza SARRAF, Vidadi BADALOV, Behrooz AGHAZADEHKHALK, Ertuğrul BOZDOĞAN, Devrim KÜÇÜK, Surkhay HUSEYNOV, İlham HUSEYNOV, Khagani ABBASOV, Süleyman HAPPANİ ve Kadir HAPPANİ isimli şahıslar ile birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı tespit edilmiştir.

Yukarıda isimleri yazılı şahısların birlikte hareket ettikleri ve kısa süreli yurt dışına giriş-çıkış yaptıklarının tespit edilmesi, banka hesaplarında şüpheli işlemlerin bulunması, basında yer alan haberler ve tarafımıza intikal ettirilen ihbarlar da dikkate alındığında bahse konu şahısların beraberinde yüksek miktarda nakit parayı yurt dışına çıkardığı değerlendirilmektedir.

Yukarıda İsimleri Geçen Türk Şahısların Ortağı Oldukları Şirketler :

Adem GELGEÇ;

1. Tasfiye Halinde Cihan Kıymetli Madenler Sanayi ve Dış Tic. Ltd. Şti.
(VKN:2090514985)

Kuruluş Tarihi: 04.02.2010

Tasfiye Tarihi: 13.12.2010

Kurucu Ortaklar: Adem Gelgeç, Vidadi Badalov (Azeri)

2. Tasfiye Halinde Deniz Kıymetli Madenler Sanayi ve Dış Tic. Ltd. Şti.
(VKN:2910801552)

Kuruluş Tarihi: 24.08.2010

Tasfiye Tarihi: 13.12.2010

Kurucu Ortaklar: Adem Gelgeç, Vidadi Badalov (Azeri)

3.Tasfiye Halinde Kapital Kıymetli Mad. San. ve Dış Ticaret Ltd. Şti.
(VKN:4980863395)

Kuruluş Tarihi: 24.08.2010

Tasfiye Tarihi: 20.04.2011

Kurucu Ortaklar: Adem Gelgeç, Vidadi Badalov (Azeri)

4. Tasfiye Halinde Elmas Kıymetli Madenler Sanayi ve Dış Tic. Ltd. Şti.
(VKN: 3330708868)

Kuruluş Tarihi:10.02.2010

Tasfiye Tarihi: 20.04.2011

Kurucu Ortaklar: Erika Agha Mohammadi, Toran Khorakchi Gonabadi (İran)

Tasfiye Memuru-Müdürü: Adem Gelgeç

5. Tasfiye Halinde Hazine Kuyumculuk Sanayi ve Dış Tic. Ltd. Şti. (VKN:
4600428497)

Kuruluş Tarihi: 10.03.2009

Tasfiye Tarihi: 26.09.2009

Kurucu Ortaklar: Parviz Faeghi ZAD (İran), Khagani ABBASOV (Azeri)

Tasfiye Memuru-Müdürü: Adem Gelgeç

Ertuğrul BOZDOĞAN

1.Tasfiye Halinde Gümüş İth. İhr. Tic. Ltd. Şti. (VKN:4240530797)

Kuruluş Tarihi: 13.12.2010

Tasfiye Tarihi: 28.01.2011

Ortaklar: Ertuğrul BOZDOĞAN, Vidadi BADALOV (Azeri)

2.Tasfiye Halinde Sahra Kıymetli Madenler San. Tic. Ltd. Şti.
(VKN:7390490176)

Kuruluş Tarihi: 13.12.2010

Tasfiye Tarihi: 28.01.2011

Ortaklar: Ertuğrul BOZDOĞAN, Vidadi BADALOV (Azeri)

3.Tasfiye Halinde Gülzar Kıymetli Madenler San. Tic. Ltd. Şti.
(VKN:7390490176)

Kuruluş Tarihi: 22.05.2007

Tasfiye Tarihi: 29.11.2007

Ortaklar: Samad Sharifi Golzar, Majid Rezaei MEHR (İran)

Tasfiye Memuru: Ertuğrul BOZDOĞAN

Turgut HAPPANİ

1. Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş. (VKN:3150088430)

Kuruluş Tarihi: 20.01.2005

Ortaklar: Turgut Happani, Hüsamettin Altınbaş, Sabri BERK, Abdullah Happani,
Murat Cesurtürk

2. Royal Denizcilik ve Endüstriyel Makine San. Tic. A.Ş. (VKN:7350626052)

Kuruluş Tarihi: 18.01.2008

Ortaklar: Turgut Happani, Rıza Sarraf, Abdullah Happani, Ahad Khabbazzamimi, Humayun Zatparvar

Hüsamettin ALTINBAŞ

1. Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş. (VKN:3150088430)

Kuruluş Tarihi:20.01.2005

Ortaklar: Hüsamettin Altınbaş, Sabri BERK, Abdullah Happani, Turgut Happani, Murat Cesurtürk

Sabri BERK

1. Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş. (VKN:3150088430)

Kuruluş Tarihi:20.01.2005

Ortaklar: Sabri BERK, Hüsamettin Altınbaş, Abdullah Happani, Turgut Happani, Murat Cesurtürk

Murat CESURTÜRK

1. Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş. (VKN:3150088430)

Kuruluş Tarihi: 20.01.2005

Ortaklar: Murat Cesurtürk, Sabri BERK, Hüsamettin Altınbaş, Abdullah Happani, Turgut Happani

Bu bilgilerden hareketle, günümüzde bankacılık sisteminin gelişmiş olması, para havalelerin kısa bir süre içinde ve güvenilir bir şekilde bankalar aracılığıyla yapılabilmesine rağmen şahısların yüksek miktarda nakit parayı beraberinde yurtdışına çıkarması ve bu kişilerden çoğunun Döviz Büroları ile ilişkisinin bulunması dikkat çeken hususlardır.

Paranın kurye kullanılarak yurda sokulacağı/yurttan çıkarılacağının tespiti ya da yurda giriş-çıkışlarda yolcu üzeri ve eşyasında kaynağı belli olmayan nakit ele geçirilmesi hallerinde takip edilecek hareket tarzının belirlenmesinde kambiyo ve suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi ile ilgili mevzuat göz önünde bulundurulur.

Rapora konu edilen para taşımacılığını mevzuat çerçevesinde incelendiğinde; yurda giriş-çıkışlarda şahısların beraberinde taşıdığı nakit paralara ilişkin düzenlemeler Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'da yer aldığı,

1567 Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunu'nda yurtdışına beyan edilmeden çıkartılan nakit paralar ile ilgili idari para cezasına ilişkin düzenlemeler yer aldığı, idari para cezasına karar vermeye Cumhuriyet Savcısı'nın yetkili olduğu,

Ayrıca 5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'un 16. Maddesine göre Türk Parası, döviz veya bunlarla ödemeyi sağlayan belgeleri yurt dışına çıkaran veya yurda getiren yolcular, gümrük idaresinin talebi üzerine bunlarla ilgili olarak tam ve doğru açıklama yapmayan yolcuya beraberindeki değer, tutar konusunda gerçeğe aykırı açıklamada bulunan yolcuya beyan ettiği değer ile gerçek değer arasındaki farkın onda biri kadar idari para cezası verileceği, Binbeşyüz Türk Lirası'na kadar olan farklar için bu

madde hükümlerinin uygulanmayacağı anlaşılmıştır.

Yapılan incelemelerde bahse konu şahısların çoğunun Azeri uyruklu olduğu, çok sayıda şahsın birlikte hareket ettiği ve kurye olarak para taşımacılığı yaptıkları anlaşılmış olup bu para taşımacılığının hangi amaçla yapıldığı/yapılıyor olabileceğine ilişkin değerlendirmeler şu şekildedir;

⌚ MASAK'ın aldığı istihbaratlar doğrultusunda; Royal Holding A.Ş.'nin alt firmaları olan Durak Döviz A.Ş. Tural Ltd. Şti. ve Pırlanta Ltd. Şti.'nin İran ve Dubai'ye külçe altın ihracatı ve İran'da Atasay Kuyumculuk ile ortak hurda altından külçe altın imalatı yapıyor, ihraç bedelleri ile bankalardan ve Rona Döviz A.Ş.'den yine külçe altın alıyor olabilecekleri, bu kapsamda İran bağlantılı ticari işlemler kaynaklı paraların giriş çıkışına aracılık ediyor olabilecekleri,

⌚ Yurtdışında kazanılan ancak legal/illegal kaynağı bilinmeyen paraların Rusya'ya ulaştırılması için Dubai'den ülkemize sokuluyor olabileceği,

⌚ Bu kişilerce ya da üçüncü kişilerce işlenmiş suçlardan (herhangi bir tespit bulunmamaktadır) elde edilen gelirin izini kaybettirmek için ülke dışına çıkartılıyor, bu kapsamda Türk Ceza Kanunu'nun 282. Maddesinde düzenlenen "Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama" suçunun işleniyor olabileceği,

Bu paraların Türkiye'de veya başka bir ülkede kayıt dışı ticaret kapsamında kazanılmış olabileceği ve bu şekilde vergi incelemesine tabi tutulmaması amacıyla ülkemizden çıkartılıyor olabileceği değerlendirilmiştir." yazılı olduğunun görüldüğü,

Yine Kapatılan Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 2004/46272 soruşturma sayılı evrakına gönderilen Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığının 10/06/2008 tarihli 6517 sayılı yazısında ekli bulunan bankalar yeminli murakıbbı Mehmet Tahir Özsoy tarafından düzenlenmiş 13/05/2008 tarih ve R-61 sayılı "ATİK-İŞÇEN Rumuzlu Aklama İncelemeleri" konulu raporun konusu olan, Kapalıçarşı Halıcılar Caddesi No:93 Eminönü faaliyet adresli Vala Dış Tic. Ltd Şti ünvanlı firma ortaklarının; Bahram Dargahi Moghaddam, Hassan Dargahi Moghaddam, Orman Memarı Khameneh isimli şahıslar olduğu, İstanbul Ticaret Odası kayıtlarından yapılan sorgulamada, adı geçen şirketin 31/01/2011 tarihinde oda kaydının iptal olduğunun anlaşıldığı, bu nedenle şirketin faaliyet gösterdiği adresin faal olup olmadığının tespiti için yapılan kontrolde 02/05/2011 tarihinde şirketin faaliyet adresinde Saran Kuyumculuk ve Dış Tic Ltd Şti ünvanlı firmanın faaliyet gösterdiğinin belirlendiği, söz konusu firma ile ilgili olarak İstanbul Ticaret Odası kayıtlarından sorgulama yapıldığında 180,000 TL sermayeli şirketin ortaklarının Mehmet Happani ve Gülpembe Happani isimli şahıslar olduğu, Abdurrahman İşçen isimli şahsın 17/01/2005 tarihine kadar şirketin eski yetkilisinin olduğunun belirlendiği, R-61 sayılı raporda Abdurrahman İşçen'in Vala Dövizin çalışanı olduğu, şahsın mali gücünün çok üstünde, son derece şüphe arz eden para transferlerinin tespit edildiği gerekçeleri ile durumun Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünün 13/09/2012 tarihli yazısı ile İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına ihbarı üzerine Başsavcılığımız tarafından soruşturma başlatıldığı, soruşturma kapsamında suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, kaçakçılık ve suçtan elde edilen mal varlığının aklanması suçlarının takip edilmesi amacıyla İstanbul 5. Sulh Ceza Mahkemesinin 17/09/2012 tarih ve Değişik İş No 2012/561 sayılı kararına dayanarak 17/09/2012 tarihinden itibaren CMK 135. Maddesi kapsamında teknik takip çalışmalarına başlanıldığı anlaşılmıştır.

Yukarıda açıklandığı gibi söz konusu soruşturmaya bir e-posta ihbarı üzerine başlanılmış, suç vasıflandırılmadan önce toplanan bilgilerden haklarında ihbar bulunan şahıslardan bir kısmı ile ilgili olarak Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ve Mali Suçlarla ve Suç Gelirleri ile Mücadele Şube Müdürlüğünün raporlarının

bulunduğu, ayrıca aynı kişiler ile ilgili olarak Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığının raporunun bulunduğu gerekçeleri ile kişilerin kaçakçılık, suçtan elde edilen mal varlığının aklanması suçlarını işledikleri iddiası ile CMK 135. Md. kapsamında teknik takip çalışmalarına başlanıldığı, yapılan çalışmalarda kişilerin suç işlemek amacıyla örgüt kurmak ve rüşvet suçlarını da işlediklerine dair delillere rastlandığı gerekçesi ile sonraki süreçte bu suçlarla ilgili olarak da iletişimin denetlenmesi kararı alınması yoluna gidildiği anlaşılmıştır.

* Yapılan soruşturma sırasında şüphelilerin ;

1- İran'ın uygulamaya çalıştığı nükleer programın barışçıl amaçlar taşımadığı gerekçesi ile gerek Birleşmiş Milletler, gerek Avrupa Birliği, gerekse Amerika Birleşik Devletleri tarafından, nükleer programın uygulanmasının engellenmesini sağlamaya yönelik olarak İran'a ekonomik ambargo uygulandığı, bu çerçevede İran'ın ihracatı ve ithalatının kısıtlandığı, sadece petrol ve doğal gaz satmasına, elde edilen gelirin doğrudan İran'a transfer edilmeyip satışın yapıldığı ülkede bulunan bankada İran Merkez Bankası tarafından açılan hesaba bloke edilmesine, bu para ile İran'ın dışarıdan sadece gıda ve ilaç almasına izin verildiği, İran asıllı olup sonradan Türk Vatandaşlığına geçen, Türk Vatandaşlığına geçtikten sonra Reza Zarrap olan adını Rıza Sarraf olarak değiştiren ve halen Türkiye'de yaşayan işadamlarının kurduğu şirketlerin 2013 yılı ortasına kadar İran'ın ithaline izin bulunan altını, bu tarihten sonra da gıda ve ilacı Türkiye'den ve Dubai'den İran'a ihraç ederek, ihraç ettiği malların bedelinin İran Merkez Bankasının Türkiye'de Halkbank nezdinde açılan hesaptaki paradan ödenmesini sağladığı, bu işten ciddi komisyon alıp kar ettiği, şirketleri Türkiye'nin ihracat rakamlarını ciddi olarak etkileyecek boyutta ihracat yapan Rıza Sarraf'ın bir süre sonra Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan ve ihracat işlemleri sonunda ödemelerin yapıldığı Halkbank'ın Genel Müdürü Süleyman Aslan ile tanıştığı, en yoğun iş yaptığı bankanın en üst düzeydeki bürokratına ve devletin ihracat politikalarının belirlenmesinde ve ihracatın artırılması çabalarında en üst düzeyde kararları alma makamında bulunan Ekonomi Bakanına aşağıda açıklanacağı şekilde menfaat temin ettiği, hediyeler gönderdiği, temin edilen menfaatlerin ilgililerine ulaştırılmasında Rıza Sarraf'ın şirketlerinde çalışanların, Ekonomi Bakanlığı özel kalem çalışanlarının, Ekonomi Bakanının oğlunun ve Halkbank Genel Müdürünün eşinin yardım ve iştiraklerinin olduğu,

2- Türkiye'nin ihracat rakamlarını ciddi biçimde etkileyecek boyutlarda ihracat yapan işadamı Rıza Sarraf'ın bu süreçte İçişleri Bakanı ile tanıştığı, onun yetkilerinden ve bürokratik gücünden yararlanarak işlerini kolaylaştıracak konularda yardım ve destek aldığı, bu cümleden olarak ülke içinde saygınlık görüntüsünü artırmaya ve özellikle İstanbul içinde bir yerden bir yere intikali sırasında trafikte yaşadığı sıkıntıları aşip emniyet şeridini kullanmasını sağlamaya yönelik olarak koruma altına alma kararı ve koruma tahsisi kararı aldırıldığı, kardeşlerinin ve babasının istisnai yoldan Türk Vatandaşlığına geçmelerini sağladığı, iş yaşamında kendisine engel çıkardığını, kendisini uğraştıracak ihbarları yaptığını veya yapacağını düşündüğü bir emniyet müdürünün başka illere atanmasını sağladığı, kendisi ve şirketi hakkında haber yapacağını öğrendiği ve rahatsızlık duyduğu gazetecilerin aranarak haber yapmalarını engellemesini sağladığı, bu şekilde nüfuzundan yararlandığı İçişleri Bakanına, şirketinde çalışan elemanları, İçişleri Bakanının özel kalemindeki görevliler ve bakanın oğlu aracılığı ile menfaat temin ettiği,

3- Bu süreçte tanıştığı Avrupa Birliği Bakanı Egemen Bağış'ın nüfuzundan faydalanmamakla birlikte, iyi ilişkilerinin devamını sağlamaya yönelik olarak ona ciddi ekonomik değer ifade edecek boyutta hediyeler gönderdiği iddia edilmiştir.

Olayların gelişimi ve nedenlerini açıklayabilmek için öncelikle İran'a uygulanan yaptırımların açıklanmasında fayda görülmüştür.

* İran'a uygulanan yaptırımlar kısaca şöyle özetlenebilir ;

İran, BM Güvenlik Konseyi, ABD ve AB'nin birbirinden bağımsız yaptırımları, İran'ın nükleer programının barışçıl olmadığı ve İran'ın uluslararası terörizmi desteklediği iddialarına dayandırılmaktadır. Yaptırımların temel hedefinin İran'ın uluslararası finans sisteminden izole edilmesi olduğu anlaşılmıştır.

BM Yaptırımları ;

31 Temmuz 2006 tarih ve 1696 sayılı Karar ile;

- 31 Ağustos 2006 tarihine kadar süre verilerek nükleer faaliyetlerini durdurulmaması halinde İran'a ekonomik yaptırımlar uygulanacağı uyarısında bulunulmuştur.

27 Aralık 2006 tarih ve 1737 sayılı Karar ile;

- Üye ülkelerden kendi toprakları üzerinde, karar ekinde İran'ın nükleer programı ile ilgili olduğu belirtilen kişi ve kurumlara ait bütün fonların, mali varlıkların ve diğer ekonomik kaynakların dondurulması istenilmiştir

24 Mart 2007 tarih ve 1747 sayılı Karar ile;

- İran'a yönelik yaptırımlara silah alım-satımını dâhil etmiş ve bir önceki kararın ekinde İran'ın nükleer programı ve balistik füze programı ile ilgili kişilerin ve kurumların sayısı artırılmış ve bu kişilerin seyahatlerine sınırlama getirilmiştir.

- Bütün üyelerden ve uluslararası finans kurumlarından insani amaçlar ve kalkınma amaçları dışında, İran hükümetine mali yardım yapmak ya da borç vermek gibi yeni yükümlülöklere girmemeleri istenmiştir.

- Ayrıca üyelerin finans kuruluşlarının, bütün İran bankalarının İran dışındaki şubeleri ile ilişkilerinde, İran'ın nükleer ve balistik füze programına katkıda bulunmuş olmamak için dikkatli olmaları istenilmiştir.

BM Güvenlik Konseyi 27 Eylül 2008'de kabul ettiği 1835 sayılı Karar ile de önceden aldığı bütün kararları teyit etmiş ve Konsey'in İran'dan taleplerini yinelemiştir.

ABD'nin Yaptırımları ;

- 2005 yılında, 13382 sayılı Kararname ile 8 İran bankası ve 1 İran şirketinin mal varlıklarının dondurulmasına karar verilmiş ve ABD'li kurumların bunlarla iş yapması yasaklanmıştır.

- 31 Aralık 2011 tarihinde, Ulusal Savunma Yetki Yasası (Kirk-Menendez Yasası) kabul edilmiştir. Yasaya göre, İran Merkez Bankası ve belli başlı İran mali kuruluşları ile ciddi ölçüde işlem yapan banka ve finans kuruluşlarının ABD hesapları dondurulacaktır. Yasada yaptırımlar için bir geçiş süreci belirlenmiştir.

- İran ile enerji sektörü dışında işlem yapan (özel/kamuya ait) kuruluşlar için 2012 Yılı Mart ayı,

- Enerji sektörü de dahil olmak üzere her türlü finansal ilişkilerine son vermeyen (özel/kamuya ait) kuruluşlar için 2012 Yılı Haziran ayı.

- İran'dan enerji alımlarını azaltmakla beraber devam eden Türkiye'ye, Yasa kapsamında çeşitli dönemlerde muafiyetler tanınmıştır.
- Ancak ABD'nin, bu yasanın Türkiye gibi bazı müttefikleri sıkıntıya sokmasına neden olacağı endişesini taşıması nedeniyle 2013 yılında yeni bir düzenleme yapılmıştır.
- 6 Şubat 2013 tarihinde resmi olarak uygulanmaya başlayan yeni kararlara göre, İran'dan doğalgaz ve/veya petrol almak isteyen ülkeler;
- İhracat bedellerini ülkelerindeki bir banka hesabına yatıracaklardır,
- Bu tutarlar İran'a transfer edilmeyecektir,
- İran bu tutarlar ile o ülkeden yiyecek, ilaç, tıbbi malzeme ve endüstriyel ürünler alabilecektir.

ABD, diğer uluslararası aktörlerin de İran'a yaptırım uygulaması için 2006 yılından itibaren seferberlik başlatmıştır.

AB'nin Yaptırımları ;

- AB ülkeleri, BM Güvenlik Konseyinin İran'a yönelik yaptırım kararlarını kendi mevzuatlarına uyumlu hale getirerek uygulamaya koymuşlardır.
- 2007 yılında, BM'nin 1737 sayılı Kararında geçen listeye kendisinin belirlediği başka kişi ve kuruluşları da ekleyerek, vize yasağı getirmiş ve mal varlıklarını dondurmıştır.
- 2010 yılında, İran Merkez Bankasının üye ülkelerdeki hesaplarını dondurmış, İran ile yapılan kıymetli maden ticaretini yasaklamıştır.
- 17 Mart 2012 tarihinde Belçika merkezli SWIFT sistemi yaptığı duyuru ile üyelerinden, Türkiye saatiyle 18:00'den itibaren Avrupa Birliği Konseyi'nin 15 Mart 2012 tarihli kararında yer alan İran'lı finansal kuruluşlar ile işlem yapmamalarını (disconnection) istemiştir.
- 2012 Temmuz ayında AB, İran petrolüne ambargo koymuştur.
- AB ayrıca Avrupalı sigorta şirketlerinin İran kaynaklı tüm petrol nakliyelerini sigortalamasını yasaklamıştır.
- 2012 Ekim ayında AB, İran'dan tüm doğalgaz alımını durdurmuş ve Avrupalı gemi inşa şirketlerinin İran'ın kullanımı için petrol tankeri inşa etmesini yasaklamıştır.

Türkiye Bankalar Birliğinin "İran'a Yönelik Yaptırımlar Kapsamında Banka Uygulamalarının Nedenleri Hakkında Değerlendirme" notuna bakıldığında,

"Bilindiği üzere; Birleşmiş Milletler, A.B.D. ve Avrupa Birliği (AB) tarafından İran'a dönük çeşitli düzeylerde ekonomik, ticari, bilimsel, askeri ve finansal yaptırımlar uygulanmaktadır.

İran'a yönelik yaptırım kararlarının ülkemiz mevzuatına doğrudan yansımaları olmamakla beraber; bankalarımız, muhatap yabancı kuruluşlar tarafından, bu düzenlemelere uymaya zorunlu tutulmaktadır. Başta,

1. Muhabirlik ilişkisi kurulması,
2. Yurtdışı kaynaklı kredi anlaşmalarının gerçekleştirilmesi,
3. SWIFT ilişkisi kurulması,
4. Para transferi işlemleri
5. Dış ticaret işlemleri,

olmak üzere, yabancı kuruluşlarla yürütülen tüm işlemlerde, bankalarımızın bu

düzenlemelere uyup uymadığı sorgulanmakta, bu konuda yazılı taahhütler alınmaktadır.

Bu taahhütlere uygun davranılmadığının tespiti durumunda; muhabirlik ilişkisi kurulmamakta veya gerçekleştirilmesi talep edilen işlemler reddedilmekte; transfer edilen fonlar bloke edilmektedir.

Ayrıca, İran'a yönelik yaptırım uygulayan ülkelerde şube, iştirak vb bağlı birimleri bulunan Türkiye'de yerleşik finansal kuruluşlar ile Türkiye'de yerleşik finansal kuruluşların yabancı ortakları için de bu kısıtlamalara uyulması zorunludur. Yine, yabancı finansal kuruluşların Türkiye'de bulunan finansal kuruluşları için de aynı düzenlemeler geçerlidir.

Bu kurallara uymayan finansal kuruluşlar, ABD ve AB bankaları tarafından kendi otoritelerine bildirilmekte ve astronomik düzeyde cezai yaptırımlara maruz kalabilmektedir. Bu konudaki detay bilgilere <http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/CivPen/Pages/civpen-index2.aspx> bağlantısından ulaşmak mümkündür.

Ayrıca bu bankalara dönük tüm finansal işlemler engellenebilmektedir. Örneğin 2010 yılında ABD tarafından yürürlüğe sokulan CISADA Kanununa göre; İran'la ilgili işlemlere aracılık ettiği tespit edilen Chinese Bank of Kunlun ve Elaf Islamic Bank kara listeye alınarak; uluslararası finansal sisteme erişimleri kısıtlanmış; ABD finansal sistemine erişimleri ise tamamen engellenmiştir.

Bakanlığımızın ilgede kayıtlı yazısı üye bankalarımıza gönderilerek, bu konudaki uygulamaları talep edilmiştir. Üyelerimizden gelen yanıtların incelenmesinden; standart bir uygulamanın bulunmadığı; genel olarak bankaların listelenmiş (designated) İran kişi ve kuruluşlarıyla işlem yapmadığı; listelerin dışında kalan İran kişi ve kuruluşlarına da genişletilmiş müşterini tanı (enhanced due diligence) ilkeleri uygulandıktan sonra işlem yapma kararı verildiği görülmektedir.

Ayrıca, listelenmiş kişi ve kuruluşlara işlem tesis edilmemesi ve genişletilmiş müşterini tanı ilkelerini uygulamanın dışında; bazı bankaların da işlem tipi, mal veya hizmet konusu (savunma sanayiinde kullanılan mallar, otomotiv sektörü, gemi imalatında kullanılan mallar, ABD menşeli mallar, kıymetli madenler gibi) veya para birimi (ABD doları, Kanada doları gibi) bazında kısıtlamalar uyguladığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan, bankalarımızca gerçekleştirilen tedbir ve uygulamaların sadece İran kişi ve kuruluşlarına yönelik olmadığı; benzer tedbir ve uygulamaların uluslararası düzeyde yaptırımlara tabi olan diğer ülkelerin vatandaşları ve kuruluşlarını da kapsadığı bilinmektedir. Örneğin Kuzey Kore, Küba, Sudan, Suriye ve Burma gibi ülkeler de uluslararası alanda benzer ağır yaptırımlara maruz kalmaktadır. En yaygın olan kısıtlamalar ise hedef ülkeye silah ihracını yasaklayan yaptırımlar olup, örneğin Avrupa Birliği tarafından Çin'e silah ambargosu uygulanmakta olması bakımından bankaların AB üyesi ülkelerde faaliyet gösteren bankaları hesap muhabiri olarak kullanarak bu işlemlere ilişkin ödemeleri yapması mümkün değildir.

Sonuç olarak; bankalarımızın İran uyruklu gerçek ya da tüzel kişilere hesap açmamak, hizmet vermemek, işlemlerine aracılık etmemek olarak nitelendirilebilecek bir politikaları ve tutumları olmadığı, fakat yazımızda detayları ile belirtilen uluslararası ve uluslararası nitelikte sonuçları ve yaptırımları olan kısıtlamalardan dolayı, bankaların yaptığı kontroller ve aldıkları tedbirler olduğu görülmektedir. Bankalarımızın uluslararası finansal sisteme erişim için bu hususlara dikkat etmeleri zorunluluktur. Bankacılık sisteminin kendi iradesi dışında kalan bu tür kısıtlamalardan ötürü zaman zaman İran uyruklu müşterilerine hizmet sunmalarında bazı kısıtlarla karşılaşabilmeleri de tamamıyla bu durumdan kaynaklanmaktadır."

İran'a uygulanan yaptırımlar ile ilgili açıklamadan anlaşıldığı üzere İran'ın dışarıya

mal satması ve dışarıdan mal ithali engellenmiş olmakla birlikte kısmen petrol ve doğalgaz ihracına izin verilmiş bulunmaktadır. Türkiye, petrol ve doğalgaz ihtiyacının önemli bir kısmını İran'dan ithal ettiği petrol ve doğalgaz ile karşılamaktadır. Ancak uygulanan yaptırımlar gereği Türkiye'nin İran'dan satın aldığı petrol ve doğalgazın bedeli İran Merkez Bankası adına Halkbank'da açılan hesaplara yatırılmaktadır. Keza Hindistan'ın 2011-2013 yılları arasında İran'dan ithal ettiği petrolün bedeli ve Avrupa ülkeleri ile Japonya'nın İran'dan ithal ettikleri petrol ürünlerinin bedelleri de 2012-2013 yıllarında söz konusu hesaba yatırılmıştır. İran Merkez Bankası Halkbank nezdindeki hesapta biriken tutarları ülkesinin ithaline izin verilen ürünlerin bedellerinin ödenmesinde kullanmaya başlamıştır.

Söz konusu hesapta biriken paraların ithalat bedellerinin ödenmesinde kullanılması şu şekilde olmaktadır;

1- Öncelikle İran'da ithalat yapacak veya ithalatı gerçekleştiren firma İran'da bulunan bankaya giderek yapacağı ithalata ilişkin belgeleri sunmakta,

2- İlgili İran bankası söz konusu belgeler kapsamında firmanın belirttiği tutarı firmadan tahsil edip, karşılığı kadar Türk Lirası ya da Euroyu İran Merkez Bankasından (İMB) satın almakta,

3- İMB söz konusu tutarı Halkbank nezdindeki hesabından yine ilgili bankanın Halkbank nezdindeki hesabına aktarmakta,

4- İlgili İran Bankası tarafından gönderilen SWIFT mesajıyla da İran Bankasının Halkbank nezdindeki hesabına ihracatı yapan firmanın hesabına ödeme yapılmaktadır.

Söz konusu sistemin işleyişinde dış ticarete, yani İran açısından ithalata, diğer ülkeler yönünden ihracata konu mallar ile dış ticareti yapan tarafların Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği ve ABD yaptırımlarının kapsamı dışında olmasına dikkat edilmektedir.

Açıklanan yaptırım kararları çerçevesinde 01/07/2013 tarihine kadar kıymetli maden alım satımı Halkbank tarafından yapılan aracılık işlemlerine konu edinilmiş, bu tarihten sonra İran'ın kıymetli maden ithalatı da yaptırım kapsamına alındığı için işlemler transit ticaret kapsamında yürütülmüştür.

İran'ın Türkiye'ye yaptığı petrol ve doğal gaz ihracatı karşılığında, elde ettiği gelirlerin, yaptırımlar gözetilmek kaydı ile İran'ın yaptığı ithalatlara ilişkin bedellerin ödenmesinde kullanılan sistemde değişik firmalar işlem yapmakla birlikte, bu firmalar arasında şüpheli Rıza Sarraf'ın ağırlıklı hissedar olduğu şirketler önemli bir yere sahip bulunmaktadır.

Şüpheli Rıza Sarraf'ın ağırlıklı ortak olduğu şirketler temel olarak iki yolla İran'a ihracat gerçekleştirmektedirler:

1- 01/07/2013 tarihinde kıymetli maden ticaretinin yaptırımların kapsamına dahil edilmesine kadarki süreçte, altın ihracatı kapsamında ihracat bedeli peşin tahsil edilmiş, söz konusu tahsilattan elde edilen gelir ile Türkiye'de yerleşik firmalardan altın alımı yapılarak altının fiziki yollar ile İran'a gönderilmesi sağlanmıştır.

2- 01/07/2013 tarihinde kıymetli maden ticaretinin yaptırımların kapsamına dahil edilmesinden sonraki süreçte ise, transit ticaret kapsamında İran'daki şirketlerden ödemeler peşin alınmış, söz konusu ödemelerden elde edilen gelirler ile Dubai'de kurulu bir şirketten ilaç ve gıda ürünleri (şeker, buğday v.b.) alımı yapılarak söz konusu malların Dubai'den direk İran'a gönderilmesi sağlanmıştır.

Altın ihracatı kapsamında Tüpraş, Botaş, Avrupa, Japonya ve Hindistan'ın İran Ulusal Petrol Şirketi (NIOC)'nden doğal gaz ve petrol ithal ettiği, ithal edilen doğal gaz ve petrol bedellerinin Halkbank nezdindeki IMB(İran Merkez Bankası) hesaplarına yatırıldığı, Türkiye'deki firma ile İran'daki firmanın İran'a ihracat şeklinde altın ticareti için anlaştığı, İran'daki firmanın İran'daki bir bankaya giderek söz konusu altın ithalatına ilişkin olarak karşı tarafa yapılmak üzere ödeme talebinde bulunduğu ve bahse konu İran bankasının söz konusu ödemeye ilişkin bedeli talepte bulunan İran firmasından tahsil ettiği, tahsilatı yapan İran bankasının tahsil ettiği bedelin karşılığı kadar TL ya da döviz İMB'den satın aldığı, İMB'nin TL ya da döviz Halkbank nezdindeki petrol ve doğal gaz ihracından elde ettiği gelirin biriktiği hesabından bahse konu İran bankasının yine Halkbank nezdindeki hesabına aktardığı, ilgili İran bankasının Halkbank'a gönderdiği Swift mesajı ile Halkbank nezdindeki hesabından İran firması adına ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firma hesabına ödeme yapılması talebinde bulunduğu, Swift mesajını alan Halkbank'ın ihracatı yapan firmanın ibraz ettiği belgeleri kontrol ettikten sonra Swift mesajında belirtilen tutarın bahse konu İran bankasının Halkbank nezdindeki hesabından çıkararak ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firma hesabına geçirdiği, yapacağı ihracata ilişkin malın bedelini bu şekilde peşin olarak tahsil eden Türkiye'deki firmanın ihraç edeceği altının alımı için Türkiye'deki bir başka şirkete parayı transfer ettiği, yapılan transfere konu altının ihracatı yapacak firma tarafından fiziki olarak teslim alındığı, yine fiziki yollarla İran'a gönderildiği, altın ihracatı işleminin bu şekilde tamamlandığı, bedelinin İran'ın ihraç ettiği ve karşılığı Halkbank'daki IMB hesabında biriken paradan ödemesinin bu şekilde yapıldığı anlaşılmıştır. Yapılan işlemlerde hukuka aykırı her hangi bir yön bulunmamaktadır.

Yapılan altın ihracatına ilişkin olarak Halkbank kayıtları üzerinde bilirkişi tarafından yapılan incelemelerde Rıza Sarraf'ın ağırlıklı ortak olduğu Royal Denizcilik Endüstriyel Makine ve Kıymetli Madenler San. Tic. A.Ş. ile Safir Altın Ticaret İthalat ve İhracat Ltd. Şti.'nin 2012 yılı Şubat ayından itibaren İran'a önemli tutarda altın ihracı gerçekleştirdiği tespit edilmiştir. Royal ve Safir firmaları tarafından 2012 yılında toplam 2.587.809.063,3 TL 2013 yılında 1.701.736.917,38 TL olmak üzere toplam 4.289.545.980,68 TL , 2012 yılında 5.244.628.878,63 Euro, 2013 yılında 912.326.813,81 Euro olmak üzere toplam 6.156.955.692,44 Euro, 2012 yılında 206.000.000 Japon Yeni (JPY) altın ihracatı gerçekleştirildiği, söz konusu firmalar hesabına en son 11/06/2013 tarihinde ödeme geldiği, 2012 yılında İran'a yapılan altın ihracatının %58'inin Türkiye'deki beş şirket tarafından gerçekleştirildiği, bu şirketlerin ilk ikisinin Royal ve Safir olduğu, diğer şirketlerin ise şüpheli Rıza Sarraf'ın daha önce birlikte çalıştığı Taha Ahmet Alacacı'nın ağırlıklı ortak olduğu İlsam Dış Ticaret Danışmanlık San. İnş. ve Taah. Ltd. Şti, Taha Kıymetli Madenler Ticareti A.Ş. ve Atanur Kuyumculuk İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. olduğu anlaşılmıştır. Bu süre içerisinde söz konusu beş şirketin tamamı aynı İranlı firmalara mal satışı yapmışlar, aynı İranlı firmalardan para transferi almışlardır.

01/07/2013 tarihinde kıymetli maden ithalatı İran açısından yaptırım kapsamına alınca bu defa şüpheli Rıza Sarraf'ın ortağı olduğu şirketlerin transit ticaret çerçevesinde İran'a ilaç ve gıda ihraç etmek suretiyle benzer bir işlemi gerçekleştirdikleri, bu kapsamda Tüpraş ve Botaş'ın NIOC'tan doğal gaz ve petrol ithal ettiği, ithal edilen doğal gaz ve petrol bedellerinin Halkbank nezdindeki IMB hesaplarına yatırıldığı, Türkiye'deki firma ile İran'daki firmanın İran'a ihracat şeklinde transit ticaret için anlaştıkları, İran'daki firmanın İran'daki bir bankaya giderek söz konusu ithalata ilişkin olarak karşı tarafa yapılmak üzere ödeme talebinde bulunduğu, bahse konu İran bankasının ödemeye ilişkin bedeli talepte bulunan İran firmasından tahsil ettiği, daha sonra bu bedelin karşılığı kadar

TL ya da döviz İMB'den satın aldığı, İMB'nin bu miktardaki TL ya da döviz Halkbank nezdindeki kendi hesabından bahse konu İran bankasının yine Halkbank nezdindeki hesabına aktardığı, bahse konu İran bankasının Halkbank'a gönderdiği, Swift mesajı ile Halkbank nezdindeki hesabına İran firması adına ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firma hesabına ödeme yapılması talebinde bulunduğu, Swift mesajını alan Halkbank'ın belgelerini kontrol ettikten sonra ilgili tutarı İran bankasının Halkbank nezdindeki hesabından ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firmanın hesabına geçirdiği, Türkiye'deki firmanın ihracata konu malın alımı için Dubai'de yerleşik bir başka şirketin Halkbank'daki hesabına para transferi yaptığı, ihracata konu olup bedeli ödenen malın ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firma tarafından fiziki olarak teslim alınmadan ve dolayısıyla Türkiye'ye hiç getirilmeden Dubai'den doğrudan İran'a gönderildiği, Dubai'de yerleşik şirketin Halkbank'daki hesabına yapılan ödemeyi Hindistan menşeli Bank of Baroda'ki hesabına gönderdiği, bu şekildeki işlemlerin Rıza Sarraf'ın ortak olduğu Royal ile Volgam Gıda Dış Tic. Ltd. Şti.'nin ağırlıklı olarak gerçekleştirdikleri anlaşılmıştır.

Söz konusu iki şirketin 2013 yılı Haziran ayı sonundan itibaren gerçekleştirdikleri İran'a transit ticaret kapsamında Halkbank nezdindeki hesaplarına toplam 917.313.631,44 TL, 747.315.531,49 Euro gönderildiği bilirkişi tarafından Halkbank kayıtları üzerinde yapılan tespit ile anlaşılmıştır. Yine yapılan incelemelerden Royal ve Volgam'ın transit ticaret kapsamında İran'a yaptıkları ihracat işlemlerinde ilaç ile şeker ve buğday gibi gıda alımlarının tamamını Dubai'de yerleşik Atlantis Capital General Trading LLC firmasından gerçekleştirdikleri, ödemelerin tamamını söz konusu firmanın Halkbank nezdindeki hesaplarına yaptıkları, yine Halkbank kayıtları üzerinde yapılan araştırmadan anlaşılmıştır.

Transit ticaret; gerçek veya tüzel kişi tacir tarafından satın alınan, yabancı veya yerli menşeli olup, yurt dışına satılmış malların transit olarak veya doğrudan doğruya ithalat ve ihracat rejimi hükmüne tabii olmaksızın başka veya aynı ülkeye satılmasını ifade eder. Türkiye'de yerleşik her hangi bir firma tarafından ithal edilmek amacıyla yurda getirilerek gümrük antrepolarına alınan bir malın aynı firma ya da malları gümrük antreposunda devir alan başka bir firma tarafından başka bir ülkeye ya da malın getirildiği ülkedeki başka bir firmaya satılması da transit ticaret işlemidir. Transit ticaret, bir ödeme şekli değil ticaret şeklidir. Gerçekte bir ithalat – ihracat işlemi olmadığından dolayı gümrük beyannamesi düzenlenmez. Transit ticaret işlemlerinde vergi, resim, harç istisnası uygulanır. Transit ticareti yapan kişi mal alım satımı nedeni ile dönen paranın %3'ü civarında komisyon alır, kazancı bundan ibarettir.

Yukarıda açıklandığı üzere İran asıllı olup, daha sonra Türk Vatandaşlığına geçen Rıza Sarraf'ın Türkiye'de faaliyet gösteren çok sayıda şirketinin bulunduğu, bu şirketlerde kendisinin ağırlıklı ortak olduğu, ağırlıklı ortak olduğu şirketlerde yönetim kurulu başkanlığı yaptığı, Rıza Sarraf'ın ortağı ve yönetim kurulu başkanı olduğu Royal Denizcilik Endüstriyel Makine ve Kıymetli Madenler San. Tic. Anonim Şirketinin ve Safir Altın Ticaret İthalat ve İhracat Ltd. Şti.'nin ticari hacminin önemli bölümünü İran'a yapılan altın ihracatının oluşturduğu, özellikle altın ihracatının 2012 yılında rekor düzeylere ulaştığı, hatta Türkiye'nin ihracatında önemli bir yer tuttuğu, her iki şirketin kayıtlarından ve Halkbank'ın kayıtlarında yapılan incelemelerden anlaşılmıştır.

Sözü edilen şirketler ihracatı İran'a uygulanan ambargo nedeni ile yukarıda açıklanan yöntemler ile gerçekleştirmektedirler. Şirketlerin yaptıkları ihracat işlemlerinde yasaya aykırı bir yön bulunmamaktadır. Yapılan işlemin İran'a uygulanan ambargoyu delmeye yönelik girişim olarak değerlendirilmesi başsavcılığımız tarafından yürütülen suç soruşturması kapsamının dışında olan bir husustur. Bu yöndeki işlemlere devam edilmesi ve izin verilmesi bir devlet politikası gereği olup, doğruluğu ve yanlışlığı tartışma konusu yapılmayacaktır.

İran'a yapılan kıymetli maden ve özellikle altın ihracatı ile 01/07/2013 tarihinden sonra ağırlıklı olarak yapılmaya başlanan ilaç ve gıda transıt ticareti sadece Rıza Sarraf yönetimindeki şirketler tarafından yürütülen bir işlem olmayıp, aynı iş Türkiye'de faaliyet gösteren başka firmalar tarafından da yapılabilmektedir. Söz konusu ihracat işlemlerini yapan firmaların başında Rıza Sarraf'ın yönetimindeki şirketler olmakla birlikte daha önce Rıza Sarraf ile ortak iş yapan Taha Ahmet Alacacı yönetimindeki şirketlerin de benzer ticareti yaptıkları kayıtların incelenmesinden anlaşılmaktadır.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne yapılan e-posta ihbarı üzerine başlatılan soruşturma sırasında, iletişimin denetlenmesi yolu ile yapılan telefon dinlemelerinden Rıza Sarraf'ın o dönemde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nde Ekonomi Bakanı olarak görev yapan Zafer Çağlayan ile tanıştığı, gerek telefon ile gerekse yüz yüze sıkça ve rahatça görüştüğü, Türkiye'nin ihracat rakamlarını ciddi miktarda arttıran ticari işler yapan firmaların en üst düzeydeki yöneticisinin, Türkiye'nin ihracatını artırmaya yönelik politikaları belirleyip uygulamaktan sorumlu olan Bakan ile medeni ilişkiler çerçevesinde görüşmesi son derece doğal olmakla birlikte, yapılan tespitlerden Rıza Sarraf ile Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan arasındaki ilişkilerde yasal olmayan bir yön bulunduğu, zira Rıza Sarraf'ın Ekonomi Bakanına menfaat temin ettiğine dair kuşku uyandıran görüşmeler bulunduğu, bu yönde bazı deliller olduğu,

Rıza Sarraf ile Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan arasındaki yakın ilişkiyi gösterir ilk delillerden birisinin 31/12/2012 tarihinde Gana'dan gelip İstanbul Atatürk Havalimanına inen 1,5 ton altın yüklü olduğu iddia edilen ULS Havayollarına ait kargo uçağının yükü ile ilgili çıkan problem nedeni ile uçağın yükünün boşaltılmasından vazgeçilerek Dubai'ye gönderilmek istendiği aşamada, bunun başarılammaması üzerine Rıza Sarraf'ın telefon görüşmeleri ile iş arkadaşlarına; "Bakan beyi aradım, Bakan bey görevlileri arayacak" gibi konuşmalardan sonra, 04/01/2013 tarihinde Ekonomi Bakanının özel kaleminden Onur Kaya'nın Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığına kayıtlı 0530 302 12 12 numaralı telefondan Gümrük ve Ticaret Bakanlığına kayıtlı 0530 880 75 70 numaralı telefonu kullanan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Ziya Altunyaldız'ı arayarak saat 20:55'de yaptığı görüşmede Sayın Bakanın talimatlarını aktarmasına dair konuşma olduğu, bu konuşma Ekonomi Bakanı ile Rıza Sarraf'ın o tarihten önce tanıştıklarını, Rıza Sarraf'ın bir sıkıntısının çözümü için kolayca bakanı arayabildiğini, bakanın da yardım için en üst düzeyde girişimde bulunduğunu gösterdiği,

Keza Rıza Sarraf'ın evli olduğu ses sanatçısı Ebru Gündeş Sarraf'ın Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan'ın oğlunun düğününde sahne aldığı, Rıza Sarraf'ın düğünde davetliler arasında olup bir süre bakanların da bulunduğu masada oturduğu, orada başka bakanlarla tanıştığı dosya içinde mevcut gazete haber kupürleri ve resimlerden anlaşıldığı,

Yine Ekonomi Bakanı ile Rıza Sarraf'ın zaman zaman yüz yüze görüştükleri iletişimin denetlenmesi sırasında elde edilen delillerden ve teknik takip kayıtlarından anlaşıldığı,

Süreç içerisinde Rıza Sarraf'ın, Ekonomi Bakanının da referansı ile Halkbank Genel Müdürü ile tanıştığı, yaptığı ihracata ilişkin ödemelerin yapıldığı ve çok sık muhatap oldukları bankanın en üst düzeydeki yöneticisi ile oluşturduğu tanışıklıktan çok mutlu olduğunun iletişimin denetlenmesi işlemleri sırasında tespit edilen konuşmalardan anlaşıldığı, en üst düzeydeki bu tanışıklık ve hatta istediği zaman telefonla veya yüz yüze görüşme yapabileceği düzeydeki yakınlığın, bazı bürokratik işlemlerin çözümünde kolaylık ve hız sağlaması nedeniyle Rıza Sarraf tarafından çok önemsendiği, bakanla tanışmasından bile daha fazla önem atfettiği bir ilişki halini aldığı,

Soruşturma evrakı kapsamındaki bilgi ve belgelerle bilirkişi raporlarındaki tespitler, MASAK raporlarındaki tespitler ve Halkbank kayıtlarında yapılan incelemelere dair raporlardaki bilgilerden anlaşılabileceği üzere, Rıza Sarraf yönetimindeki şirketlerin ihracat rakamlarının çok ciddi boyutlarda yüksek olduğu, sürekli olarak kendisi ve şirket çalışanlarının yüksek meblağlı parasal işlemler yaptıkları, bu işlemlerin tamamına yakının Halkbank nezdindeki IMB(İran Merkez Bankası) hesabından şirketlerine yapılacak ödemelere ilişkin olduğu, bu nedenle Halkbank'ın, Rıza Sarraf ve şirketleri açısından çok büyük önem arz eden bir nitelik taşıdığı, aynı şekilde Halkbank'ın işlem hacminin artmasında çok önemli bir yer tutan Rıza Sarraf'ın şirketlerinin de Halkbank yönetimi açısından büyük önem taşıdığı,

Rıza Sarraf'ın Ekonomi Bakanı ve Halkbank Genel Müdürü ile tanışması, yakın ilişki içinde olmasının bir süre sonra menfaat ilişkisine dönüştüğü, Rıza Sarraf'ın gerek Ekonomi Bakanı'na, gerekse Halkbank Genel Müdürüne menfaat temin etmeye başladığı, onların da temin edilen bu menfaatleri kabul ettikleri,

Türkiye'nin ihracat rakamlarını önemli ölçüde etkileyip yukarılara çekecek düzeyde ihracat yapan, bu nedenle Ekonomi Bakanı ile yakından tanışan iş adamı Rıza Sarraf'ın Ekonomi Bakanının oğlunun düğünü için davetli olarak gittiğinde kabineden başka Bakanlarla da tanıştığı, bu arada dönemin İçişleri Bakanı Muammer Güler'den Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan referansı ile randevu alarak ziyaretine gidip daha yakından tanışma fırsatı bulduğu, Türkiye'nin ihracatının artmasında katkısı olduğunu düşündüğü iş adamına İçişleri Bakanının sempati gösterdiği, bu tarihten sonra Rıza Sarraf'ın İçişleri Bakanı ile telefon ile ve zaman zaman yüz yüze görüşecek kadar yakınlık tesis ettiği, bu yakınlıktan yararlanarak Türk Vatandaşlığına geçmek isteyen ve halen Türkiye'de yaşayan babası ile kardeşinin Türk Vatandaşlığına geçirilmeleri konusunda yardım talep ettiği, keza uğradığı tehditten dolayı güvenlik endişesi duyarak koruma talebinde bulunduğu İçişleri Bakanının yakın ilgisine ve yardımına mazhar olduğu, kendisi hakkında koruma kararı çıkartıldığı, İçişleri Bakanının Rıza Sarraf'ın işleri ile ilgili olumsuz müdahalelerde bulunduğunu düşündüğü bir emniyet mensubunun başka illere atanmasında gayret gösterdiği, İçişleri Bakanlığı gibi önemli bir makamda bulunan bir kamu görevlisinden bu denli yakın ilgi ve yardım gören Rıza Sarraf'ın memnuniyetini İçişleri Bakanı Muammer Güler'in danışmanlık şirketi bulunan oğlu Barış Güler'i danışman olarak işe almak suretiyle gösterdiği, ayrıca bir kısmının Muammer Güler'in akrabası olup, Rıza Sarraf'ın yanında çalışan Rüçhan Bayar'dan olan alacaklarına karşılık ödendiği anlaşılan toplam 5.985.000 Dolar parayı muhtelif zamanlarda Barış Güler aracılığı ile İçişleri Bakanlığına göndermek suretiyle menfaat temin ettiği, İçişleri Bakanının ciddi parasal değerler ifade eden menfaatler sağlandığından haberdar olduğu halde kabul edilmesine muvafakat gösterdiği,

Söz konusu menfaatlerin önemli bölümünün Rıza Sarraf ve iş yerinde çalışan elemanları aracılığı ile bizzat Barış Güler'e ödendiği, bir kısmının İçişleri Bakanının Özel Kalemünde çalışan Özgür Özdemir ve Hikmet Tuner tarafından teslim alındığı,

İş adamı Rıza Sarraf'ın yoğun ihracat işleri ile uğraşması nedeni ile tanıştığı Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan tarafından İçişleri Bakanı Muammer Güler ile birlikte Avrupa Birliği Bakanı Egemen Bağış ile de tanıştırıldığı, Egemen Bağış ile Rıza Sarraf arasında hiçbir iş bağlantısı olmamakla birlikte Rıza Sarraf'ın Avrupa Birliği Bakanlığı gibi önemli bir Bakanlıkta görev yapan Egemen Bağış ile arasındaki ilişkileri iyi tutmak, geliştirmek, ileride ihtiyacı olduğunda yardımından yararlanabilmek için zaman zaman hediyeler gönderdiği, bu bağlamda 19/04/2013 tarihinde Egemen Bağış'ı Avrupa Birliği Bakanlığının Ortaköy'deki ofisinde ziyarete gittiği, ziyarete giderken yanında hediye olarak bir ayakkabı götürdüğü, ayrıca ayakkabı kutusunun içine 500 Bin Dolar koyarak ziyaret sırasında paketi bizzat teslim ettiği, bu hususun iletişimin denetlenmesi sırasında dinlenen

telefon kayıtlarından ve yapılan fiziki takip sırasında elde edilen görüntülerden belirlendiği, 29/08/2013 tarihinde bir takım elbise ile takım elbise arasına konulmuş 500 Bin Doların, Egemen Bağış'ın İstinye'de Hillpark Sitesindeki evinde teslim edildiği, bu hususun iletişimin denetlenmesi sırasında tespit edilen telefon görüşmeleri ve teknik takip sırasında elde edilen görüntülerden belirlendiği, 09/10/2013 tarihinde çikolata kutusu içerisinde 500 Bin Dolar konulmak suretiyle Egemen Bağış'a gönderildiği ve Egemen Bağış'ın Hillpark Sitesindeki evinde Egemen Bağış'ın çalışanına teslim edildiği, bu hususun da iletişimin denetlenmesi sırasında tespit edilen telefon görüşmeleri ve teknik takip sırasında elde edilen görüntüler ile belirlendiği iddia edilmiş, soruşturmayı yürüten İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü tarafından düzenlenen Fezlekede bu yöndeki iddialar ayrıntısı ile yer almıştır.

B- TOPLANAN DELİLLER :

- 1- Şüphelilerin iletişimlerinin denetlenmesi amacıyla ilgili mahkemelerden verilen, ayrıntısı Ek-1'de yer alan iletişimin tespiti kararları ve bu kararlar dolayısıyla yapılan tespitlere ilişkin Ek-2 de yer alan görüşme tapeleri,
- 2- Şüphelilerin fiziki olarak takip edilmeleri amacıyla ilgili mahkemelerden verilen, ayrıntısı Ek-3 de yer alan fiziki takip kararları ve bu kararlar dolayısıyla yapılan tespitlere ilişkin Ek-4 de yer alan fiziki takip tutanakları,
- 3- Bilirkişi raporları (Ek-5),
- 4- Bankalara yazılan yazılara verilen cevaplar (Ek-6),
- 5- Kurum ve kuruluşlara yazılan yazılara verilen cevaplar (Ek-7),
- 6- Tanık beyanları (Ek-8).

C-DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ :

Yukarıda ayrıntısı açıklanan deliller değerlendirilirken öncelikle, yapılan soruşturmanın, soruşturma sırasında izlenen delil toplama yönteminin incelenip değerlendirilmesinde yarar bulunmaktadır.

Soruşturma ile ilgili olarak bu yönden yapılan değerlendirmelerde;

1. Soruşturmaya Rıza Sarraf ve diğer 32 kişiyle ilgili olarak haksız ekonomik çıkar sağlamak amacıyla örgüt kurmak ve yönetmek, örgüte üye olmak, örgüte yardım etmek, rüşvet almak ve vermek, rüşvete aracılık etmek, kaçakçılık, resmi belgede sahtecilik, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama ve fuhşa aracılık etme suçlarını işledikleri şüphesiyle başlanmıştır. Soruşturmanın başlamasıyla ilgili olarak net bir olay bulunmamakta, çeşitli kurumların rapor ve yazılarında somut bir vakıya dayanmaksızın belirtilen şüpheler ile isimsiz ihbarlar gibi bilgilerle soruşturmanın başlatıldığı anlaşılmaktadır.

2. MASAK tarafından yürütülen ve bu kapsamda Mehmet Tahir Özsoy'un düzenlediği R 61 sayılı ve 31.01.2008 tarihli raporda Mehmet Hapmani ve bu kişinin ortağı olduğu Saran Kuyumculuk şirketi hakkında, adli soruşturma başlatılmasına yönelik talepte bulunulmuş olup, adı geçen MASAK Raporunda incelemelerde bir takım şüpheli işlemler olabileceği belirtilmekte ancak karapara aklama suçuna ilişkin somut bir veri elde edilmemesine rağmen, adli soruşturma yapılması gerektiği ileri sürülmüştür. Buna karşılık

31.01.2008 tarihli raporla ilgili olarak 2012 yılına değin hiçbir işlem yapılmamış, ancak anılan rapor işbu soruşturmanın başlangıcında bir dayanak olarak kullanılmıştır. Oysa söz konusu MASAK Raporunun soruşturmanın şüphelileri ile bir ilgisi yoktur. Soruşturmanın şüphelileri hakkında yapılan incelemeye ilişkin MASAK Raporu temin edilmiş olmasına rağmen esasa ilişkin değerlendirmeler bölümünde açıklanacağı üzere bu rapor soruşturmada dikkate alınmamış, bir başka soruşturmaya ilişkin olan ve 2008 yılından bu yana herhangi bir işlem yapılmamış olan MASAK Raporuna atıfta bulunularak, bu rapor soruşturmaya dayanak alınmıştır.

3. Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü tarafından yazılan 06.06.2011 tarihli yazı ekinde bulunan 03.06.2011 tarihli Happani Grubu Değerlendirme Raporunda, 12.02.2007 tarihinde Kapıkulede 202 kg eroin ele geçirildiği, bu çerçevede yapılan telefon dinlemeleri sırasında çok sayıda kişi arasında kaynağı belirsiz para hareketleri olduğunun, para transferine Durak Döviz ve Abdullah isimli bir çalışanın isminin de karıştığının anlaşıldığı bildirilerek, 07.05.2010 tarihinde yapılan isimsiz ihbarla Rıza Sarraf ve babasının yurt dışından yüklü miktarda döviz Türkiye'ye soktuğu, 21.12.2010 tarihinde ulusal basında çıkan yayınlarda üçü İranlı biri Azeri dört kişinin yüklü miktarda döviz Rusya'ya taşıdıkları haberleri üzerine, olayla ilgili Rus Makamları tarafından yapılan bildirimlerde Rıza Sarraf'ın ve Turgut Happani'nin de Rusya'ya para götürme olayının içinde olduğu bildirilmiştir. Bu bildirim üzerine Rıza Sarraf ve diğer kişilerin yurt dışına giriş çıkış kayıtları ve birlikte giriş çıkış yapan kişilerin isimleri tespit edilmiştir.

4. Yine 18.07.2012 tarihinde yapılan faks ihbarında Rıza Sarraf ve ortağı bulunduğu şirketlerle ilgili ayrıntılı bilgilere yer verilmiş, ilişkili bulunan tüm şahısların telefon numaralarına da yer verilerek kara para, kaçakçılık gibi suçlamalarda bulunulmuştur.

5. Sonuç olarak; 2007 yılında yapılan uyuşturucu operasyonu sırasında elde edilen telefon görüşmelerinden hareketle Happani Grubu ve Durak Döviz ile ilgili bir takım şüphelerden ve 2008 yılında ise isimsiz bir ihbar mektubu alındığından, yine aynı yıl bir MASAK raporunun hazırlandığından bahsedilmekte olduğu anlaşılmış, bu aşamaya kadar Rıza Sarraf'ın adı geçmediği, bilahare Rusya'ya fiziki para transfer edildiğine ilişkin basında çıkan haberlerden hareketle kişiler arasında bağlantıların araştırıldığı ve en önemlisi 2012 yılında iş bu soruşturma ile hakkında soruşturma açılan kişilerin tamamının telefon numaralarını da barındıran detaylı bir isimsiz ihbar faksı gönderildiği görülmüştür.

6. İsimsiz, uyuşturucu ve karapara aklama gibi iddiaları içeren ihbarlar, somut vakıya dayanmayan iddialar, Rusya'ya kanunların izin verdiği çerçevede para transfer edilmesi gibi suç oluşturmayan işlemler ve bu işlemlerle ilgili yerel basındaki yayınlar gibi araçların hiç birisi, telekomünikasyonun denetlenmesi gibi kuvvetli şüphe nedenlerinin arandığı bir koruma tedbirinin uygulanması için yeterli değildir. Nitekim 2008-2012 yılları arasında bu soruşturmaya konu olan şüpheliler hakkında doğrudan doğruya her hangi bir araştırma faaliyeti yapılmamıştır. Diğer bir deyişle, bu soruşturmaya başlandığı anda gerek MASAK tarafından hazırlanan söz konusu raporda gerekse ihbar mail ve faksları öncesindeki durumda, bizzat soruşturma makamlarının faaliyetiyle Rıza Sarraf hakkında somut fiil isnadını gerektirecek bir bilgiye ulaşılmamıştır. Buna rağmen doğrudan CMK'nun 135. Maddesine göre telekomünikasyonun denetlenmesine başlanmıştır. İlk telekomünikasyonun denetlenmesi kararı verildiği anda dosya içeriğinde kuvvetli suç şüphesini gösteren bir delil olmadığı gibi, başka şekilde delil elde etme imkanı olmasına rağmen, diğer yollardan hiçbir araştırma yapılmamış olması, telekomünikasyonun denetlenmesi kararını hukuka aykırı hale getirmektedir.

7. Bu noktada dikkati çeken önemli husus, soruşturma başlangıcında yapılan e-mail ve faks ihbarlarında Rıza Sarraf ve diğer şüphelilerle ilgili olarak kullandıkları telefon numaralarına kadar her türlü detayın bildirilmesidir. Bu durum, kolluk tarafından istihbari

dinlemeden elde edilen bilgilerin veya hukuka aykırı yollarla elde edilen delillerin isimsiz ihbarlar yoluyla adli soruşturmada kullanıldığını göstermektedir. İstihbari dinleme veya izleme ya da hukuka aykırı yollardan elde edilen verilerin, isimsiz ihbarlarla soruşturmaya başlanması için delil olarak kullanılması hukuka aykırıdır. Bu husus PVSK'nun Ek. 7. maddesinde açıkça ifade edilmiştir: "Bu madde hükümlerine göre yürütülen faaliyetler çerçevesinde elde edilen kayıtlar, birinci fıkrada belirtilen amaçlar dışında kullanılamaz." Görüldüğü üzere istihbari dinlemeden elde edilen bilgilerin adli soruşturmada kullanılması yasaklanmıştır. Soruşturmanın başlangıcında kullanılan ihbarın kaynağının araştırılmamış olması, kullanılan ifadelerin benzer soruşturmalardaki isimsiz ihbarlarla aynı mahiyette olması, sıradan bir ihbara nazaran çok daha geniş bilgi ve detayları havi olması, istihbari dinlemeden elde edilen verilerin adli soruşturmada kullanıldığı şeklindeki kanaati güçlendirmektedir. Bu noktada ihbarın hukuka aykırı olduğu iddiası, bir delil olarak ihbar faksının, doğruluğunu ve hukuka uygunluğunu şüpheli hale getirmektedir.

8. Dikkati çeken diğer bir husus ise kolluğun soruşturmaya başlamak için Cumhuriyet savcısına haber vermesi gerekirken bunu yapmayıp, tespit edilemeyen bir süreden sonra durumu Cumhuriyet Başsavcılığına bildirmesidir. Nitekim 18 Temmuz 2012 tarihli isimsiz ihbardan, soruşturmanın başlangıç tarihi olarak belirtilen 13 Eylül 2012 tarihine kadar neden beklendiği ve ne yapıldığı belirsizdir. Halbuki CMK'nın 160. Maddesine göre; "(1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hali öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.(2) Cumhuriyet savcısı, maddi gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür." CMK'nun 161. Maddesine göre ise; "(1) Cumhuriyet savcısı, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabilir; yukarıdaki maddede yazılı sonuçlara varmak için bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebilir. Cumhuriyet savcısı, adli görevi gereğince nezdinde görev yaptığı mahkemenin yargı çevresi dışında bir işlem yapmak ihtiyacı ortaya çıkınca, bu hususta o yer Cumhuriyet savcısından söz konusu işlemi yapmasını ister.(2) Adli kolluk görevlileri, elkoymadıkları olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri emrinde çalıştıkları Cumhuriyet savcısına derhal bildirmek ve bu Cumhuriyet savcısının adliyeyle ilişkin bütün emirlerini gecikmeksizin yerine getirmekle yükümlüdür." Bu açık düzenlemeye rağmen ihbar faksından sonra iki ay süre ile hiçbir işlem yapılmamış, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı durumdan haberdar edilmemiştir.

9. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına 13 Eylül 2012 tarihinde haber verilip 2012/120653 sayılı soruşturmaya başlandıktan dört gün sonra 17.09.2012 tarihinde İstanbul 5. Sulh Ceza Hakimliği tarafından verilen kararla CMK'nun 135. maddesi uyarınca telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesine başlanmıştır. Telekomünikasyon denetlenmesi talebinin tarihi ise soruşturmanın başladığının ertesi günü olan 14 Eylül 2012'dir. Bu durumda Rıza Sarraf ve diğer şüpheliler hakkında soruşturmaya başlama tarihi 13 Eylül 2012 olup, bu tarih öncesinde bir soruşturma işleminin yapılabilmiş olması hukuken mümkün olmadığına göre, şüpheliler hakkında soruşturmanın ertesi gün kuvvetli suç şüphesine ulaşılmış ve başka şekilde delil etme imkanı da olmadığı kanaatine varılmış, bundan dolayı CMK'nun 135. Maddesi uyarınca telekomünikasyonun denetlenmesi koruma tedbirinin uygulanması talep edilmiş ve ardından da tedbirin uygulanmasına başlanmıştır. Ancak bu süre içerisinde elde edilmiş bir delil olmayıp, telekomünikasyonun denetlenmesi kararının dayanağı, doğrudan olayla ilgisi bulunmayan, kuvvetli suç şüphesi oluşturmaya mümkün olmayan ve 2008 yılına kadar uzanan zaman diliminde elde edilen ve esasen şüphelilerle hiçbir ilgisi bulunmayan bir rapor ile buna dayalı bir yazı ile üç isimsiz ihbardır.

10. Söz konusu ihbarların adli bir soruşturma bakımından doğruluğunun denetlenmesinin zorunlu olduğunu gösteren bir diğer önemli veri, soruşturma dosyasında yer alan 1 Ağustos 2013 tarihli ihbardır. Söz konusu ihbar İstanbul Emniyet Müdürlüğü Muhabere Elektronik Şube Müdürlüğü tarafından 11650 ihbar ve 91255 aidiyet numarası ile kaydedilmiştir. İhbarın içeriği bir önem arz etmemekle birlikte, dikkat çekici husus, ihbarın yapıldığı IP adresinden 12 kez daha ihbar yollandığı bilgisidir. Bu şekilde çok sayıda ihbar yollanan bir IP adresi hakkında hiçbir araştırma yapılmamış olup, bu husus yukarıda isimsiz ihbarlara ilişkin değinilen sakıncaları doğrulamaktadır.

11. Elde bulunan CMK'nun 135 ve 140. Maddelerine ilişkin kararlar incelendiğinde, alınan kararların baştan itibaren kanundaki şartlara uygun olmadığı ve bunun da daha sonra alınan tüm kararlara sirayet ettiği görülmektedir. Ceza Muhakemesi Kanunu ve Anayasamız özel hayat alanına yönelik koruma tedbirlerini, klasik koruma tedbirlerine nazaran çok daha sıkı şartlara bağlamaktadır. Bu yönde yapılan düzenlemenin temel gerekçesi Anayasamızın 13. Maddesinde düzenlenen temel hak ve özgürlüklere yönelik sınırlamalara ilişkin genel kuraldır. Anılan hükme göre "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." Sınırlamalara yönelik ölçülü olmak zorunluluğu, koruma tedbirlerinin bir silsile ile uygulanması zorunluluğunu getirmekte, daha basit ve daha az hak ihlali doğuran tedbirlerin öncelikle, daha ağır ve bireyin özel hayatının çekirdek alanına yönelik tedbirlerin ise son araç olarak uygulanmasını zorunlu kılmaktadır. Nitekim telekomünikasyonun denetlenmesi ve teknik araçla izleme koruma tedbirleri, bu mahiyette olduklarından ancak Kanunda sınırlı olarak sayılan suçların soruşturmasında ve başka şekilde delil elde etme imkanının bulunmaması durumunda uygulanabileceklerdir. 5271 sayılı Kanunun 135. Maddesine göre (İşlem tarihindeki şekli ile) "(1) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkanının bulunmaması durumunda, hakim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi tespit edilebilir, dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir. Cumhuriyet savcısı kararını derhal hakim onayına sunar ve hakim, kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hakim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhal kaldırılır. (2) Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınmaz. Kayda alma gerçekleşikten sonra bu durumun anlaşılması halinde, alınan kayıtlar derhal yok edilir. (3) Birinci fıkra hükmüne göre verilen kararda, yüklenen suçun türü, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, telefon numarası veya iletişim bağlantısını tespiti imkan veren kodu, tedbirin türü, kapsamı ve süresi belirtilir. Tedbir kararı en çok üç ay için verilebilir; bu süre, üç ay daha uzatılabilir. Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi halinde, hakim bir aydan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar uzatılmasına karar verebilir." Benzer koşullar CMK'nun 140. Maddesinde düzenlenen teknik araçla takip koruma tedbiri bakımından da geçerlidir.

12. Bu düzenlemeden hareketle telekomünikasyonun denetlenmesi kararının hukuka uygun olabilmesi için CMK'nun 135. Maddesinde sayılan suçlardan birisi hakkında yürütülen bir soruşturmada kuvvetli şüphe sebeplerine ulaşılmış olmalı ve başka şekilde delil elde etme imkanı bulunmamalıdır. Aksi takdirde, verilmiş bir hakim kararına dayalı olsa dahi, yapılan dinlemelerden elde edilen bilgilerin delil olarak kullanılabilmesi mümkün değildir. Soruşturma bakımından önem arz eden bir diğer kural ise şüpheli ve sanıkla tanıklıktan çekinebilecek kişiler arasındaki iletişimin kayda alınmaması kuralıdır.

13. Şüpheliler hakkında alınan ilk karar 17 Eylül 2012 tarihinde 5. Sulh Ceza Hakimliği tarafından verilen karardır. Kararla Rıza Sarraf dahil 13 şüpheli hakkında CMK'nun 135. Maddesi uyarınca telekomünikasyonun 3 ay süre ile denetlenmesine karar verilmiştir. Dinleme kararının esasını İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yapılan 14 Eylül 2012 tarihli talep oluşturmaktadır. Kararda şüphelilerin örgüt kurdukları ve örgüt faaliyeti çerçevesinde kaçakçılık suçlarını işledikleri ileri sürülerek, 13 şüpheliye ait 17 telefon numarası hakkında CMK'nun 135. Maddesi uyarınca karar verildiği ifade edilmektedir. Ancak kararın ikinci sayfasında tedbirin nedeni olarak kaçakçılık ve suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklamak suçlarına ilişkin delilleri elde etmek şeklinde bir belirleme yapılmıştır. Bu durum kararın kendi içerisinde isnat edilen fiiller bakımından ciddi bir çelişki olup kanundaki düzenlemeye aykırıdır.

14. Söz konusu kararın, elde edilen delillerin sıhhatini ve kullanılabilirliğini etkileyen asıl hukuka aykırı husus ise kuvvetli suç şüphesi ve başka şekilde delil elde etme imkanının yokluğu şeklinde CMK'nun 135. Maddesinde ifade edilen koşulların sağlanmamış olmasıdır. Karara ilişkin talebin alındığı tarih itibarıyla talep yazılarında da ifade edildiği üzere suçlamalara dayanak üç adet isimsiz ihbar dışında dosyada başka bir delil bulunmamaktadır. Nitekim konuya ilişkin talep yazısında 1 Kasım 2009 tarihli, 7 Mayıs 2010 tarihli ve son olarak 18.07.2012 tarihli ihbarlara atıf yapılarak kuvvetli suç şüphesinin bulunduğu ve başka şekilde delil elde etme imkanının bulunmadığı ileri sürülmektedir. Söz konusu ihbarlardan ilkinde kullanılan Kapalı Çarşıda bulunan Atlas Döviz sahibi İranlı Süleyman Sakan'ın kara para akladığı, yurt dışı ve yurt içinde gayri resmi havaaleler yapıldığı, bu iş için Doğubeyazıt, Cizre ve Van'da döviz büroları ile çalışıldığı, haftanın en az bir günü bu iş yerinde çalışan Murat ve Resul isimli kişilerin Atatürk Havalimanından döviz getirdikleri iddiaları, ikincisinde yer verilen İranlı Rıza Sarraf'ın kendisinin Kapalıçarşı'da bulunan Durak Döviz, babasının ise Dubai üzerinden yurt dışından milyonlarca doları Türkiye'ye soktukları iddiaları, son ihbarda yer alan Arabacı ve Sapan döviz adlı firmaların İran ve Kuzey Irak'tan getirdikleri paraları akladıkları, bu kişilerin terör ve uyuşturucu mafyası ile bağlantılı oldukları, ancak bu kişilerin asıl piri ve irtibatları sağlayanın Rıza Sarraf ve Abdullah Happani isimli kişiler olduğu, Kilisli Happanilerin sahibi olduğu Royal ve diğer firmalar eliyle İran'a, Suudi Arabistan'a ve Irak'a altın ihracı yapar gibi görünüp uyuşturucu ve kaçakçılık çetelerinin paralarını döndürdükleri, Durak Döviz, Atlas Döviz ve Malan Döviz'in bu işler için kullanıldığı, Rıza Sarraf'ın servetinin kaynağının uyuşturucu ve kaçakçılıktan gelen para olduğu ileri sürülerek, soruşturmada adı geçen kişilerin isim ve telefon numaraları tek tek verilmiş, ihbarın sonunda bu adamların altın ihraç eder gibi görünüp, kara para akladıkları, bu paraların uyuşturucu çetelerine ve dolayısıyla PKK'ya ait olduğu ileri sürülmüştür.

15. Söz konusu üç ihbar dışında CMK'nun 135. Maddesine göre alınan kararın bir dayanağı bulunmamaktadır. Diğer yandan özellikle yapılan son ihbar incelendiğinde, ihbarın telefon numaralarını da tek tek vermek suretiyle, ihbar yapmaktan ziyade, CMK'nun 135. Maddesine göre alınacak kararın gerekçesini oluşturmak amacına yönelik olduğu şeklinde değerlendirilmiş, kim tarafından gönderildiği araştırılması gereken bir bildirim olarak görülmüştür. Kuvvetli suç şüphesinin, ancak delile dayalı olarak tespit edilebileceği açıktır. Soruşturma konusu olayda ise ihbarların kim tarafından yapıldığı dahi araştırılmaksızın, soyut ihbarlar içeriği doğru deliller olarak kabul edilmiştir. Diğer yandan ihbar kısmen kullanılmış, kısmen ise göz ardı edilmiştir. İhbarda söz konusu altın ihracının uyuşturucu ve kaçakçılıktan elde edilen paranın aklanması amacıyla yapıldığı, işin ucunda uyuşturucu baronları ve PKK olduğu ileri sürülmesine rağmen, bu hususlar tamamen göz ardı edilmiştir. Bu hal, soruşturmanın başında ihbarda bulunan ve aynı ölçüde soyut olan iddialar arasında, keyfi biçimde bir ayrıma gidildiğini göstermektedir. Ayrıca iddianın ciddiyetle araştırılması

gerekliliği karşısında, işin uyuşturucu ve PKK ile ilişkilendirilmesine rağmen, CMK'nun 250. Maddesine (Sonraki tarihte yapılan düzenlemeye göre TMK'nun 10. Maddesi) göre görev yapan savcılıkların durumdan haberdar edilmemesi de dikkat çekicidir.

16. CMK'nun 135. Maddesi bakımından değerlendirmede asıl önem arz eden husus, bu talep yazısında yer verilen ihbarların delil vasfına sahip olmadığı ve yeterli veya kuvvetli, herhangi bir şüphe şeklini ispatta kullanılamayacağıdır. Bu biçimde isimsiz, imzasız ve soyut ihbarlar karşısında Kanun koyucu 4483 sayılı Kanunda ne şekilde hareket edilmesi gerektiğini düzenlemektedir. 4483 sayılı Kanunun olayın yetkili mercie iletilmesi, işleme konulmayacak ihbar ve şikayetler başlıklı 4. Maddesinin 3. ve son fıkralarına göre "Bu Kanuna göre memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında yapılacak ihbar ve şikayetlerin soyut ve genel nitelikte olmaması, ihbar veya şikayetlerde kişi veya olay belirtilmesi, iddiaların ciddi bulgu ve belgelere dayanması, ihbar veya şikayet dilekçesinde dilekçe sahibinin doğru ad, soyad ve imzası ile iş veya ikametgah adresinin bulunması zorunludur. Bu şartları taşımayan ihbar ve şikayetler Cumhuriyet başsavcıları ve izin vermeye yetkili merciler tarafından işleme konulmaz ve durum, ihbar veya şikayette bulunana bildirilir. Ancak iddiaların, sıhhati şüpheye mahal vermeyecek belgelerle ortaya konulmuş olması halinde ad, soyad ve imza ile iş veya ikametgah adresinin doğruluğu şartı aranmaz." Görüldüğü üzere Kanun koyucu kamu personeli hakkında, soruşturma konusu olaya ilişkin ihbar ve şikayetler gibi şikayetlerin işleme alınmayacağını, ancak sağlıklı şüphe taşımayan belgelerle ispatlanması durumunda bu tür ihbar ve şikayetlerin işleme alınabileceğini açıkça ifade etmektedir. Bu düzenlemenin 4483 sayılı Kanunda yer alması ve kamu görevlilerinin görev suçlarına ilişkin olması, yapılan değerlendirmeyi değiştirmeyecektir. Kanun koyucunun kamu personeline tanıdığı güvenceleri, sıradan vatandaşlara tanımadığı gibi bir yaklaşım kabul edilemez. Nitekim söz konusu düzenlemenin tüm ihbar ve şikayetler bakımından geçerliliği kabul edilmektedir. 4483 sayılı Kanundaki açık düzenleme karşısında, dikkate dahi alınmayacak ihbarların, CMK'nun 135. maddesine göre kuvvetli suç şüphesi oluşturduğunu ileri sürmek imkanı bulunmamaktadır. Kaldı ki 3071 Sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 6. maddesinde de, aynı kanunun 4. maddesinde gösterilen şartlardan herhangi birini taşımayan dilekçelerin, yani "...dilekçe sahibinin adı-soyadı ve imzası ile iş veya ikamet adreslerinden birini..." taşımayan dilekçelerin işleme konulmasının mümkün olmadığı belirtilmiştir. Diğer yandan bu ihbarlar aşağıda da ifade edileceği üzere, soruşturma sürecinde neredeyse yapılan tüm işlemlerde delil olarak zikredilmiş ve soruşturma aşamasında en önemli delil olarak kullanılmıştır. Ancak soruşturma sürecinde şüphelilerin ihbarda yer verilen uyuşturucu, PKK gibi iddialarla bir ilgisinin bulunmaması karşısında, yapılan ihbarın sıhhati hiç tartışılmamıştır. Bu durum dahi, yukarıda ifade ettiğimiz, söz konusu ihbarın hukuka aykırı yöntemlerle elde edilmiş bilgileri delil olarak bir soruşturmanın başlangıcında kullanmak amacıyla özel olarak hazırlandığı şüphesini kuvvetlendirmektedir.

17. CMK'nun 135. maddesi bağlamında değinilmesi gereken ikinci husus ise başka şekilde delil elde etme imkanının yokluğudur. Gerek CMK'nun 135. Maddesine istinaden yapılan ilk talepte ve verilen kararda, gerekse süreçte verilen CMK'nun 135. Ve CMK'nun 140. Maddesi çerçevesinde verilen kararlarda, başka şekilde delil elde etme imkanının yokluğundan bahsedilmektedir. Ancak bu konuda soruşturma organı tarafından yapılmış hiçbir araştırma bulunmamaktadır. Yukarıda da ifade edildiği üzere soruşturma organı tarafından kullanılan ilk ihbar 2009 yılında yapılmıştır. İkinci ihbar 2010 yılında yapılmıştır. Yapılan ilk iki ihbarın doğrudan şüpheli Rıza Sarraf'la bir ilgisi bulunmamaktadır. Sonuncusu ise 18 Temmuz 2012 tarihindedir. İhbarı alan kolluk birimleri 13 Eylül 2012 tarihine kadar yapılan ihbarlarla ilgili hiçbir işlem yapmamışlar, ancak 13 Eylül 2012'de soruşturmaya başlanmasının ertesi gününde başka şekilde delil elde etme imkanının

yokluğundan bahisle telekomünikasyonun denetlenmesi tedbiri talep etmişlerdir. Bu zaman diliminde ne yapıldığı konusunda hiçbir belge olmadığına göre, hiçbir araştırma faaliyetine girilmeksizin doğrudan son araç niteliğindeki koruma tedbirlerinin uygulandığı sonucuna ulaşılmalıdır. Bu durum, soruşturmanın başlangıçtan itibaren hukuka aykırı yöntemlerle sürdürüldüğünü ortaya koymaktadır.

18. 17 Eylül 2012 tarihinde İstanbul 5. Sulh Ceza Hakimliği tarafından verilen kararın hukuka aykırı olması tek başına, sadece bu kararla uygulanan tedbirleri etkiler mahiyette değildir. Soruşturma başından sonuna kadar sadece telefon dinlemeleri üzerinden bir soruşturma sürdürmek şeklindeki hukuken kabul edilemez çarpık anlayışı, bu karardan sonra alınan her yeni kararın bu karara dayanmasını sonuçlamıştır. Nitekim bu karardan sonra yapılan tüm taleplerde bu ilk karara atıf yapılmış, yeni şüpheli olarak zikredilen diğer kişiler de bu karar nedeniyle yapılan iletişimin denetlenmesi işlemi sonunda elde edilen delillerle takip altına alınmıştır.

19. Benzer durum teknik takip kararları bakımından da geçerlidir. Örneğin aynı ihbarlara dayalı olarak gecikmesinde sakınca bulunduğu gerekçesi ile Rıza Sarraf hakkında 3 Ekim 2012 tarihinde saat 19.15-20.00 saatleri arasında teknik takip talimatı verilmiş, talimatın gerekçesinde Rıza Sarraf'ın o tarihte yurt dışından iki adet valizle geleceği, bazı şahıslarla kaçak altın ve nakit ticaretine ilişkin görüşmeler yapacağı ileri sürülmüştür. Verilen talimat sonrasında yapılan teknik takipte Rıza Sarraf'ın havaalanından çıkarak eşi ile görüştüğü, sonrasında da ayrıldığı tespit edilmiştir. Görüldüğü üzere teknik takip kararının dayanağı olan iddia gerçek dışı çıkmış, bahsi geçen yerde ve zaman diliminde ileri sürüldüğü gibi kaçak altın veya nakit hususunda bir görüşme yapıldığı tespit edilememiş, bahsi geçen valizler de görüntülenememiştir. Buna rağmen söz konusu talimat yasal zorunluluk gereği hakim onayına sunulmuş, İstanbul 32. Sulh Ceza Hakimliğinin 4 Ekim 2012 tarihli ve 2012/500 D. İş sayılı kararı ile onanmış, buna ek olarak 4 hafta daha teknik araçla takip kararı verilmiştir. Kararda soruşturma konusu suçlar ise yurt dışına kaçak altın sokmak ve bu yoldan elde edilen parayı aklamak şeklinde belirtilmiştir. Ancak kararda, hangi bilgi ya da delile dayalı olarak bu suçlara ilişkin kuvvetli suç şüphesinin oluştuğu, buna ek olarak ne sebeple başka şekilde delil elde etme imkanının bulunmadığının tespit edildiği belirtilmemiştir. Teknik takip kararında dayanan deliller de, telekomünikasyonun denetlenmesi kararlarında kullanılan üç adet delil vasfından yoksun ihbardan ibarettir. Buna ek olarak söz konusu teknik takip kararında ifade edilen, Rıza Sarraf'ın yurt dışından kaçak yoldan altın ve nakit ticareti hususunda görüşmeler yapacağı bilgisinin ne şekilde elde edildiği belirtilmemektedir. Talepte bu durum, sadece bu yönde bilgi edinildiği şeklinde ifade edilmiştir. Tüm bu hususlar bir yana bırakılsa dahi izahı imkansız olan husus, söz konusu teknik takip kararının içeriğinde Cumhuriyet Savcısının talimatıyla yapılan teknik takip işleminin onanması, buna ek olarak 4 hafta daha teknik araçla takip kararı verilmesidir. Kararın verilmesi sırasında onaya sunulan teknik takip işleminin hukuka aykırı olduğu, bir delile dayanmadığı, ulaşılan sonuçtan da açıkça anlaşılmasına ve iddianın gerçek dışı olduğunun ortaya çıkmasına rağmen, yeniden 4 hafta teknik takip kararı verilmiş olması hukuken izah edilebilir değildir.

20. Yine aynı ihbarlara dayalı olarak 15 Ekim 2012 tarihinde, Rıza Sarraf, Abdullah Happoni ve Mohammad Sadeg Rafgar Shishenk isimli şahısları kaçak altın ve nakit ticaretine ilişkin bir araya gelecekleri ve 2.000.000 Euronun ESENŞEHİR Monor Sitesine teslim edileceği bilgisi ve gecikmesinde sakınca bulunan hal olduğu belirtilerek teknik araçla takip talimatı verilmiş, karar daha sonra onaya sunulmak üzere İstanbul 7. Sulh Ceza Mahkemesine gönderilmiş, ancak ne sebeple olduğu anlaşılmaz biçimde 8. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından onanmıştır. Aynı tarihte 8. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından Murat Cesurtürk, Levent Balkan ve Mohammad Sadeg Rafgar Shishenk hakkında da telekomünikasyon yoluyla

iletişimin denetlenmesi kararı verilmiş, talepte ve kararda suç işlemek amacıyla örgüt kurma, kara para aklama ve kaçakçılık suçlamalarına yer verilmiştir. Teknik takibe ilişkin tutanak incelendiğinde, takibin Atatürk Havalimanına gelen Süleyman Arslan'la başladığı görülecektir. Oysa ne Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından verilen talimatta ne de hakim kararında Süleyman Arslan yer almamaktadır. Buna rağmen teknik takip işlemi yapılmış, sonrasında Süleyman Arslan'ın evine girdiği tespit edilmiş, ardından teknik takip talimatına konu olan diğer kişilerin yolda görüntülenene bir miktar parayı bu adrese teslim ettikleri tespit edilmiştir. Oysa talimata dayanaklık eden İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün yazısında, adres de dahil paranın hangi adrese ulaştırılacağı bilgisine yer verilmiştir. İşlemin yapıldığı şekliyle açıkça anlaşıldığı üzere, kolluk birimleri söz konusu para alış verişini iddiasının bir tarafının Süleyman Arslan olduğunu bilmektedirler. Buna rağmen bu isim ve işlem zikredilmeksizin, teknik takip talebinde bulunulmuş, ancak işlem Süleyman Arslan'ı da dahil eder bir biçimde yapılmıştır. Bu durum, soruşturmanın başında delilleri toplayarak, delillerden hareketle şüphelilere ulaşmak amacıyla değil, belirli bir kişi grubunun peşinen şüpheli kabul edip bir soruşturma sürdürüldüğünü, usulüne uygun kararlar alınmadan takip ve tespitler yapıp bu tespitlerden sonra geriye yönelik olarak kararlar alındığını göstermektedir.

21. Süleyman Arslan'la ilgili ilk teknik araçla takip kararı 8 Kasım 2012 tarihinde verilmiştir. Aynı karara ilişkin talepte yine yukarıda izah edilen iki ihbar dışında başka bir delil sunulmamıştır. Yine aynı kararda Rıza Sarraf hakkında verilmiş ilk teknik araçla takip kararının 4 hafta daha uzatılmasına karar verilmiştir. İlk karar 3 Ekim 2012 tarihinden itibaren 4 hafta için verilmiştir. Bitiş tarihi bu durumda 30 Ekim 2012 tarihidir. Kanunun uzatma olarak nitelendirdiği ek süre, ilki bittikten 9 gün sonra adeta ikinci yeni bir karar olarak uygulanmıştır. Alınan teknik takip kararlarında görülen bu sorun, iki yıllık bir zaman dilimi içerisinde, teknik takip kararlarının süresi dolduktan sonra tekrar başvurup uzatma kararı alınması şeklinde ortaya çıkmıştır. Oysa CMK'nun 140. Maddesinde teknik araçla takip koruma tedbirinin 4 hafta için verilebileceğini, bu sürenin zorunlu hallerde 4 hafta daha uzatılmasının mümkün olabileceğini öngörmekte, örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarda ise 1'er hafta olmak üzere yeniden uzatmalara müsaade edilmekteydi. Ancak uzatma olarak nitelendirilen bu durum, kararın uygulanma süresi bittikten sonra belirsiz aralıklarla tekrar tekrar bu tedbirin uzatılması imkanını vermemektedir. Buna rağmen 2 yıllık zaman dilimi içerisinde şüpheliler belirsiz aralıklarla teknik araçla takip kararına muhatap kılınmışlardır. Bu suretle kanunun uzatma olarak nitelendirdiği ek süreler, keyfi biçimde sonsuz ve süresiz biçimde teknik takip uygulanması gibi kabul edilemez bir sonucu ortaya çıkarmıştır.

22. 16 Ekim 2012 tarihinde Ercan Sağın, Ekonomi Bakanlığı özel kalem müdürü Onur Kaya ve Ekonomi Bakanlığında görevli Mustafa Behçet Kaynar hakkında örgüt, kara para aklama ve kaçakçılık suçlarını işledikleri iddiasıyla telekomünikasyonun denetlenmesi ve teknik araçla takip talebinde bulunulmuştur. İstanbul 11. Sulh Ceza Hakimliği tarafından verilen 17.10.2012 tarih ve 2012/608 sayılı kararla talep kabul edilmiştir. Kararda herhangi bir gerekçe yer almamaktadır. Adı geçenlerden Onur Kaya ve Mustafa Behçet Kaynar hakkında dinleme kararı alınmasının tek nedeni, 2012 yılı Ekim ayı içerisinde Rıza Sarraf'la yaptıkları bir kaç telefon görüşmesinden ibarettir. Bu görüşmelerde neler konuşulduğu dosyadan anlaşılmamaktadır, zira muhtemeldir ki söz konusu görüşmeler soruşturma ile ilgisiz oldukları için imha edilmiştir. Kararda ve talepte de bu kişiler hakkında hangi delile dayalı olarak CMK m. 135'te düzenlenen tedbire karar verildiği ifade edilmemektedir. Diğer kararlar incelendiğinde de, şüpheliler hakkında ilk kararda olduğu gibi, hiçbir delile dayanmaksızın, sadece ilk hukuka aykırı kararda hakkında dinleme kararı verilmiş kişilerle görüşmüş olması, bu kişiler hakkında da karar alınması için yeterli görülmüştür. Nitekim kolluk fezlekesinde şüpheli olarak zikredilenler dışında pek çok kişi hakkında da karar

alındığı, ancak sonrasında hiçbir işlem yapılmadığı görülmektedir.

23. 14 Kasım 2012 tarihinde Mali Suçlar Müdürlüğü, daha önce Rıza Sarraf hakkında alınmış dinleme kararının uygulanması sırasında elde edilen verilerden hareketle, Ebru Gündüş hakkında CMK'nun 135, Cengiz Kumartaşoğlu hakkında ise CMK 135 ve 140. Maddelerinin uygulanması hususunda karar alınmasını istemiştir. Söz konusu dinleme sırasında Kanunun açıkça yasaklamış olmasına rağmen Ebru Gündüş-Rıza Sarraf arasındaki görüşme de dinlenmiş ve kayda alınmıştır. Söz konusu görüşmeye istinaden de yeniden karar alınmak istenmiş, başka bir ifadeyle kaydedilmesi yasak olan görüşme delil olarak kullanılmıştır. Üstelik Ebru Gündüş şüpheli olarak Fezlekede yer almamakta, görüşme içeriğine bakıldığında ise, görüşmenin herhangi bir aile içi görüşme olduğu da görülmektedir. Kanuna göre kayda alınması yasak olan, bir şekilde kaydedilmişse bile imha edilmesi gereken telefon görüşmelerine, dosyada ve deliller arasında yer verilmiş olması, hukuka aykırı delillere ilişkin bir başka örnektir.

24. Ebru Gündüş'in dinlenmesine dayanak olan kararda yer alan Cengiz Kumartaşoğlu hakkındaki dinleme kararında, adı geçenlerin hangi fiile iştirak şüphesiyle dinlendiği anlaşılamamaktadır. İş bu dinleme kararında diğerlerinden farklı olarak örgüt, kara para aklama ve kaçakçılık suçları zikredilmiştir. Ancak dinleme tutanakları ve fezleke incelendiğinde Cengiz Kumartaşoğlu'nun hiçbir konuşmasının dosyaya girmediği, şüpheliler arasında isminin dahi zikredilmediği görülecektir. Teknik takiplere ilişkin evrak incelendiğinde, Cengiz Kumartaşoğlu hakkında alınan teknik takip kararının hiç uygulanmadığı, adı geçenlerin Rıza Sarraf ve diğer kişilerle hiç bir arada görülmediği tespit edilmektedir. Bu durum, soruşturmanın başında, olayla ilgili herkesi dinlemek, teknik araçla takip etmek suretiyle şüpheli tespitine çalışıldığını gösteren örneklerden biridir. Nitekim Yaşar Aktürk hakkında 7 Nisan 2013 tarihinde Rıza Sarraf'la yapmış olduğu görüşmeden hareketle 24 Mayıs 2013 tarihinde talepte bulunulmuş, talep İstanbul 8. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından aynı gün kabul edilerek 3 ay süre ile denetim kararı verilmiştir. Adı geçen kişi fezlekede şüpheli olarak dahi yer almamaktadır. Bu kişi ile ilgili daha sonra herhangi bir uzatma kararı verilmediği gibi, fezlekede 7 Nisan 2013 tarihindeki konuşması dışında bir konuşma da yer almamaktadır.

25. 14 Aralık 2012 tarihinde Rıza Sarraf hakkında yeniden teknik araçla izleme işleminin uzatılması talep edilmiştir. Uzatılması istenen ikinci 4 haftalık süre 8 Kasım 2012 tarihinde başlamış, 5 Aralık 2012 tarihinde bitmiştir. Talep yazısının ilk talepten hiçbir farkı bulunmamaktadır. Daha açık ifadeyle uzatmanın gerekli olduğunu gösteren ve geriye doğru iki ay içerisinde toplanmış hiçbir yeni delil bulunmamaktadır. Buna rağmen talep kabul edilmiş ve 17 Aralık 2012 tarihinde İstanbul 11. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından bir hafta daha uzatma kararı verilmiştir. Benzer biçimde aynı gerekçelerin tekrar edilerek teknik takip ve telekomünikasyonla iletişimin denetlenmesi kararlarının uzatılması soruşturma aşamasında sürekli biçimde ortaya çıkan bir hukuka aykırılıktır. 02 Ocak 2012 tarihinde soruşturmanın başlangıcında kullanılan delil vasfı olmayan ihbarlara yer verildikten sonra Rüçhan Bayar, Mehmet Bilici, Muaccet Korkmaz hakkında ilk kez, Mohammat Sadeg Rafgar Shishenk ve Süleyman Arslan hakkında ilk kez uzatma olmak üzere 4'er hafta, Rıza Sarraf hakkında 3. kez 1 haftalık uzatma talep edilmiştir. Bu talep İstanbul 36. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından aynı gün kabul edilmiştir. Yine uygulanarak süresi bitmiş teknik araçla takip kararı, aradan bir süre geçtikten sonra uzatılmaktadır. Zira Rıza Sarraf hakkında verilen son takip kararı 24 Aralık 2012 tarihinde bitmiş, 2 Ocak 2013 tarihinde uzatma kararı alınmıştır. Alınan bu teknik takip kararı bakımından asıl önemli husus ise, kararın denk geldiği tarih, fezlekede altın kaçakçılığı olarak nitelendirilen Gana'dan altın ihracı fiiline tekabül etmesidir. Aşağıda değinileceği üzere söz konusu fiil, o tarihte Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturulmuş, kısmen takipsizlik, kısmen idari para cezası ile

sonuçlandırılmıştır. Fezlekede en fazla yer verilen bu fiil sırasında teknik takip kararı alınmış olmasına rağmen, bu kararın uygulanmamış olması dikkat çekicidir.

26. Yücel Özçil hakkında, aynı ihbarlar kullanılarak ve başka hiçbir bilgiye yer verilmeksizin 18 Şubat 2012 tarihinde teknik araçla takip talebinde bulunulmuş, talep İstanbul 27. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından 20 Şubat 2013 tarihinde kabul edilmiştir. Bu talep ve kararda suçlama rüşvet, kaçakçılık ve kara para aklama olarak belirtilmiştir. Başka bir ifadeyle daha önceki tarihte örgüt nitelendirmesi yapıldığı halde, daha sonra örgüt suçlaması kapsam dışına çıkarılmıştır. Dosyada yapılan incelemede teknik araçla takipler bakımından kanunda öngörülen azami sürenin dolmasından sonra örgüt suçlamasının eklendiği görülmektedir. Telekomünikasyonun denetlenmesi ve teknik araçla takip kararlarının uzatılmasının ancak örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenmesi durumunda mümkün olması nedeniyle, isnat edilen fiilin örgütlü olarak işlendiği nitelendirilmesi yoluna gidildiği anlaşılmaktadır. Bu durum, CMK'nun 135 ve 140. Maddelerinde Kanun koyucu tarafından ortaya konan koşulların dolanılması anlamına geleceği gibi, elde edilen delillerin kullanılmasını engelleyecektir. Zira daha uzun süre dinleme ve takip amacıyla hukuki tavsif yapılması elde edilen delilleri hukuka aykırı hale getirecektir.

27. Şüpheliler hakkında 17 Eylül 2012 tarihinde verilen CMK 135'e kapsamında dinleme yapılmasına ilişkin ilk karar, ikinci kez bir ay olmak üzere 14 Mart 2013 tarihinde uzatılmıştır. Bu uzatma kararının ilginç yanı, söz konusu kararın 17 Mart tarihinden itibaren 1 ay daha uzatılmasına şeklinde verilmiş olmasıdır. Yani karar verildiği tarih itibarıyla henüz, ilk kararın süresi bitmiş değildir. Buna benzer uygulamalara bakıldığında pek çok kararın, telekomünikasyonun denetlenmesine ilişkin ilk kararın süresi bitmeden önce, ileri tarihli olarak alındığı görülecektir. Bu durum hukuken kabul edilebilir bir durum değildir, zira CMK 135'te ifade edilen koşulların her birinin, kararın uygulandığı tarih itibarıyla denetlenmesi gerekmektedir. Hakimlik, bir tarihten bir hafta sonrasına ilişkin kuvvetli suç şüphesinin bulunduğu veya başka şekilde delil elde edilmesi imkanının yokluğunu denetlemek imkanına sahip değildir. Karara konu tedbir, uygulandığı tarih itibarıyla koşullara sahip olmalıdır.

28. Adem Gelgeç hakkında 26 Mart 2013 tarihinde teknik araçla takip kararı verilmiştir. Karar öncesi talep yine isimsiz ihbarlara dayalıdır. Talep aynı tarihte İstanbul 2. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından verilen kararla kabul edilmiştir.

29. Rıza Sarraf hakkında 5 Nisan 2013 tarihinde 4. Kez 1 haftalık teknik araçla takip kararı alınmıştır. Kararın gerekçesinde Rıza Sarraf'ın İran'da bulunan petrol şirketi sahipleri ile ortak banka alacağı, bu alışverişte Süleyman Arslan'ı aracı kıldığı ileri sürülmektedir. Talep kabul edilmiştir. Ancak bu bilginin, yani İran'da banka almak şeklindeki bilginin hangi delile dayalı olarak kullanıldığı anlaşılamamaktadır. Zira dosyada bulunan dinlemeler veya fezlekede bu tür bir görüşmeye rastlanmamıştır. Diğer yandan söz konusu takip kararı, yukarıda da ifade edildiği üzere, uzun bir aradan sonra yeniden uzatma adı altında teknik takip kararı verilmesi mahiyetindedir.

30. Şüphelilerin elektronik posta adresleri hakkında 5 Nisan 2013 tarihinde telekomünikasyonun denetlenmesi talep edilmiş ve talep İstanbul 17. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilmiştir. 11 Nisan 2013 tarihinde soruşturmanın başlangıcından altı ay geçmiş olmasına rağmen, Süleyman Arslan hakkında ilk bir haftalık teknik takip uzatma kararına ilişkin talepte, hala ilk ihbarlara dayanılmaktadır. Bu durum, altı ay boyunca hiçbir yeni delil elde edilemediği halde teknik takibe devam edildiği, dolayısıyla hukuki gerekçe olmadan teknik takip kararı verildiği anlamına gelmektedir. Buna rağmen talep İstanbul 25. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından 11.04.2013 tarihinde kabul edilmiştir.

31. İstanbul 34. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından verilen telekomünikasyonun denetlenmesi kararı ise, dosyada bulunan en önemli hukuka aykırılıklardan birini barındırmaktadır. Karar tarihi 9 Temmuz 2013'tür. Kararın içeriğine bakıldığında ise Ahmet

Murat Öziş, Royal Denizcilik adına kayıtlı iki telefonun şüpheli adı belirtilmeksizin, Emin Hayyam, Emir Eroğlu, Kamelya isimli kişi, Bita Saran ve Ennaz isimli kişi ve üç mail adresinin 4 Temmuz 2013 tarihinden itibaren, Özkan Demir adlı kişinin telefonun ise 5 Temmuz 2013 tarihinden itibaren telekomünikasyon yoluyla iletişiminin denetlenmesine karar verilmiştir. Görüldüğü üzere söz konusu kararla geçmiş tarihli denetleme kararı dahi verilebilmiştir.

32. Yine aynı kararla sadece isimleri bilinen, kim oldukları hususunda netlik bulunmayan “Kamelya” ve “Elnaz” isimli kişilerin dinlenmesine karar verilmektedir. Halbuki CMK’nun 135. Maddesi şüpheli kimliğinin belirlenmesi gerekliliğini açıkça ifade etmektedir. Kararla bir tüzel kişi adına kayıtlı telefonun, şüpheli zikredilmeksizin ve o tüzel kişi dinleniyor gibi dinlenmesine karar verilmiştir. Gerçek kişi şüpheli olmadığı durumlarda bu karar, söz konusu telefonu kullanan herkesin dinlenmesi anlamına gelecektir. Bir tüzel kişi hakkında bu biçimde karar verilmesi hukuken mümkün değildir.

33. İstanbul 38. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından verilen 19 Nisan 2013 tarihli kararla CMK’nun 135. Maddesine göre işlem yapılmasına izin verilmiştir. Söz konusu karar işbu soruşturma dosyasında yapılan hukuka aykırılıkların geldiği boyutu göstermesi bakımından önemlidir. Kararın kim hakkında ve hangi numara hakkında verildiği kararda yer almamaktadır. Hüküm bölümünde aşağıda belirtilen e posta adresi için denmektedir. Ancak kararın içeriğinde veya ekinde herhangi bir e posta adresi yer almamaktadır.

34. Soruşturma dosyasında çok sayıda ileri tarihli veya tarihler bakımından sorunlu telekomünikasyonun denetlenmesi kararı bulunmaktadır. Bu tür bir uygulamanın nedeni de anlaşılabilir değildir. Ancak karar ve uygulamanın hukuka aykırı olduğu açıktır. Şöyle ki, örneğin İstanbul 26. Sulh Ceza Mahkemesinin 10 Mayıs 2013 tarih ve 2013/178 sayılı kararı ile Süleyman Arslan hakkında 12 Haziran 2013 tarihinde kadar CMK’nun 135. Maddesine göre denetim kararı verilmiştir. Aynı kararda Emir Eroğlu hakkında da 14 Haziran 2013 tarihine kadar karar verilmiştir. Karar tarihi 10 Mayıs 2013’tür. CMK’nun 135. Maddesine göre örgüt kapsamında yürütülen soruşturmalarda denetleme kararları 1 aylık sürelerle uzatılabilir. Ancak buradaki süre 1 aydan fazladır. Daha önce verilmiş kararın henüz bitmediği ve ileride belirtilen tarihlerde biteceği ve o tarih üzerine 1 aylık bir karar verildiği izahı akla gelse de kabul edilebilir değildir. Zira söz konusu karar verildiği tarih itibarıyla uygulanmaya başlanacaktır ve bu durumda 1 aydan fazla bir denetlemeye imkan vermektedir.

35. Soruşturma süresince, soruşturulacak kişileri belirleme yöntemi, CMK’nun 135. Maddesine göre alınmış ilk dinlemede mevcut şüphelilerle konuşan kişilerin de şüpheli sıfatıyla dinlenmesi şeklindedir. İki yıllık zaman dilimi içerisinde, tanıklıktan çekinme hakkı olduğu için kaydedilmesi yasak olan kişilerle iletişim de dahil, her türlü görüşme kaydedilmiş, ardından da bu kişilerin de şüpheli olduğu gerekçesi ile haklarında karar alınmıştır. Hakkında dinleme kararı alınanlardan sadece 32 tanesi şüpheli olarak zikredilmiş, ancak buna karşın 100’den fazla kişi hakkında 300’den fazla numara ve adres hakkında dinleme kararı alınmıştır. Bu kişilerden önemli bölümü ile ilgili ikinci kez karar alma ihtiyacı bile hissedilmemiş ve uzatılmamıştır. Teknik araçla takip koruma tedbiri kararları da benzer biçimdedir.

36. Kolluk tarafından hazırlanan 15 Nisan 2013 tarihli raporda, Rıza Sarraf’ın her türlü müşterileri ile iletişiminin riza_sf@hotmail.com adresi üzerinden yaptığı, bilgi ve belgeleri bu mail üzerinden gönderildiği ifade edilerek, mail adresine şifre ile girmek suretiyle inceleme kararı alınmasında yarar olduğu ifade edilmiştir. Benzer biçimde 18 Nisan 2013 tarihli raporda rezazarrab@royalholding.com.tr adresine ilişkin aynı talepte bulunulması gerektiği ifade edilmiştir. Bu taleplere ilişkin olarak İstanbul 38. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından verilen 19 Nisan 2013 tarih ve 2013/211 sayılı kararda mahkeme aşağıda belirtilen e posta adresine şifresi girilmek suretiyle inceleme yapılmasına karar

vermiştir. Karar tek sayfadan ibarettir ve kararın altında bir e-mail adresi yer almamaktadır. Fezlekedeki ikinci bir mahkeme kararı olarak 17 Nisan 2013 tarihinde İstanbul 33. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından kararın verildiği belirtilmektedir. Kolluk birimleri tarafından hakim kararı üzerine gerçekleştirilen işlem bir dijital ortamdaki verilerin uzaktan elde edilmesine yönelik olup bu veriler daha önce gerçekleştirilmiş bir iletişime ilişkindir. Bahsi geçen elektronik postaları hakkında daha önce CMK'nun 135. Maddesine göre verilmiş kararlar olmasına rağmen, bu şekilde bir delil elde edilmemiştir. Kaldı ki CMK'nun 135. Maddesi uyarınca yapılacak uygulamalar, şüpheli sanığın devam eden telekomünikasyon yoluyla iletişimine yönelik olabilir. Burada daha önce yapıldığı ileri sürülen bir elektronik posta trafiği araştırılmaktadır.

37. Söz konusu durumda, elektronik posta adreslerine, ne şekilde ele geçirildiği belli olmayan şifre ile girmek suretiyle hesaplarda inceleme yapılması talep edilmektedir. Her ne kadar kararlarda, üstü örtülü biçimde, şifrenin CMK'nun 135. Maddesi uyarınca yapılan dinlemeler sırasında tespit edildiği ileri sürülse de dosyada bulunan dinleme tutanaklarında şifrenin zikredildiği bir konuşma bulunmamaktadır. Bu durum, kolluk görevlilerinin şifreyi kırmak diye tabir edilen, sistemi bozmak suretiyle mail adreslerine ulaştıkları şüphesini kuvvetlendirmektedir. Bu biçimde daha önce gönderilmiş bir elektronik posta içeriğinin olayda olduğu gibi hakim kararıyla ve şifre girilmek suretiyle tespit edilmesi ve dosyaya delil olarak alınması mümkün değildir. Değil şifre ile konulan ve bir başka bilgisayarda muhafaza edilen verilere online olarak ulaşp verileri incelemek, evde bulunan bilgisayarın içeriğinin dahi bu biçimde verilmiş bir kararla incelemeye konu edilmesi hukuken mümkün değildir. Buradaki durum, bir dijital ortam veya bilgisayarda tutulan verilerin incelenmesidir ve CMK'nun 134. maddesine göre yapılmak durumdadır. Söz konusu tedbir ise cihaza bizzat müdahale edilerek icra edilebilen bir tedbirdir. CMK'nun 134. maddesi atlanarak yapılan işlem ve delil elde etme yöntemi, kanunda düzenlenmemiş olup, olmayan bir yetkinin kullanılması anlamına gelir. Zira hukukumuzda bir dijital ortama uzaktan erişim yoluyla girmek suretiyle delil elde etme imkanı bulunmamaktadır.

38. Bu biçimde bir delil elde etme işleminin hukuka aykırı olduğu ve bu şekilde elde edilmiş delillerin kullanılamayacağı açıktır. Zira bu tür bir uygulama açık birtakım sakıncaları da beraberinde getirmektedir: Şifre ile girilen elektronik posta adreslerinde bireylerin her türlü bilgi ve belgeleri yer alabilir. Suç soruşturması gerekçesi ile mail adresine girilmesi, delil elde etmenin ötesinde kişinin özel hayatında öngörülemez ihlallere neden olabilecektir. Bu bağlamda soruşturma organının söz konusu e-mailde hangi bilgilere baktığı, hangilerinin kopyasının alındığı denetlenebilir değildir. Bu nedenle bu şekilde bir uygulama ölçüstüzdür. Bu yöntemle elde edilen deliller güvenilir değildir. (Bu durum Postada Elkoyma şeklinde de açıklanamaz. Zira CMK 129. maddesinde öngörülen gerekçelerle el konulan postada yer alan zarf veya paketler dahi açılmadan derhal kararı veren hakime veya Cumhuriyet Savcısına teslim edilmek üzere posta görevlileri huzurunda mühür altına alınır.) Şüpheli ve diğer üçüncü bir kişinin denetimi, sonradan hakim onayı gibi bir süreç de söz konusu olmadığından bu delillerin ne ölçüde güvenilir olduğu belli değildir. Benzer kaygılarla hareket eden kanun koyucu, bu tür imkanı vermemiş, olayda olduğu gibi bir bilgisayarda muhafaza edilen bilgilerin ancak CMK'nun 134. Maddesinde düzenlenen koşullarla elde edilebilmesine imkan vermiştir. Tüm bu hususlar ve Kanundaki açık düzenleme dikkate alındığında, şüpheli Rıza Sarraf'ın iki e-mailine şifre ile girilerek inceleme yapılması şeklindeki kararlar, her yönüyle hukuka aykırıdır.(e-mail adresi dahi yazılmamış olması nedeniyle karar şeklen de hukuka aykırıdır) Bu biçimde girilen elektronik posta adresinden elde edilen bilgilerin delil olarak kullanılabilmesi mümkün değildir.

39. Soruşturma süresince, kolluk organlarının suç olarak nitelendirdiği pek çok durumla karşılaşılmış olmasına rağmen sürece müdahale edilmemiş olması ve suçun

işlenmesinin önlenmemiş olması da dikkat çekicidir. Kolluk fezlekesindeki anlatımlara göre 2013 Nisan ayı itibariyle tüm şüpheliler tespit edilmiştir. Bu tarihten sonra örneğin 30 Ağustos 2013 tarihinde Zafer Çağlayan'a gönderildiği ileri sürülen ve rüşvet olarak nitelendirilen paraya hiç müdahale edilmediği gibi Atatürk Havalimanı sonrasında takip dahi yapılmamış olması, Ekim 2013'te Muammer Güler'e gönderildiği ileri sürülen ve rüşvet olarak nitelendirilen paraya müdahale edilmemiş olması dikkat çekicidir. 2013 Nisan ayında tüm şüpheliler tespit edilmişse, bu noktadan sonra halen teknik takip ve telefon dinleme faaliyetine devam etmenin görevin gereklerine uygun olduğunu söylemek imkanı bulunmamaktadır. Zira Cumhuriyet Savcısı CMK'nun 170/1. Maddesi uyarınca suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluştuğunda iddianame düzenlemek zorundadır. Soruşturmada zaten kuvvetli şüphe ile başlanmış ancak sebebi anlaşılmaz biçimde soruşturma tüm şüpheliler belirlenmiş ve fiiller nitelendirilmiş olmasına rağmen iki yıldan fazla sürdürülmüştür.

40. Anayasamızın 38. maddesine göre kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulguların delil olarak kullanılması yasaktır. CMK'nun 206, 217 ve 289. maddelerinde de hukuka aykırı delillere dayalı olarak dava açılmayacağı ve böyle deliller kullanılarak suçun ispat edilemeyeceği öngörülmüştür. Anayasa Mahkemesinin bireysel başvurular üzerine verdiği kararlarda ise, soruşturma ve kovuşturma sürecinde adil yargılama haklarının ihlal edilmesi durumunda, kesinleşmiş yargı kararlarında dahi ihlal tespit ederek yargılamaların yeniden yapılmasına hükmettiği dikkate alındığında, iş bu soruşturmada kanuna açıkça aykırı uygulamaların göz ardı ederek dava açılması hukuka aykırı olacaktır.

Günümüzde ceza yargılamasının amacı, keyfi kararların verilmesi değil, maddi gerçeğe ulaşılmasıdır, fakat her şeye rağmen ve ne pahasına olursa olsun maddi gerçeği elde etmek değildir. Yani ceza yargılamasında maddi gerçeğe ulaşmak amacıyla, sınırsız, hukuk kurallarına aykırı ve sanık haklarını hiçe sayan yöntemler izlenemez. Dolayısıyla ceza yargılamasına ters düşülerek elde edilen delillerin, yargılama makamı tarafından değerlendirmeye alınmaması gerekir. Çünkü bu deliller "Hukuka aykırı delil" olarak nitelendirilirler ve yargı makamının "vicdani delil sistemi"ndeki hareket sahasının sınırını teşkil ederler. Hukuka aykırı olarak elde edilen deliller, hukuka uygunluğun baştan sona süreceği ceza yargılamasında kullanılamazlar ve hükme esas alınamazlar.

Delillerin toplanması ile ilgili kurallardaki eksiklik veya hatalı uygulama, hukuka aykırılıklara ödün verilmesi amacıyla kullanılamaz. Cezalandırabilme yetkisine sahip olan ve adli makamlar vasıtasıyla yargı kuvveti kullanan devlet, bir başka erk olan yasama kuvvetini kullanan kanun koyucudan kaynaklanan eksik veya hatalı düzenlemeden veya idari makamların yanlış uygulamalarından yararlandırılmamalıdır.

Hukuka aykırı delil kavramı sadece hukuka aykırı elde edilen ilk delili değil, bu delil vasıtasıyla elde edilen diğer delileri de kapsar.

İnsan haklarını ihlal eden-etmeyen, önemli-önemsiz, büyük-küçük hukuka aykırılıklar gibi ayırımlar yapmak ve bu sayede bazı delilleri yargılamada kullanılabilir hale getirmek yanlış olup, hukukla bağdaşmaz.

Ceza yargılaması hukukunda, ihlal edilen hak ile bu yolla elde edilen yararın mukayesesi suretiyle kamu yararının gözetilmesi ve kamu düzeninin korunmasının ön plana çıkarılması anlayışı, sonuçta hukuk devleti ilkesini ihlal edeceği gibi, her olaya göre değişen, keyfi uygulanacak ve hukuka aykırı delillerin yargılamada kullanılamayacağı esasını ihlal eden bir sonuca kendiliğinden varacaktır.

Hukukumuzun genel esasları bu doğrultuda düzenlemelerden oluşmaktadır. 1982 Anayasasının 38. Maddesi altıncı fıkrasına göre;

"Kanuna aykırı elde edilmiş bulgular delil olarak kabul edilemez."

5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 206. Maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine göre,

“Ortaya konulması istenen bir delil aşağıda yazılı hallerde reddolunur: a) Delil kanuna aykırı elde edilmişse”

Aynı kanunun 217. Maddesinin ikinci fıkrasına göre ise;

“Yüklenen suç, hukuka uygun bir şekilde elde edilmiş her türlü delille ispat edilebilir”.

Bu düzenlemelerden, hukuka aykırı elde edilmiş deliller ve bu delillerden yola çıkılarak yapılan soruşturmalar sırasında elde edilecek delillerin ceza soruşturması ve kovuşturmasında kullanılamayacağı, delil olarak kabul edilemeyeceği, bunların reddedilip dava dosyasından çıkarılması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Yüksek Yargıtay’ımızın hukuka aykırı delillerin delil olarak kabul edilmemesi gerektiğine ilişkin yerinde ve önemli kararları bulunmaktadır. Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 17.11.2009 tarih ve 2009/7-160, 2009/264 sayılı kararı bu konuda verilmiş kararlara örnek nitelikte bir karardır.

Haberleşme Hürriyeti 1982 Anayasası’nın 22. Maddesinde düzenlenmiş, bu hürriyetin hangi hallerde sınırlandırılabilirliği ise 22/II. Maddede belirlenmiştir.

İletişimin denetlenmesi, suç öncesi önleme dinlemesi ve suç sonrası yapılan adli amaçlı dinleme olarak ikiye ayrılır.

Önleme dinlemesiyle adli amaçlı dinlemeyi birbirinden ayırmak gerekir.

Önleme dinlemesi, iletişimlerinin denetlenmesini gerekli kılacak makul şüphelerin olduğu, bu konuda ciddi emarelerin elde edildiği, istihbarat kaynaklarından gelen bilgi aktarımlarının haklarında suç işleyeceklerine dair tereddütleri oluşturduğu ve güçlendirdiği kişilerin yaptığı iletişimlerin denetlenmesi olarak yapılabilir. Ancak bu yolla elde edilen deliller ceza soruşturması ve kovuşturmasında delil olarak kullanılamaz. Zira, CMK. 135. Maddesine öngörülen şartlardaki farklılıklar ve önleme maksatlı iletişimin denetlenmesine başvurulmasındaki kolaylıklar, bu yolla elde edilen bulgulara delil değeri verildiği takdirde, kolluk kuvvetlerinin sürekli şekilde önleme maksatlı iletişimin denetlenmesi tedbirinden hareketle delil toplama usulüne başvurmamasının ve CMK. 135’in etkisiz hale getirilmesinin önünü açacağından, kişi hak ve hürriyetleri ile şüpheli ve sanık haklarının korunması bakımından söz konusu bulguların suçun ispatında delil niteliği taşıyamaması gerektiği açıktır. Bu düşünce belki kolluk kuvvetlerinin suç ve faileri tespit yol ve imkanları gereğinden fazla kısıtlanıyor itirazı ile karşılanabilir, ancak son derece önemli ve değerli olan haberleşme hürriyetine gereksiz ve kolay müdahaleyi önlemek bakımından, bu yolla elde edilen bulguların delil olarak kullanılmasında sınırı çok genişletmemek, bu hürriyetin özüne dokunmamak, kötüye kullanımın önünü kesmek gereğini de kabul etmek zorundayız.

CMK. 135. Maddesi dikkate alındığında, telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesi tedbirine ilişkin şartların gerçekleşmesinde kanun koyucunun sıkı bir düzenleme öngördüğü görülecektir. Buna göre, ortada bir suç işlendiği iddiası olması, bu iddianın kuvvetli şüphe sebeplerine dayanması, (Ki bu şart, soruşturmanın devamı sırasında, 06/03/2014 tarihli Resmi Gazete Mükerrer Sayısında yayınlanarak yürürlüğe giren 6526 Sayılı Yasanın 12. maddesiyle CMK. 135. maddesinde yapılan değişiklikle 'Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı' denilmek suretiyle daha ağırlaştırılmıştır) başka şekilde delil elde etme imkanı bulunmaması halinde, önceden belirlenen şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişiminin denetlenmesi mümkündür. Bunun dışında birtakım tahmin ve varsayımlardan hareketle, bireylerin haberleşme kayıtlarına girilerek ve esasında adli maksatlı iletişimin denetlenmesi yolu tercih edilmesi gerekirken, önleme dinlemesi

varmış gibi tedbire başvurmak hukuka uygun kabul edilemez.

CMK. 135. Maddesi 06/03/2014 tarihindeki değişiklikten önceki, yani soruşturmaya başlandığı ve soruşturmanın yapıldığı tarihlerdeki haliyle ;

“Madde 135 - (1) (Değişik cümle: 25/05/2005-5353 S.K./17.mad) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması durumunda, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi tespit edilebilir, dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir. Cumhuriyet savcısı kararını derhâl hâkimin onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl kaldırılır.

(2) Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleştirildikten sonra bu durumun anlaşılması hâlinde, alınan kayıtlar derhâl yok edilir.

(3) Birinci fıkra hükmüne göre verilen kararda, yüklenen suçun türü, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, telefon numarası veya iletişim bağlantısını tespiti imkân veren kodu, tedbirin türü, kapsamı ve süresi belirtilir. Tedbir kararı en çok üç ay için verilebilir; bu süre, bir defa daha uzatılabilir. (Ek cümle: 25/05/2005-5353 S.K./17.mad) Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi halinde, hâkim bir aydan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar uzatılmasına karar verebilir.

(4) Şüpheli veya sanığın yakalanabilmesi için, ... mobil telefonun yeri, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararına istinaden tespit edilebilir. Bu hususa ilişkin olarak verilen kararda, ... mobil telefon numarası ve tespit işleminin süresi belirtilir. Tespit işlemi en çok üç ay için yapılabilir; bu süre, bir defa daha uzatılabilir.

(5) Bu Madde hükümlerine göre alınan karar ve yapılan işlemler, tedbir süresince gizli tutulur.

(6) Bu Madde kapsamında dinleme, kayda alma ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine ilişkin hükümler ancak aşağıda sayılan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir:

a) Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (Madde 79, 80),
2. Kasten öldürme (Madde 81, 82, 83),
3. İşkence (Madde 94, 95),
4. Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, Madde 102),
5. Çocukların cinsel istismarı (Madde 103),
6. Uyuşturucu veya uyarıcı Madde imal ve ticareti (Madde 188),
7. Parada sahtecilik (Madde 197),
8. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (iki, yedi ve sekizinci fıkralar hariç, Madde 220),
9. (Ek alt bend: 25/05/2005-5353 S.K./17.mad) Fuhuş (Madde 227, fıkra 3),
10. İhaleye fesat karıştırma (Madde 235),
11. Rüşvet (Madde 252),
12. Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklamaya (Madde 282),
13. Silahlı örgüt (Madde 314) veya bu örgütlere silah sağlama (Madde 315),
14. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (Madde 328, 329, 330, 331, 333, 334),

335, 336, 337) suçları.

b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (Madde 12) suçları.

c) (Ek bend: 25/05/2005-5353 S.K./17.mad) Bankalar Kanununun 22 nci Maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu,

d) Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar.

e) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü Maddelerinde tanımlanan suçlar.

(7) Bu Maddede belirlenen esas ve usuller dışında hiç kimse, bir başkasının telekomünikasyon yoluyla iletişimini dinleyemez ve kayda alamaz.” hükmünü haizdir.

Görüldüğü gibi iletişimin tespiti için son derece detaylı, kısıtlayıcı esaslar getirilmiştir.

Buradan da anlaşıldığı gibi iletişimin dinlenmesi, tespiti ve kayıt altına alınması için gerekli şartlar üç ana başlık altında sayılabilir. Bunlar:

1- Kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması,

2- Başka bir suretle delil elde etmenin mümkün olmaması,

3-Telefon dinlenmesi ve kayda alınmasına konu fiilin maddenin 6. fıkrasında sayılan suçlardan birisinin kapsamına girmesidir.

Madde hükmünde yer alan “suç işlendiğine dair kuvvetli şüphe sebepleri” ile kastedilen; somut, elle tutulur, olaylara dayanan kuvvetli belirtilerin mevcut bulunmasıdır. Bu nedenle “kuvvetli şüphe” terimi, basit şüpheden ayrılmaktadır.

Kanun koyucu, iletişimin denetlenmesinin kişinin özel hayatına ve haberleşme özgürlüğüne yönelik ağır ve derin bir müdahale olması nedeniyle, suçu ve failini aydınlığa kavuşturmakla görevli ve yetkili makamların, kolaya kaçacak şekilde, her olayda iletişimin denetlenmesi yoluyla delil elde etmesini önlemek amacıyla, bu yola başvurulabilmesi için başka bir suretle delil elde edilmesi imkanının bulunmaması şartını getirmiştir.

Yine kanun koyucu her suç soruşturmasında bu yola başvurulmasının önüne geçmiş, hangi suçların soruşturmasında bu yola başvurulabileceğini katalog olarak saymış, bunun dışındaki suçların soruşturulmasında bu yola başvurulmasını önlemek istemiştir.

Bütün bu açıklamalardan yola çıkılarak soruşturma ile ilgili olarak yapılan değerlendirmede; ne şekilde kuvvetli şüphe bulunduğu açıklanmadan, kaynağı ve kimin tarafından yapıldığı belli olmayan, kimin tarafından gönderildiği ve gerçekliğine ilişkin hiçbir araştırma yapılmamış ve dolayısı ile esasen işleme konulması dahi mümkün olmayan elektronik posta ihbarları dayanak gösterilerek alınmış bulunan iletişimin tespiti, teknik takip kararlarına dayanarak elde edilmiş delillerin hukuka uygun olduğunun kabulünün mümkün olmadığı düşünülmüştür.

2- *Delillerin elde edilmesindeki hukuka aykırılıklar ve soruşturma yönteminde usule uygun olmayan hususlar bir yana bırakılarak, tüm delillerin hukuka uygun olarak toplandığı varsayılarak yapılan değerlendirmelerde ise* ;

Şüpheli şahısların Örgüt Faaliyeti Kapsamında hareket ederek;

*Rusya'daki bankaların sıcak para ihtiyacını, uluslararası bankacılık

teamüllerine takılmayacak şekilde karşılamak üzere geliştirdikleri (eski) sistemle, paravan firmalar üzerinden komisyonla para transferleri ve kuryeliği yaptıkları,

*İran'a uygulanan ambargoyu aşarak İran'ın diğer ülkelerdeki parasını İran'a taşımak ve sıcak para ihtiyacını uluslararası bankacılık teamüllerine takılmayacak şekilde karşılamak üzere geliştirdikleri (yeni) sistemle, gerçek veya paravan firmalar üzerinden komisyonla para transferleri ve altın ihracatı yaptıkları,

*İran'a uygulanan ambargoyu aşarak İran'ın Türkiye'deki parasını İran'a taşımak ve sıcak para ihtiyacını karşılamak üzere geliştirdikleri (yeni) sistemle, Dubai ile İran arasında gerçekte olmayan ihracatlara dair Halk Bank'a sahte belgeler sunarak transit gıda/ilaç ticaretiyle komisyon karşılığında para taşımacılığı yaptıkları,

*İran'a gönderilen külçe altınların toplanması ile ilgili olarak Gana'dan gümrük usulüne aykırı olarak gelen 1,5 Ton altınla ilgili resmi makamlara sahte belge vererek kaçakçılığa teşebbüs ettikleri,

*Bahsedilen bu usulsüzlüklerin gerçekleşmesi, kolaylığı, yol verilmesi, aynı işlemleri yapan rakiplerinin engellenmesi, usulsüzlüklerine veya işlemlerine zorluk çıkaran Gümrük veya Emniyet Görevlilerinin tayininin çıkartılması, usulsüz veya usulünce her türlü işlemlerini çözdürmek amacıyla üst düzey siyasi kamu görevlileri ile rüşvet ilişkisi geliştirdikleri,

*Dubaili Emniyet Görevlilerine, İstanbul'da lüks otellerde kadın sağlayarak fuhşa aracılık ettiklerinin belirlendiği iddia edilmiştir.

Ancak ;

İlk olarak haklarında soruşturma yapılan kişilerin örgüt kurdukları, örgütün amaçları doğrultusunda suç işledikleri yönündeki iddiaların, soruşturma sonunda elde edilen deliller değerlendirilerek tartışılması gerekmektedir.

Teoride ve uygulamada ortak kabul gören şekliyle örgüt; devamlılık arz eden ve suç işleme amacına yönelik ortak iradeye dayalı devamlı bir oluşumdur.

Örgüt, niteliği itibarıyla devamlılık arz eder, soyut bir birleşme değildir, bünyesinde hiyerarşik ilişki hakimdir.

Örgütün amacı, birden fazla suçun işlenmesi olmalıdır. Yani örgüt bir suç işleme amacıyla değil, belirli olmayan bir dizi suçun tamamlanmasını amaçlamalıdır.

Yüksek Yargıtay çeşitli kararlarında... "örgüt üyesinin örgüte katılırken açıkça somutlaştırılmış cürümleri işlemek iradesiyle katılmaması gerekir. Eğer topluluğa katılma sırasındaki iradi birleşme belirli suçların işlenmesi gibi bir çerçeve ile sınırlanmış ise, cürüm işlemek için örgüt kurma suçunun varlığından söz edilemez..." diyerek bu hususun altını çizmiştir. Yine Yüksek Yargıtay'a göre suçu adi iştirakten ayıran temadi(devamlılık), taaddüt(birden fazla olmak), istimrar(süreklilik), planlı ortaklık ve eylemli paylaşma unsurlarına ek olarak, işlenen suç ve suçların örgütün gereğinden olması icap eder.

Suç işlemek için teşekkül oluşturma suçunun, organize suçun en temel şekli olarak ortaya çıktığı ve bununla birlikte geliş güzel bir iştirak hali olmayıp, çok failli bir örgütlenme, bir yapı olarak tanımlanabileceği ve bu nedenle de faillerin oluşturduğu beraberliğin sürekliliğini amaçlayan mütemadi bir suç olduğu hem Yüksek Yargıtay

kararlarında, hem de doktrinde kabul edilmektedir. Ayrıca belirsiz sayıdaki bazı suçların birden çok kez ve belirli bir devamlılık içinde işlenmesi amacının ortaya çıkmış olması zorunludur. Teşekkülü oluşturanlar arasında planlı ortaklık, işbölümü ve çoğunda yönetici liderin bulunması gerektiği kabul edilmektedir. Yargıtay, suçun varlığını kabul etmek için, sanıkların önceden anlaşarak organize olmalarını, aralarında işbölümü ve hiyerarşik bir yapı içinde süreklilik gösterecek şekilde planlı bir ortaklık ve paylaşım anlayışıyla amaç suçları işlemek için bir araya gelmelerini aramaktadır.(Yargıtay 8. Ceza Dairesi 22.05.2000 tarih ve 2000/10828-9312 sayılı kararı) Belirli bir cürüm için birkaç kişinin rıza ve muvafakatı yani bir araya gelmesi genelde ne ayrı bir cürüm olur, ne de şiddet sebebi olur. Birçok kimseler şu ya da bu cürümü değil de, bir çok cürümleri işlemek için teşkilatlanırsa, o zaman bağımsız olan bu cürüm meydana gelir. Çünkü bu hal adeta bir mücrim mektebi meydana getirmektedir. Ayırıcı vasıf budur. Mücrim mektebi ve bunun gereklerinde birleşme, eylemin dış çerçevesini oluşturur. Bu nedenle özel düzenlemeler dışında bir araya gelişleri teşekkül-cemiyet-çete kabul etmek, kanunsuz suç ve ceza olmaz kuralının ve bu yöndeki yasanın ihlali olur.(Yargıtay Ceza Genel Kurulu 03.02.1986 tarih ve 1986/509-42 sayılı kararı)

Bu suçun oluşumu için “doğrudan kast” gereklidir, “olası kast” ile işlenemez. Bu suçun oluşabilmesi için her bir ortakta, örgütün suç işleme programına yardımcı olma saikinin, yani özel kastın varlığı şarttır.

TCY.da yer alan suçlardan birinin, yalnız bir defa işlenmesi için bir araya gelme, cürüm işlemek için teşekkül oluşturma suçunu oluşturmaz. Kişilerin düşünce ve eylemlerinde süreklilik bulunmadığı, suç işlemek için düzenli ve planlı ortaklık, yönetim, dayanışma, disiplin gibi öğelerle bir araya gelmedikleri takdirde cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak suç oluşmaz.

Bu düşünceleri doğrulayan birçok Yargıtay kararı bulunmaktadır. Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 20.10.2009 tarih ve 2009/8-152 E. 2009/245 K. Sayılı kararında; “...Sanıklar arasında hiyerarşi temeline dayanan sürekli bir birleşmenin bulunduğu dair her türlü kuşku bertaraf edecek nitelik ve yeterlilikte deliller mevcut olmalıdır.....suçun oluşabilmesi için bir suç işleme amacıyla oluşturulmuş basit bir birleşmeden ziyade, belirsiz sayıda amaç suçun işlenmesi amacıyla gevşek veya sıkı bir hiyerarşik ilişkiye dayalı olarak meydana getirilmiş, sürekli bir birleşmenin bulunması gerektiği, zira örgüt niteliği itibarıyla devamlılığı gerektirdiğinden, kişilerin belirli bir suçu işlemek için bir araya gelmesi halinde, örgütten değil ancak iştirak iradesinden söz edilebileceği, sanıklar arasında hiyerarşi temeline dayanan sürekli bir birleşmenin bulunduğu dair her türlü kuşku bertaraf edebilecek nitelik ve yeterlilikte deliller mevcut olmadığından, gerek 4422, gerekse 5237 Sayılı Yasalar açısından çıkar amaçlı suç örgütü kurmak, yönetmek, bu örgüte üye olmak ve yardım etmek suçlarının olduğundan bahsedilemeyeceği...” denilerek, bu unsurların bulunmasının zorunluluğu açık biçimde vurgulanmıştır.

Yine Yargıtay 8. Ceza Dairesinin 27.12.2006 tarih ve 2005/2843 E. 2006/9610 K. Sayılı kararında; 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu’nun, çıkar amaçlı suç örgütünü tanımlayan 1. Maddesinin 1. Fıkrasında sayılan hareketlerin tehdit, baskı, cebir veya şiddet uygulamak suretiyle yıldırma veya korkutma veya sindirme gücü kullanılmasını öngörmektedir.

Soruşturmamıza konu şüphelilerden Rıza Sarraf yüksek meblağlar tutan ticari işlemler yapan, şirketlerinin ticari faaliyetinin önemli bölümünü İran ile yapılan ticaretin oluşturduğu bir işadamıdır. İran’a uygulanan ambargodan kaynaklanan nedenlerle İran ile yapılan ticaretin, diğer dış ticaret işlemlerinden daha dikkatle izlenmesi gereken yönünün bulunduğu yadsınamaz. Ancak devletin dış ticaret politikaları doğrultusunda yapılan bu ticareti yapan kişilerin gizli bir örgüt faaliyeti kapsamında çalıştıkları, ilişkiler

gerçekleştirdiklerini iddia etmek mümkün değildir.

Rıza Sarraf'ın ticari faaliyetlerini yürütürken, yukarıda unsurları sayılan bir örgüt oluşumu ile hareket ettiklerine dair hiçbir delil bulunmamaktadır.

Keza ayrıca suç işlemek için örgüt kurdukları iddia edilen diğer kişilerden biri Ekonomi Bakanı, diğeri ise İçişleri Bakanı olup, kurdukları iddia edilen örgüte üye oldukları iddia edilen kişiler de özel kalemlerinde çalışanlar ve bakanların oğullarıdır. Bu kişilerin de suç işlemek için örgüt kurmak iradesi ile bir arada olduklarını, bu örgütün amaçları doğrultusunda söz konusu faaliyetleri gerçekleştirdiklerini iddia etmek mümkün değildir. Bu yönde herhangi bir delil yoktur.

Bu nedenlerle suç işlemek için örgüt kurdukları, örgüte üye oldukları, örgütün amaçları doğrultusunda faaliyette bulundukları iddia edilen şüpheliler yönünden kamu davası açmaya yeter delil bulunmadığı anlaşılmıştır.

İkinci olarak soruşturmanın başlangıcında dayanak olarak alınan MASAK raporunun bu soruşturmanın şüphelileri ile bir ilgisi yoktur. Bankalar Yeminli Murakıbbı Mehmet Tahir Özsoy tarafından düzenlenen 13.08.2008 tarihli R-61 numaralı rapor, halen İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2004/258646 sayılı evrakı ile devam eden bir soruşturmaya ait olup bu soruşturma ile ilişkilendirilmesi mümkün değildir. Ancak soruşturma evrakında hakkında soruşturma yapılan Rıza Sarraf'a ait şirketlerle ilgili MASAK tarafından yapılmış soruşturma olup olmadığı ilgili başkanlıktan sorulmuş, MASAK Başkanlığı, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının (TMK 10. Madde İle Yetkili) 2013/1464 sayılı soruşturma evrakı ile ilgili olarak makamlarına yazılan 30/10/2013 tarihli yazı üzerine, yazıda adı geçen şahıs ve şirketlerin Rıza Sarraf ile olan iktisadi ilişkilerinin yer aldığı 11.07.2013 tarihli Analiz Raporunun bulunduğunu belirterek raporun ilgili bölümlerini içeren CD yi 08.11.2013 tarih ve 6356 sayılı yazı ile İstanbul Emniyet Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne göndermiş, yazı 20.11.2013 tarihinde ilgili birimin yetkilisi tarafından alınarak soruşturma evrakı arasına konulmuş, ancak eki CD'nin bulunduğu havalı zarfın kapatıldığı zımbanın açılmadığı, CD içindeki raporların incelenmediği görülmüş, zarf açılarak yapılan incelemede CD'nin kırık olduğu, bilgisayar tarafından okunamadığı fark edilmiş, MASAK Başkanlığı yeniden aranarak ilgili rapor talep edilmiş olup, kurye vasıtası ile gönderilen 11.07.2013 tarih ve 2013/GA-2 sayılı Rıza Sarraf'a İlişkin Analiz Raporunun incelenmesinde özetle;

"2007 yılında Türk Vatandaşı olan, 30 yaşındaki İran asıllı Rıza Sarraf'ın ortağı olduğu şirketler vasıtası ile ülkemizde yürüttüğü ticari faaliyetleri incelendiğinde, faaliyet konuları arasında inşaat, mobilya, denizcilik gibi farklı çalışma alanları bulunsada da şirketlerin asıl kurulma amacının, büyük bir bölümü İran kaynaklı olan paralar ile Türkiye'den satın alınan kıymetli madenlerin tekrar İran'a yahut Dubai'ye ulaştırılması olduğu düşünülmektedir.

Nitekim şirketlerin faaliyetine ilişkin olarak Gelir İdaresi Başkanlığına beyan ettiği bilgiler ile şirketlere büyük bölümü İran Bankalarından yapılan para transferleri birlikte değerlendirildiklerinde, şahsın asıl gelir kaynağını, söz konusu kıymetli maden alım satım faaliyetleri olduğu anlaşılmaktadır.

Ancak tüm ticari faaliyetleri birlikte değerlendirildiklerinde, şahsın Türkiye'deki servetinin kayıtlara yansıyan gelir getirici faaliyetleri ile orantılı olmadığı gözlenmektedir. Yine özellikle 2012 yılında kurulan ve Sarraf'ın tüm hisselerine sahip olduğu şirketlerin ödenmiş sermayesinin kaynağı ile şahsın 2003 yılından bu yana Türkiye'de elde ettiği kazançlar arasında çok büyük fark bulunmaktadır. Nitekim şahsın 2012 yılında kurduğu Are Havacılık AŞ üzerinden uçak alacağı yönünde basında yer alan

haberleri doğrular bir biçimde GİB kayıtlarında Halk Finansal Kiralama AŞ ile yapılmış 33,1 Milyon TL'lik (18,5 Milyon USD) finansal kiralama sözleşmesi bulunmaktadır. Tüm bunlar birlikte ele alındığında şahsın şirketlerinin finansman ve sermayesinin yurt dışı kaynaklı olduğu izlenimi uyanmaktadır. Öte yandan Rıza Sarraf'ın sahip oldukları yetkili müessese ve şirketler vasıtasıyla nakit para taşımacılığı ile işgal ettikleri başkanlığımızca bilinen ve faaliyetleri takip edilen Happani ailesi ile resmi kayıtlarda 2007 yılında başlayan ortaklık ilişkisi halen devam etmektedir.

Dolayısıyla özellikle 2012 yılının başlarından itibaren, Amerika Birleşik Devletleri öncülüğünde, Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler nezdinde İran'a uygulanan yaptırımların sıkılaşması ve İran'ın uluslararası finansal sistemden dışlanmasına yönelik olarak uygulanan kısıtlama ve yasakların aşılmasında bu kişi ve şirketlerin kullanılıyor olabileceği düşünülmektedir.

Nitekim ülkemizin İran ve Dubai'ye olan dış ticareti 2012 yılından önceki dönemlere göre ani bir sıçrama yapmış ve bu sıçramanın sebebinin kıymetli maden ihracatındaki artış olduğu görülmüştür. Rıza Sarraf'ın şirketlerinin ise bu ticarete en ön sırada olduğu tespit edilmiştir. Yine Sarraf şirketlerine İran bankaları üzerinden gönderilen para transferlerini 2012 yılı öncesindeki toplamı 112 Milyon TL iken, 2012 yılında yaklaşık olarak 120 kat artarak 14,3 Milyar TL düzeyine gelmiştir. Para transferlerindeki söz konusu artışın, ülkemizin dış ticaret hacmindeki artışın da kaynağını teşkil ettiği düşünülmektedir.

2012 yılı içerisinde yerli ve yabancı basında yer alan haberler ile ABD yetkililerinin açıklamaları, İran'a uygulanan yaptırımların sıkılaştırılacağı mesajını vermiştir. Söz konusu mesajlar ile Arap Baharının etkileri, Suriye'deki iç savaş ve ABD ile İran arasında sürekli kapıda bekleyen sıcak savaş ihtimali birlikte değerlendirildiğinde, 2012 yılında İran ve Dubai'ye yapılan kıymetli maden ihracatındaki büyük artış, İran Devleti ve şirketlerinin Dubai'de altın depoladıkları yönündeki haberleri desteklemektedir.

Küresel ekonomik sistemden giderek daha çok dışlanan İran'ın, dış ticaret işlemlerini devam ettirebilmek için Türkiye'de faaliyet gösteren şirketleri aracı olarak kullandığı ve yaptırıma maruz kaldığı alanlarda bu şirketleri kullanarak önüne konulduğu engelleri aşmaya çalıştığı düşünülmektedir. Raporumuz kapsamında yapılan tespit ve analizler ışığında Rıza Sarraf'ın şirketlerinin de söz konusu sistemin bir parçası olabileceği düşünülmektedir.

Raporumuzun İran'a uygulanan uluslararası yaptırımlar başlıklı 8. bölümünde de ele alındığı üzere, İran'a yönelik olarak ABD yönetiminin 6 Şubat 2013 tarihinde resmi olarak uygulanmaya koyduğu en son yaptırım kararlarına göre, ülkelerin İran ile olan dış ticareti, petrol ve doğalgaz ile sınırlandırılmıştır. Söz konusu enerji ürünlerinin ithalat bedelleri ise yiyecek, ilaç, tıbbi malzeme ve endüstriyel ürünler ile takas yapılması şartı ile serbest bırakılmıştır. Dolayısıyla 2013 yılı Şubat ayından itibaren, İran'a kıymetli maden ihracatı yapılması, ülkelerin ABD'nin yaptırımına maruz kalması anlamına gelmektedir.

Ülkemizde ise, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar kapsamında kıymetli madenlerin ithali yalnızca, Merkez Bankası ile Borsa İstanbul, Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası üyesi Kıymetli Maden Aracı Kuruluşları tarafından yapılabilir. Ancak kıymetli madenlerin ihracatı konusunda böyle bir sınırlama bulunmamaktadır. Nitekim 32 Sayılı Karar kapsamında, gümrük idarelerine beyan etmek şartı ile kıymetli maden ihracatı yapmak serbesttir.

Rıza Sarraf'ın Türkiye'deki faaliyetlerinin 32 Sayılı Kararda geçen hükümlere aykırılık teşkil ettiği yahut Suç Gelirlerinin Aklanması veya Terörizmin Finansmanı kapsamında şüphe olduğuna dair her hangi bir tespit yapılamamıştır.

Bu kapsamda şahsın ortağı olduğu şirketler vasıtası ile ülkemizde yürüttüğü faaliyetler ile ilgili olarak, TCK'nun 282. maddesi kapsamında bu aşamada yapılabilecek her hangi bir işlemin bulunmadığı, raporumuzda yer alan analiz ve tespitlerin Türkiye'nin İran dış politikası ve ekonomi politiği çerçevesinde ele alınması gerektiği,

Sonuç ve kanaatine varılmıştır.” şeklinde görüş belirtildiği, raporun içeriğinde Rıza Sarraf'ın kişisel serveti, ortağı olduğu şirketlerin faaliyetleri, Türkiye'de kıymetli maden ihracatının durumu ve Rıza Sarraf'ın piyasadaki yeri, Türkiye-İran dış ticaretinde kıymetli madenlerin yeri, Türkiye-Birleşik Arap Emirlikleri dış ticaretinde kıymetli madenlerin yeri, Safir Altın Tic. Ltd. Şti'nin ticari faaliyetlerinin Borsa İstanbul üyesi bazı şirketler ile karşılaştırılması ayrıntılı olarak yapılmış geniş analiz ve değerlendirilmeler sonunda yukarıda özet olarak belirtilen rapor sunulmuştur.

Ayrıca MASAK Başkanlığının 15/02/2012 tarih ve VM-B-394-2012-İNC/01 sayılı Aklama Suçu İnceleme Raporunun incelenmesinde, raporun konusunu Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığının 18/06/2012 tarih 8611 sayılı yazısı ekinde yer alan 29/03/2010 tarih ve 2010.DR.59/4 sayılı Ofsaid Rumuzlu Değerlendirme Raporu, bu raporla bağlantılı olan Volga Rumuzlu Değerlendirme Dosyası ile MSA uzmanı Nilgün Can Doğan tarafından düzenlenen 04/07/2011 tarih ve 2011/DR-68/9 sayılı değerlendirme raporunda; adı geçen Happani ailesinin mensupları, Nurkan Kaya ve Mehmet Murat Çam gibi aile hesaplarının kullanılması bağlamında ilişkisi olan şahıslar ve Ertuğrul Bozdoğan'a ait faaliyetlerin 5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve 5237 Sayılı Kanunun 282. maddesi kapsamında incelenmesi ve araştırılması hususunu kapsadığı, sonuç kısmında sözü edilen hesapların kullanılması bağlamında ilişkisi olan şahıslar ve Ertuğrul Bozdoğan'a ait faaliyetlerin 5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve 5237 Sayılı Kanunun 282. maddesi kapsamında incelenmesi ve araştırılması sonucunda; raporda belirtilen inceleme konusu kişiler ile ilgili olarak kara para mevzuatı kapsamında oluşmuş öncül bir suçtan kaynaklanan mal varlığı değeri tespit edilemediğinden, 5549 Sayılı Kanun kapsamında yapılacak her hangi bir işlem bulunmadığı kanaat ve sonucuna varıldığı görüşünün bildirildiği anlaşılmıştır.

Ayrıntısı açıklanan MASAK İnceleme Raporları kapsamındaki tespitlerden de anlaşılacağı üzere, haklarında Suçtan Elde edilen Malvarlığını Aklama suçundan soruşturma yapılan şüphelilerin sahibi oldukları şirketlerin işlemleri ve hesap hareketleri çok detayıyla incelenmiş olmasına rağmen, bu suçun işlendiği yönünde delil elde edilememiştir.

Suçtan kaynaklanan mal varlığından söz edebilmek için öncelikle alt sınırı altı ay veya daha fazla hapis cezasını gerektiren bir suçtan kaynaklanan malvarlığı değeri olması gereklidir. Soruşturma kapsamında şüphelilerin eylemleri “karapara aklama” olarak nitelendirilmiş, ancak elde edilen malvarlığının hangi suçtan elde edildiği açıklanmamıştır. Yani iddia içerisinde özgü suç belli değildir. Soruşturmada elde edilen delillerden de Rıza Sarraf'ın yönetimindeki şirketlerin yüksek miktardaki transferlere konu paraları suçtan elde ettiklerine dair delil olmadığı anlaşılmıştır. Baştaki açıklamadan da anlaşılacağı üzere, Rıza Sarraf'ın şirketlerinin en önemli gelir kaynağının İran ile yapılan ticarete dayalı olmasının, gelirin suçtan elde edildiği iddiasına haklılık kazandırmayacağı açıktır.

Bu nedenlerle Suçtan Elde Edilen Mal Varlığını Aklama suçunu işlediği iddia edilen şüphelilerin bu suçu işlediklerine, suçtan elde edilmiş bir malvarlığı olduğuna dair

delil bulunmadığından bu suçtan da şüpheliler hakkında kovuşturma yapılmasına yer olmadığı sonucuna varılmıştır.

Üçüncü olarak; gerek Rıza Sarraf'ın yönetimindeki şirketlerin, gerekse diğer şirketlerin İran ile yaptıkları ticaretin yasal olmadığını iddia etmek mümkün değildir. İran'a uygulanan ambargonun aşılmasına yönelik olarak bu ticaretin yapıldığına dair iddialar soruşturmamızın dışında olup, soruşturmamız kapsamında değerlendirilecek bir konu değildir. Ülkenin ekonomi politikası kapsamında değerlendirilmelidir. Soruşturmamızın konusunu, bu ticaretin yapılması sırasında ayrıca suç veya suçlar işlendiğine ilişkin iddiaların araştırılması oluşturmaktadır. Bu yöndeki iddialardan birisi de, Rıza Sarraf ve şirketlerinin İran'a gönderdiklerini iddia ederek Halkbank'dan bedelini tahsil ettikleri malları gerçekte göndermedikleri, Halkbank'a gerçek dışı belgeler ibraz ettikleri iddialarıdır.

İddialar ile ilgili olarak, gerek bilirkişi tarafından gerekse Halkbank Teftiş Kurulu tarafından incelemeler yapılmış olup, Halkbank Teftiş Kurulu'nun 22/01/2014 tarihli 114006 sayılı raporunda konu ile ilgili olarak ;

“28/02/2008 tarih, 26801 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı karara ilişkin tebliğ (tebliğ no:2008/32/34) ve Hazine Müsteşarlığı Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğü'nün 23/07/2009 tarih, 2009-GNL-1 sayılı genelgesi hükümlerince; bankamızın yurt dışından gelen peşin bedeller karşılığında ihracat yapılıp yapılmadığının takip etme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Ancak, bankamız işlemlere aracılık ederken her hangi bir yaptırım hükmünün ihlaline yol açmamak için kendisine İran havalesi gelen ihracatçı firmalardan öncelikle proforma fatura istemekte ve proforma faturada yer alan mal cinsi ve satıcı bilgileri yaptırım hükümleri bakımından değerlendirildikten sonra işleme onay vermekte veya işlem reddedilmektedir. Bununla birlikte; bankamız ihtiyatlı ve basiretli bir tacir gibi davranarak ihracatçı firmalardan ihracatın gerçekleştirilmesinden sonra gümrük beyannamesinin, fatura aslının ve ihraç edilen malın niteliğine göre gerekli diğer belgelerin bankamıza ibraz etmesini talep etmektedir.

İran ilintili dış ticaret işlemlerinin bankamız tarafından son derece titiz ve ihtiyatlılık içerisinde yürütülmesine karşın gerek yazılı gerekse görsel medyada işlemlerin sahte belgelere istinaden yapıldığına dair iddialar (özellikle Royal Grubu hakkında) yer almaktadır. Bankamızca İran ilintili dış ticaret işlemlerine aracılık edilirken firmalardan talep edilen belge setinden (proforma fatura, fatura, gümrük beyannamesi ve malın cinsine göre değişen diğer belgeler) sadece gümrük beyannamesinin doğruluğunun kontrolü ve web tabanlı olarak TC Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın Gümrük Veri Ambarı Sisteminden bankamıza verilen şifre ile yapılabilmekte olup, söz konusu belgeler yapılan işleme ilişkin önemli bilgiler (alıcı, satıcı, ihracat yapılacak ülke, ödeme şekli, teslim şekli, fatura tutarı, fatura numarası, malın cinsi, malın menşei vb bilgiler) yer almaktadır. Ancak, işlemlerin transit ticaret şeklinde yapılması halinde, mal ülkemiz gümrüğünden geçmediğinden gümrük beyannamesi kontrolü yapılamamakta olup, söz konusu işlemlerde ihracatçı firmaların ticaretin gerçekleştiğine dair ibraz ettikleri belgelerin kendi arasındaki tutarlılığı tarafımızdan kontrol edilmiştir.

Bankamızca aracılık edilen İran ilintili dış ticaret işlemleri daha önce de belirtildiği üzere 2011 yılında yoğunlaşmaya başlamış olup, bu itibarla 2011, 2012 ve 2013 yıllarına dair yapılan işlemler inceleme kapsamına alınmıştır. Ancak, raporumuzun bir önceki kısmında yer alan özet bilgilerden anlaşılabileceği üzere İstanbul Cumhuriyet

Başsavcılığının yürüttüğü 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında yer alan firmaların sadece peşin ödeme kapsamında yaptıkları işlem adeti (2780), işlem tutarı ise dolar bazında 14.867.190.416,81 USD'dir.

Bu itibarla; peşin ödeme kapsamında gelen İran havalelerine yönelik inceleme çalışmalarında, firmaların işlem adetleri ve ciroları göz önünde bulundurularak örneklem yoluna gidilmiş olup, bu kapsamda;

- ① Royal Denizcilik End. Mak. Kıy. Mad. San. Ve Tic. AŞ.'nin karşılığı 10.000.000 USD'nin üzerinde yer alan toplam (43) ihracat işlemi,
- ① Safir Altın İthalat ve İhracat Ltd. Şti'nin karşılığı 25.000.000 USD'nin üzerinde yer alan toplam (45) ihracat işlemi,
- ① Volgam Gıda Dış Tic. Ltd Şti'nin karşılığı 5.000.000 USD'nin üzerinde yer alan toplam (48) ihracat işlemi,
- ① Taha Grubuna bağlı firmaların karşılığı 10.000.000 USD nin üzerinde yer alan (12) ihracat işlemi,
- ① Atanur Grubuna bağlı firmaların en yüksek hacimli ilk (15) ihracat işlemi,
- ① Saydam Döviz ve Altın Tic AŞ'nin en yüksek hacimli ilk (10) ihracat işlemi,
- ① Lord Metal İt.İh.San. Ve Tic. Ltd Şti'nin en yüksek hacimli ilk (7) ihracat işlemi incelenmiş olup, inceleme sonuçlarına aşağıda yer verilmiştir.

İnceleme kapsamına alınan işlemlerden (127) adedinin doğrudan ihracat, (53) adedinin ise transit ticaret şeklinde gerçekleştirildiği, işlemlerin tümünde proforma fatura, fatura ile gümrük beyannamesinin bulunduğu ve bu belgelerin birbirleri ile uyumlu olduğu, doğrudan ihracat kapsamında gerçekleştirilen işlemlerde ise firmaların bankamıza ibraz ettikleri (1,266) adet gümrük beyannamesinin TC Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Gümrük Veri Ambarı Sistemine yüklenen gümrük beyannameleri ile tutarlı olduğu tespit edilmiştir.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturmaya konu olan firmaların akreditifli ödeme kapsamında gerçekleştirdikleri işlemlerin hacimsel olarak daha az (toplam 94 adet işlemde 29.305.268,85 Euro) olmasına karşın inceleme çalışmalarında kapsam dışı bırakılmamış, Royal Denizcilik, ZZ Teknoloji ve Etkinsoy Dış Ticaret firmalarının işlemleri sıra usulü, Lord Metal Firmasının işlemleri ise örneklem yolu ile (13 işlemde toplam 9.170.951,08 Euro) inceleme çalışmalarına dahil edilmiş olup, inceleme sonuçlarına aşağıda yer verilmiştir.

İnceleme kapsamına alınan işlemlerden (45) adedinin doğrudan ihracat, bir adedinin ise transit ticaret kapsamında gerçekleştirildiği, işlemlerde kullanılan belgelerin akreditif metni ile uyum sağladığı, doğrudan ihracat kapsamında gerçekleştirilen işlemlerde ise firmaların bankamıza ibraz ettikleri (63) adet gümrük beyannamesinin TC Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Gümrük Veri Ambarı Sistemine yüklenen gümrük beyannameleri ile tutarlı olduğu tespit edilmiştir.

İnceleme ve tespitlerimize ilave olarak, soruşturma kapsamında yer alan firmaların İran bağlantılarında (İran'daki ithalatçıları) yoğunlaşma yaşanıp yaşanmadığı hususu incelenmiş olup, özellikle hakkında iddiaların odaklandığı Royal Grubu'nun İran'da mal sattığı (312) ithalatçı firma bulunduğu, Savcılık soruşturması kapsamında yer alan diğer firmaların ise toplamda (138) ithalatçı firmaya mal sattıkları, diğer taraftan;

peşin ödeme kapsamındaki toplam (2780) işlemin karşı tarafında (450) ithalatçı bulunduğu ve ithalatçı başına düşen işlem sayısının ortalama olarak yaklaşık (6) olduğu tespit edilmiş olup, bu durumun işlemlerin gerçek ticari ilişkiden kaynaklandığını destekler nitelikte olduğu düşünülmektedir.

Yukarıda açıkladığımız minvalde yapılan incelemeler ve değerlendirilmeler sonucunda ;

Firmaların, ihracat işlemleri kapsamında bankamıza ibraz ettikleri belgelerin kendi içerisinde tutarlı olduğu ve doğruluğu TC Gümrük ve Ticaret Bakanlığının resmi internet sitesinden teyit edilebilecek belge niteliğinde olan Gümrük Beyannamelerinde sahtelik arz edebilecek her hangi bir emare bulunmadığı anlaşılmış ve iddia edildiği gibi işlemlerin sahte belgelere dayalı olarak yapıldığına dair her hangi bir bilgi veya bulguya rastlanmamış olup,

Dolayısıyla, işlemlerin bankamız mevzuatı ile birlikte genel bankacılık teemmüllerine uygun olarak yerine getirildiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.” denilmektedir.

Soruşturma sırasında yapılan incelemelerden söz konusu belgelerin gerçeğe aykırı, sahte olarak düzenlenmiş belgeler olduğuna dair delile rastlanmamıştır. Kaldı ki Türkiye’den ihraç edilen veya transit ticarete konu olan mallarla ilgili belgeleri Halkbank’ın incelemesi özel bir önem ve özellik arz etmemektedir. Zira doğal olarak ihraç edilen mallara ilişkin belgeler ilgili gümrük müdürlükleri tarafından incelenmekte, daha sonra ihracat işlemleri yapılmaktadır. Halkbank bu işlemlerin tamamlanmasından ve İran’ın ticarete konu malların bedellerinin ödenmesine ilişkin swift mesajından sonra ödemeyi yapmaktadır. Halkbank’ın aradığı ve istediği belgeler bunlardır. Bu belgelerin sahteliğine ilişkin iddiaların gerçekliğine dair herhangi bir delil elde edilmemiştir. Bu nedenle şüpheliler hakkında sahte evrak düzenleme veya evrakta tahrifattan kamu davası açmaya yeter hiçbir delil olmadığı anlaşılmıştır.

Dördüncü olarak; Halkbank yönetiminin Rıza Sarraf’a ait şirketlere komisyon indirimi yaparak ayrıcalık tanıdığı, bu şekilde yöneticilerin bankayı da zarara soktukları iddiası yerinde değildir. Çünkü bilirkişi Osman Zeki Canitez tarafından düzenlenen 28/01/2014 tarihli raporda da belirtildiği gibi Halkbank’da komisyon konusunda fiyatlama yapılırken işlemlerin kendine özgü niteliği dolayısıyla taşıdığı risk primi, ilgili firmaların Halkbank ile olan çalışma düzeyi, verimliliği ve işlem hacmi ile ticarete konu sektör gibi hususların dikkate alındığı, yine fiyat belirlenirken temel kriter olarak aynı sektördeki firmalar arasında benzer fiyatlar belirleme politikasının güdüldüğü, ülkemiz ihracat rakamlarına katkıda bulunmak amacıyla Türk malı ürünlerin ihracatını gerçekleştiren ya da ticaretini Türkiye’de yerleşik firmalar üzerinden yaparak ülkemizde katma değer üretilmesini sağlayan firmaların durumlarının göz önüne alındığı ve bu firmalara daha düşük komisyon oranları uygulanabildiği, uluslararası yaptırımların ağırlığının artması sonucu Hindistan’ın İran’dan yaptığı petrol ithalatına ilişkin ödemelere aracılık etme imkanının ortadan kalkması ile birlikte Halkbank’daki toplam fon tutarındaki azalma nedeni ile Halkbank’ın komisyon gelirlerinde yaşanacak düşüşü önlemek üzere Ocak 2013 itibari ile komisyon oranlarını arttırdığı, bu artış sonrasında uluslararası ölçekte önemli dış ticaret işlem hacimlerine sahip firmaların Halkbank üzerinden gerçekleştirdikleri işlem hacimlerinin azaldığı, komisyon oranlarının düşürülmesi ile ilgili talepte bulundukları, bu çerçevede Temmuz 2013 itibari ile komisyon oranlarında indirimle gidildiği, söz konusu indirimin belli bir firmaya avantaj sağlama amacıyla gerçekleştirilmediği, ancak Türkiye

de yerleşik firmalara daha düşük komisyon oranları üzerinden işlem yapılması kararının alındığı, bütün bu bilgiler değerlendirildiğinde Temmuz 2013'de yapılan indirimin Türkiye'de yerleşik firmalara yönelik olduğu, Türkiye'de yerleşik firmalara indirim yapılırken de işlem hacminin önemli bir kriter olduğu ve yüksek transit hacmine sahip firmaların daha düşük komisyon oranları ile işlem yapabildiği, Türkiye'de yerleşik olmasa bile yüksek transit ticaret hacmine sahip olup uluslararası piyasalarda önemli dış ticaret rakamlarını yöneten firmalara da düşük komisyon oranı uygulanabildiği anlaşılmaktadır.

Halkbank nezdindeki sistem üzerinden İran'a gerçekleştirdiği gıda transit ticareti işlemleri ile ilgili olarak hesabına gelen ödemeler üzerinden alınan komisyon oranında Rıza Sarrafa ait şirketlerin yararlandığı indirimden yüksek transit ticaret hacmine sahip Bunge SA isimli şirket de yararlanmaktadır.

Bu konu ile ilgili olarak, Halkbank Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu tarafından yapılan denetleme sonunda düzenlenen 22/01/2014 tarih ve 114006 sayılı raporda özetle ;

“ Savcılık soruşturmasına konu olan firmaların İran'a olan ihracat işlemlerinin %99,75'nin peşin ödeme kapsamında gerçekleştirildiği, söz konusu işlemlerde alınması gereken komisyon oranlarını belirlemeye bankamız mevzuatı uyarınca Dış İşlemler Operasyonları Daire Başkanlığı'nın yetkili olduğu, birimin, komisyon oranlarını makul seviyelerde ve firma verimliliklerini göz önünde bulundurarak uygulamaya çalıştığı, 2012 yılının ortalarından itibaren peşin ödeme kapsamında gerçekleştirilen ihracat işlemlerinden standart olarak; altın fiyatlarındaki alış / satış rakamları arasındaki marjın oldukça dar olması nedeni ile altın için %0,4; gıda için %0,8; ilaç, medikal cihaz ve diğer ürünler için ise %1 komisyon alınmasına başlandığı,

Bu çerçevede, savcılık soruşturması kapsamında yer alan ve İran'a yapılan ihracatın %52,25'lik kısmını oluşturan Royal Grubu firmalarından altına konu ihracat için transfer bedelinin %0,4'ü, gıdaya konu ihracat için ise transfer bedelinin % 0,8'i oranında komisyon tahsil edildiği, diğer firmalardan alınan komisyon oranlarının da büyük oranda buna paralellik gösterdiği, firmalara uygulanan komisyon oranlarının piyasa koşullarına göre makul seviyelerde olduğu ve her hangi bir firma için özel bir uygulamaya gidilmediği,

Diğer taraftan; savcılık soruşturmasına konu olan firmalar ile birlikte işlemlerinin büyük çoğunluğu İran ilintili dış ticaretten kaynaklanan (22) firmadan toplam 226.431.523 TL net kazanç sağladığımız son (3) yıl içerisinde, Royal Grubuna bağlı firmalardan toplam 101,664,561 TL gelir elde edildiği ve bu tutarın toplam net kazancı oranının yaklaşık %45 olduğu, tespit edilmiştir.”denildikten sonra firmaların Halkbank üzerinden yaptıkları ticarete ilişkin ayrıntılı dökümlerin yapıldığı ve sonuç olarak “ savcılık soruşturmasına konu diğer firmalara ait komisyon oranlarını değerlendirdiğimiz de ise, Atanur Kuyumculuk Ltd Şti'ne ait hesaplara EURO cinsinden gönderilen havalelerden alınan komisyon oranı (%0,18) dışında uygulanan oranların yukarıda belirttiğimiz rakamlara paralellik gösterdiği anlaşılmaktadır. İlgili firmanın EURO cinsinden komisyon oranının ortalama bazda düşük kalmasındaki temel nedenin firmanın parasal olarak yüksek hacimli işlemlerinin bankamızın İran ilintili para transferlerinde standart komisyon oranı uygulamaya başlamasından önce (18/01/2012 – 12/03/2012 tarihleri arasında) yoğunlaşmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Akreditifli ödeme şekillerine konu işlemlerde komisyon oranının Mevduat ve Nakit Yönetimi Daire Başkanlığı tarafından yayınlanan ücret ve komisyonlar konulu seri mektupla düzenlendiği,

incelemelerimize konu işlemlerin 10/01/2011 ile 19/12/2012 tarihleri arasında gerçekleştiği, söz konusu dönem içerisinde yürürlükte olan seri mektuplarda ihracat akreditiflerinden alınması gereken asgari komisyon oranının %0,1 ile %0,2 arasında değiştiği, dolayısıyla savcılık soruşturmasına konu olan firmalara uygulanan ortalama komisyon oranlarının asgari seviyenin üzerinde olduğu anlaşılmıştır.

Yapılan incelemeler ve değerlendirilmeler sonucunda ;

İran ilintili dış ticaret işlemlerinde bankamızın komisyon kaybının olmadığı, firmalara uygulanan komisyon oranlarının piyasa koşullarına göre makul seviyelerde olduğu ve her hangi bir firma için özel bir uygulamaya gidilmediği anlaşılmış olup,

Bu itibarla ; işlemlerin bankamız mevzuatı ile birlikte genel bankacılık teamüllerine uygun olarak yerine getirildiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.” denildiği anlaşılmıştır.

Bütün veriler birlikte değerlendirildiğinde Halkbank'ın uyguladığı komisyon oranlarında Rıza Sarraf'a ait şirketler için özel bir indirimle gidildiği, Rıza Sarraf'ın şirketlerinin kullandığı, bu indirim nedeni ile bankanın zarara uğratıldığını söylemek mümkün değildir. Söz konusu indirim Bankacılık Mevzuatı kapsamında mevzuata uygun yöntemler ile ve oranlarda yapılan bir indirim olup, banka yönetim kurulu ve yöneticilerinin bu indirimler nedeni ile görev sınırlarının dışına çıktıkları, bankayı zarara uğrattıkları iddiasında bulunmak ve hele hele bankanın uğradığı zarardan dolayı ortaya çıkan farkın zimmet olarak değerlendirilmesi gerektiği iddialarına katılmak mümkün değildir. Ortada zimmet suçunun unsurları yoktur. Bu iddialar ile ilgili kamu adına kovuşturma yapılması mümkün değildir.

Beşinci olarak; Gana'dan 1.5 ton altın getirilmesine ilişkin olay, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 2013/41365 sayılı soruşturma evrakı ile soruşturulan bir olaydır. 1 Ocak 2013 günü saat 06.40'da ULS Airlines Kargo firmasına ait ABK tescil işaretli KZU-755 sefer sayılı uçağın Atatürk Havalimanına iniş yapmış, AHL Kargo Gümrük Müdürlüğüne herhangi bir evrak veya özet beyan verilmediğinden tedbir amaçlı olarak uçak mühürlenmiş, aynı tarihte uçak yetkilileri tarafından Kargo Gümrük Müdürlüğüne şifahi olarak uçağın 1500 kg altın yüklü olduğu beyan edilmiş ve bu husus aynı tarihte tutanağa bağlanmıştır. Söz konusu altınla ilgili olarak, soruşturma kapsamında tape edilen telefon görüşme kayıtlarından anlaşıldığı kadarı ile Rıza Sarraf, 15 Aralık 2012 tarihinden itibaren görüşmelere başlamıştır. Bu görüşmelerin herhangi birisinde yapılacak altın ihracının hukuka aykırı veya kaçak olduğunu gösteren bir veri bulunmamaktadır. Soruşturmaya konu olan Gana'dan gelen altınlarla ilgili sorun, Gana'da yükleme yapılırken güvenlik ve sair nedenlerle evrakların gereği gibi düzenlenmemesinden kaynaklanmaktadır. Belge eksiklikleri nedeniyle söz konusu altının Türkiye'ye ihracı mümkün olmamış ve uçağın Türkiye'den tekrar ayrılmasını temin etmeye yönelik girişimlerde bulunulmuştur. Söz konusu altının alıcısı soruşturma kapsamındaki şüphelilerden birisi değildir, zira Gana'da düzenlenmiş belgelerde altının alıcısı İran'da bir başka şirket olarak görünmektedir. Ardından taşıyıcı temsilcisi tarafından 11.01.2013 tarih ve 4244 sayılı dilekçeyle eşya için özet beyan verilmiş, özet beyanın süresi içinde verilmemesi nedeniyle Gümrük Kanununun 241/3-d maddesi uyarınca ve anılan Kanunun 35/a maddesine göre 17 Ocak 2013 tarihinde 1078 sayılı kararla cezai işlem uygulanmıştır. Özet beyan işlemlerinin ardından yine taşıyıcı temsilcisi İsmail Karaaslan tarafından TRX rejim ile 11.01.2013 tarihinde transit beyannamesi verilmiş, sarı hat kriterlerine göre muayene memuru ataması yapılmış, kırmızı hatta çevrilme ve heyet halinde muayene yapılma talebi idarece uygun bulunarak tespit yapılmış, yapılan tespate göre

beyannamede düzeltmeler yapılarak işlemlerin tamamlanmıştır.

Tüm bu hususlar Atatürk Havalimanı Kargo Müdürlüğü tarafından 16 Ocak 2013 tarih ve 172/1786 sayılı yazı ile Bölge Müdürlüğüne bildirilmiştir. Bölge Müdürlüğünün 17 Ocak 2013 tarih ve 2013/3357-3954 sayılı yazısı ile işlemlerin tamamlanması talimatı verildiği uçağın eşyası ile birlikte 18 Ocak 2013 günü saat 05:50'de KZU- 756 uçuş koduyla Dubai'ye hareket etmiştir. Gümrük Müdürlüğü tarafından yapılan yazışma ve hazırlanan belgelerde; Gümrük mevzuatına göre, bir uçağın varışından dört saat öncesinden itibaren özet beyanı vermek zorunda olduğu, gümrük bölgesine giriş yapan aracın içinde özet beyan verilmeksizin eşya getirildiğinin bu sürelerden sonra bildirilmesi durumunda bu kişilere eşya için özet beyan verileceği ve Gümrük Kanunu'nun 241/3-d uyarında para cezası alınacağı hükmünün bulunduğu, uçak yetkilileri tarafından gümrükle ilk temasta bu beyanın yapılmış olması, bunun yanında yüklü eşyaya gümrük muamelesine tabi tutmadan yurda sokmaya yönelik herhangi bir teşebbüs veya şüpheli bir harekete rastlanmadığından 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na temas eden bir tespit olmadığından bu kanuna göre herhangi bir işlem yapılmadığı, ifade edilmiştir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi Mehmet Eryılmaz Tarafından Hazırlanmış 18 Mart 2013 Tarihli ve 52-6 sayılı Soruşturma Raporunda yer alan Raporda yer verilen ve soruşturma bakımından önem arz eden tespitler özetle şöyledir ;

Konuya ilişkin olarak Atatürk Havalimanı Kargo Gümrük Müdürlüğünde oluşturulan işlem dosyası incelenmiş, incelemede gümrük idaresine ULS Havayolları tarafından ilk önce göndericisi Master Sara Import Export, alıcısı Duru Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. AŞ olan, 22 karat Gold Bluon tanımlı 44499077720 no'lu tarihsiz bir konşimento ibraz edildiği;

Havaş hareket memuru ve gümrük muhafaza memuru tarafından 01.01.2013 tarihinde düzenlenen tutanakta "01.01.2013 tarihinde saat 06:40 da ULS havayollarına ait TC- ABK tescilli KZU-755 sefer sayılı kargo uçağı AHL'ye iniş yapmıştır. Uçakta 1500 kg altın yüklü olduğu beyan edilmiştir. Gümrük işlemlerine başlanana kadar uçak aşağıda belirtilen üç adet mühürle mühürlenmiştir" denildiği;

04.01.2013 günü tutulan tutanakta, uçağın havalimanına inmesine müteakiben uçağın kargosunun değerli maden (altın) cinsi eşya olduğunun belirtilmesi üzerine, uçağın mühürlenerek 01.01.2013 günlü tutanağın tanzim edildiği, kargoya ait AHL Gümrük Müdürlüğüne sunulan belgelerde kargonun "mineral sample" olarak belirtilmesi, risk intibai vermesi ve gümrük idaresine çıkış için başvurulması nedeniyle Havaş yetkilileri ve ULS yetkilileri huzurunda daha önce tatbik edilen mühürler fek edilerek uçağa girildiği, kargonun bulunduğu yere girildiğinde 30 kap karton kutu, kutuların asma kilitle kilitlenmiş vaziyette olduğu, kasalardan bir tanesinin kilidinin açık olduğu ve içerisinde külçeler halinde altın cinsi kargonun bulunduğu görüldüğü, uçağın tekrar kapatılarak mühürlendiği belirtilmiştir.

Gümrük sürecinin başlangıcında verilen 18.12.2012 tarihli 46279 numaralı form A belgesinde gönderici OMANE GOLD MENİNG LTD. ŞTİ., alıcısı MASTER SARA TURİZM İMPORT EXPORT, eşya cinsinin 30 kap 1500 kg ağırlığında mineral "samples" olduğunun belirtildiği; Raporda, Gana makamları ve Gana'da bulunan göndericiler tarafından düzenlendiği tahmin edilen belgelerde eşyanın cinsin mineral samples gümrük değerinin 1898,90 olarak kayıtlı olduğu, yine OMANE GOLD MENİNG LTD. ŞTİ tarafından MASTER SARA TURİZM İMPORT EXPORT (Dubai) firmasına gönderilen 15 kap 1500 kg

mineral samples cinsi eşyanın ticari değerinin bulunmadığı ve laboratuvar analizi maksatlı olduğunun belirtildiği,

Gana'da düzenlenen belgelerin gelişigüzel ve gerçeği yansıtmadığı sonucuna varıldığı,

Havaş'la yapılan yazışmalarda uçak yetkilileri tarafından İstanbul'a varışla ilgili herhangi bir evrak ibraz edilmeyince (manüel doldurulmuş Dubai varışlı konşimento ibraz edilmiş) gümrük muhafaza memuruna bilgi verildiği ve kargoya ait evrakların olmaması nedeniyle uçağın mühürlenmesine karar verilerek tutanak tutulduğu,

Yine Havaş tarafından yazılan yazıda, uçaktaki kargonun özet beyanın verilmesi amacıyla alıcısı Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ olan konşimentonun Havaş'a teslim edildiği, ancak bu yeni konşimento ile ilgili bir işlem yapılmadığı (sisteme bir evrak kaydıyla alınıp daha sonra silindiği), ancak sonrasında kargo gümrük müdürlüğüne konşimentonun teslim edildiği, kargo gümrük müdürlüğünün de bu aşamadan sonra havayolu şirketinin muhatap olduğunu belirterek konşimentoyu teslim aldığı ve bu olaylar esnasında kargoların gümrük yetkilileri tarafından muayene ve tespit işlemine tabi tutulduğu, havayolunun 10 Ocak 2013 tarihinde Dubai varışlı yeni düzenlenmiş bir konşimento ile Havaş'a başvurup özet beyanı verilmesini talep ettiği ifade edilmiştir. ULS havayolu ile müfettişlik arasında yapılan yazışmalarda ULS Havayolları ile SORTİNET GROUP arasında bir taşıma sözleşmesi olduğu, bu sözleşme ile iki firmanın A300-BAF tipi TC-ABK tescilli uçakla 4 tona kadar altın taşınması hususunda anlaştığı, uçuş programının Sabiha Gökçen-Libya, Libya-Gana, Gana-Sabiha Gökçen, Sabiha Gökçen-Tahran olarak planlandığı, nakliyecisi olarak OMNAYE GOLD MAYNİNG LTD alıcısı olarak SORTİNET HOLDİNG'in gösterildiği,

Müfettişlikle Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ arasında yapılan yazışmalarda, Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ tarafından müfettişliğe verilen cevabi yazıda; SORTİNET HOLDİNG firması sahibinin Türkiye'ye altın göndermek istemesi üzerine İran kökenli olması ve altın alım satım işi ile uğraşması sebebi ile Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ ile irtibat kurduğu, 500 kg altının İstanbul'a geleceğini ve kendi adlarına alınıp alınamayacağını sorduğu, DURU DÖVİZ AŞ'nin evrakların tam ve eksiksiz olması koşuluyla yardımcı olabileceklerini beyan ettiği, bu görüşmelerden 10 ila 15 gün sonra Sabiha Gökçen Havalimanı yetkililerinin Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ yetkilisini arayarak altınların İstanbul'daki alıcısı olarak kendilerinin bildirildiği, ancak havaalanında bu miktarda altını saklayacak kilitli kasanın olmadığı ve gerekli tedbirlerin alınması gerektiğini belirttiği, bu görüşme üzerine Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ yetkililerinin altının alıcısı olan SORTİNET HOLDİNG ile bağlantı kurarak uçağın Atatürk Hava Limanına gönderilmesinin temin edildiği, bundan sonra altını taşıyan uçağın geldiğinin gümrük yetkililerinin araması ile öğrenildiği, gümrükle irtibat kurularak SORTİNET HOLDİNG tarafından müvekkil adına düzenlenmiş olan proforma faturanın ibraz edildiği, bu ibrazla birlikte uçakla gelen belgelerle Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ nezdinde bulunan belgelerle farklı olduğunun anlaşıldığı, ancak söz konusu altının malikinin Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ olmadığı ve Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ'nin sadece bu işe aracılık ettiği, nitekim kargo uçağının zararlarının da Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ tarafından değil bir başka şirket tarafından karşılandığı, bu noktada MASTER SARA TURİZM İMPORT EXPORT, KONT KOZMETİK gibi şirketler hakkında Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ yetkililerinin hiçbir bilgisi bulunmadığı ifade edilmiştir.

Müfettişlikle kargo uçağının zararlarını ödeyen Kont Group şirketi arasında yapılan yazışmalarda, Kont Goup ile kargonun alıcısı bulunan SORTİNET GRUP arasında ticari ilişki ve bir cari hesap sözleşmesi olduğu, bu sözleşme uyarınca kargo şirketini zararının SORTİNET GRUP'tan gelen talimat üzerine Kont Group tarafından karşılandığı, bu cari hesap sözleşmesi ve ödeme talimatı dışında Kont Group firmasının kargoya konu altınla bir

ilgisi olmadığı, ancak ticaret sicil gazetesinde yapılan incelemede Kont Group firması yetkilisi ortaklarından bir tanesinin SORTİNET şirketinin de ortağı olduğu anlaşıldığı,

Raporun değerlendirme ve sonuç bölümünde, Gana'da altın ihracının sıkı kurallara tabi olması nedeniyle kargoya konu altının, Gana'da düzenlenen belgelerde minarel numunesi olarak belirtildiği ve bu nedenle Gana'dan külçe altınların Gana mevzuatına uygun olmayan biçimde yurt dışına çıkartıldığı, bu hususta Gana'da bir soruşturmanın yürütüldüğünün öğrenildiği,

ULS havayolları tarafından daha önce Sabiha Gökçen Havalimanına inme planı yapılmış olmasına rağmen burada altınların muhafaza edilebileceği bir kasa olmaması nedeniyle uçağın AHL ye yönlendirildiği ve 1.1.2013 tarihinde buraya iniş yaptığı, uçakta kargoya ilişkin belge bulunmaması nedeniyle nöbetçi gümrük muhafaza memuru tarafından eksiklikler tamamlana kadar uçağın mühürlendiği ve kalkışına izin verilmediği,

Gümrük idaresine verilen ilk belgelerde eşyanın gönderici Omanyne Mining Ltd, alıcısının Master Sara Turizm Import Export şirketi, eşyanın miktarının 30 kпта 1500 kg mineral samples olduğu, bilahare ibraz edilen tarihsiz konşimentoda ise, göndericinin MASTER SARA TURİZM İMPORT EXPORT, alıcının ise, DURU DÖVİZ ve KIYMETLİ MADENLER AŞ olduğu, eşya miktarının 30 kпта 1500 kg 22 karat gold bulyon olduğu,

5607 sayılı kaçakçılıkla mücadele kanununu açısından külçe altının gümrük vergisinden muaf, KDV'den istisna olduğu dikkate alındığında söz konusu altınların ülkeye ithal edilmesinin teşebbüs edilmesi bu kanunun ihlal eder nitelikte olmadığı, Türk parasının kıymetinin korunması hakkında 32 sayılı kararda kıymetli madenler "Kıymetli madenler, taşlar ve eşyaların Dış Ticaret Rejimi esasları dâhilinde Türkiye'ye ithali ve ihracı serbesttir. Ancak, işlenmemiş kıymetli madenlerin ithal ve ihracında gümrük idarelerine beyan verilmesi esas olup, ithalat ve ihracat Rejim, Karar ve Yönetmelikleri uygulanmaz. İşlenmemiş kıymetli madenlerin ithali, Merkez Bankası ile kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla Kıymetli Madenler Borsası üyesi Kıymetli Maden Aracı Kuruluşları tarafından yapılır." hükmünün yer aldığı, tam tespite göre 1208 kg olan altınların ülkemize ithal edilmesine teşebbüs edildiği ancak altın ithalatı izne tabi olmayıp 23 sayılı karara göre beyanda bulunmanın yeterli olduğu, ayrıca ithalatı yapacak firmanın kıymetli madenler borsasına üye olması gerektiği ve Duru Döviz ve Kıymet Madenler AŞ'nin İstanbul altın borsasına üye olduğu, bu nedenle beyanda bulunmadan ithal edilmek istenmesinin Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunun 3/2 maddesinin ihlal eder nitelikte bulunmadığı ancak aynı Kanunun 3/1 maddesinde tanımlanan "Bakanlar Kurulunun bu Kanun hükümlerine göre yapmış bulunduğu genel ve düzenleyici işlemlerdeki yükümlülüklerle aykırı hareket eden kişi, üçbin Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır." hükmünü uygulanmasının gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Gana'dan gelen altınlarla ilgili üç temel iddia bulunmaktadır. Bunlar belgede sahtecilik, kaçakçılık ve bu işlemlerin tamamlanabilmesi için rüşvet verildiği iddiasıdır. Belgede sahtecilik suçlamasına ilişkin olarak Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının 2013/112787 Soruşturma ve 2013/51549 Karar ve 25.11.2013 Tarihli kararı ile İdari yaptırım kararına konu olan işlemlerdeki özel belgelerde sahtecilik yapıldığı iddiasıyla soruşturma açılmış, yapılan soruşturma sonunda; Olay tarihinde Gana'dan kalkıp Dubai'ye gitmek üzere havalanan uçağın İstanbul'a iniş yaptığı, Yakıt ikmali için Türkiye'ye uğrayıp ikmalden sonra terk edeceği beklenen uçakta ne olduğunun araştırıldığı ve ilk olarak yükün mineral numune olduğu cevabı alındığı, sonrasında konşimentolar sorulduğu, yüke uygun konşimentonun ibrazıyla yükün 1,5 ton altın olduğunun belirlendiği, Toplanan kanıtlar gümrük başmüfettişi Mehmet Eryılmaz ile resen atanan bilirkişi Öner Yıldız tarafından hazırlanan raporlarda ortada özel belgede sahtecilik suçu görülemediğinden kovuşturmaya

yer olmadığına karar verilmiştir.

Bu karardan da anlaşılacağı üzere belgede sahtecilik iddiası soruşturulmuş ve sonuçlandırılmıştır. Bu nedenle belgede sahtecilik iddiasının yeniden soruşturma konusu yapılabilmesi ancak yeni ve yeterli delil elde edilmesi durumunda mümkündür. Zira CMK'nun 172/2. fıkrasına göre "Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildikten sonra yeni delil meydana çıkmadıkça, aynı fiilden dolayı kamu davası açılmaz." Kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin karar verildikten sonra elde edilen herhangi bir yeni veya yeterli delil olmadığından belgede sahtecilik iddiasının tekrar dava konusu edilebilmesi mümkün değildir. Kaldı ki, inceleme konusu başsavcılığımız tarafından sürdürülen işbu soruşturmaya nazaran zamanında hareket eden Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı söz konusu olayı soruşturmuş ve sonuçlandırmıştır.

Diğer yandan iş bu soruşturmada sıklıkla 1,5 ton altının el koymadan kaçırılarak devletin zarara uğratılmasından söz edilmekle birlikte, bu hususta dinleme ve kayda alma işlemini yapan kolluk görevlilerinin durumu Cumhuriyet savcısına haber vermemiş ve savcının sürece dahil olmasının temin edilmemiş olması da ciddi bir tutarsızlıktır. Söz konusu süreçte 2 Ocak 2013 tarihinde alınan ve yukarıda yer verilen teknik araçla takip kararı da son derece dikkat çekicidir. Söz konusu kararlar çerçevesinde hiçbir uygulama yapılmamış olması bir yana, kararlar alınırken kolluk birimlerinin elinde bulunan ve fezlekede yer verilen 1,5 ton altının kaçak olarak yurda sokulduğu iddiasına hiç değinilmemiş olması da ele alınmak durumundadır. Bu durum, açıkça kolluk birimlerinin Cumhuriyet Savcısından veya hakimden bilgi gizlediği sonucunu vermektedir.

Kaçakçılık iddiası da yine aynı işlemle ilgili olarak Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı Kabahatler Bürosunun 2013/902 Kabahat numaralı dosyasında sonuçlandırılmış, fiilin kaçakçılık olmadığı gerekçesi ile 2013/2119 sayı ve 18.12.2013 tarihli karar ile 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunu'nun 3/2 fıkrasına aykırılık nedeniyle, 57.789.210'ar TL idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir. Nitekim soruşturma dosyasında bulunan ve uçak indikten sonra görevliler tarafından sözlü olarak beyanda bulunulmuş olması, kaçakçılık iddiasını temelsiz bırakmaktadır. Zira kaçakçılıktan bahsedilebilmesi için Kaçakçılıkla Mücadele Kanunun 3. Maddesinde sayılan fiillerden birisine ihtiyaç bulunmaktadır. Gana'dan altın ihraç edilmesi olayı bakımından bu fiillerden hiçbirisi söz konusu değildir. Anılan Kanunun 3. Maddesine göre kaçakçılıktan söz edilebilmesi için; Eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın ülkeye sokmak; Eşyayı, sahte belge kullanmak suretiyle gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin ülkeye sokmak; Transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak gümrük bölgesinde bırakmak, şeklindeki davranışlardan birisinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Olayda da bu mahiyette bir davranış bulunmamaktadır. Bu nedenle, söz konusu eylemle ilgili olarak başsavcılığımız tarafından yapılacak bir işlem bulunmadığı, daha önce Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturulup muktezaya bağlanmış eylemlerle ilgili kamu adına takibat yapılmasına yer olmadığı anlaşılmıştır.

Altıncı olarak; Rıza Sarraf'ın menfaat temin ettiği iddia edilen kamu görevlileri ile aralarında görevin ifasıyla ilgili bir işi yapması veya yapmaması için menfaat sağlama konusunda bir anlaşma olduğuna dair hiçbir delil elde edilememiştir. Burada rüşvet anlaşmasının üzerinde kısaca durmakta fayda bulunmaktadır.

Alınan veya sağlanan yararın rüşvet suçunu oluşturabilmesi için kamu görevlisi ile birey arasında rüşvet anlaşması yapılması zorunlu olup, rüşvet anlaşmasından söz edilebilmesi için kamu görevlisi ile birey arasında, kamu görevlisinin, görevinin gereklerine aykırı olarak bir işi yapmasına veya yapmamasına karşılık yarar sağlanması hususunda anlaşmaya varılması gerekir.

Rüşvet suçunun oluşabilmesi için, anlaşmanın işin yapılmasından önce veya en geç yapılması anında olması gerekir. İşin yapılmasından önce anlaşma yapılmadığı halde, işten sonra kamu görevlisince talep edilerek elde edilen menfaat rüşvet suçunu değil, koşulları varsa irtikap veya görevde yetkiyi kötüye kullanma suçunu oluşturabilecektir.

Rüşvet suçunun oluştuğunun kabulü için ise, mutlaka rüşvet anlaşmasının yapıldığının ispatlanması gerekir.

Yargıtay içtihatlarında vurgulandığı üzere, "...Ceza Muhakemesi Hukukunun temel prensiplerinden birisi de şüpheden sanığın yararlanacağı ilkesidir. Her hukuk devletinde kabul edilen ve masumluk karinesi ile sıkı bir ilgisi olan bu ilkeye göre, yapılan ceza muhakemesi sonunda fiilin sanık tarafından işlendiği % 100 belliliğe ulaşmadığı takdirde beraat kararı verilecektir. Böyle bir ilkenin kabul edilmesinin sebebi, bir suçlunun cezasız kalmasının, bir masumun mahkum olmasına tercih edilmesidir; yani masumluk karinesidir."

Yargıtay uygulamasında da anlaşmanın varlığının kesin olarak tespit edilemediği hallerde suçun oluşmayacağı kabul edilmektedir.

Yargıtay 5. Ceza Dairesinin 13.04.2011 tarih ve 2010/9640-2011/2991 sayılı kararında; "Sanıkların savunmalarının hayatın uygulamalarına uygun düşmemesi ve bir rüşvet anlaşmasının varlığının açıkça tespit edilmemiş olması karşısında, Samsun DSİ 7. Bölge Müdürlüğüne bağlıMüdürlüğünde yapılan ihaleleri alanŞirketi yetkilileri olan sanıklar H.... ve S..... tarafından belirtilen kurumdaMühendisi olan ve ihale komisyonunda başkan olarak görev yapan sanık A.....ın banka hesabına parça parça birden fazla kez para gönderilmesi şeklinde gerçekleşen olaylarda, sanık A.....ın görevi kötüye kullanmak, sanıklar H.... ve S.....ın görevi kötüye kullanmaya azmettirmek suçundan cezalandırılmaları yerine....."

Yine Yargıtay 5. Ceza Dairesinin 25.10.2010 tarih ve 2010/8627-7734 sayılı kararında; "Sanık Ö....'ın, diğer sanık Y....'un aracılığı ile bazı kişilerden para aldığı anlaşılan maddi olayda, menfaat temin ettikleri kişilerin kimlikleri tespit edilemediği gibi, kaçak akaryakıt bulundurup bulundurmadıkları da anlaşılamadığı cihetle, taraflar arasında rüşvet anlaşmasına varıldığına dair inandırıcı ve yeterli deliller elde edilemediğinden sanık Ö....'ın eyleminin görevi kötüye kullanma suçunu oluşturduğu ve diğer sanık Y....'un eyleminin ise kamu görevlisi tarafından işlenebilen özgü suçlardan görevi kötüye kullanma suçuna iştirak etmesi nedeniyle 5237 Sayılı Yasanın 40/2. Maddesi uyarınca azmettiren veya yardım eden olarak sorumlu tutulabileceği gözetilmeden....."

Denilmek suretiyle, rüşvet suçunun oluşabilmesi için işin yapılmasından önce veya en geç yapılması anında bir anlaşmanın yapıldığının açıkça tespit edilmesinin zorunluluğu vurgulanmıştır.

Bu nedenlerle rüşvet anlaşmasının varlığı kesin bir şekilde ispat edilmemişse failin eylemi başka bir suç oluşturabilirse de rüşvet suçu oluşmayacaktır. (A.Ceylani Tuğrul, Zimmet, Banka Zimmeti, Rüşvet ve İrtikap Suçları)

Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 30.10.2007 tarih ve 2007/5-174-213 sayılı kararı, Yargıtay 5. Ceza Dairesinin 03.05.2010 tarih ve 2008/12511-2010/3279 sayılı kararları da rüşvet anlaşmasının zorunluluğu ve yapıldığının açıkça kanıtlanmasının zorunluluğunu vurgular örnek kararlardandır.

Yapılan soruşturmada kendilerine bir takım parasal menfaatler temin edilen kamu görevlilerinin, görevlerinin gereği bir işi yapmaları veya yapmamaları karşılığında menfaat temin edilmesine ilişkin bir anlaşma yaptıklarına dair kanıt elde edilmediğinden, yaptıkları hukuka aykırı olmayan işlerin karşılığında ve hatta bir işin karşılığı olduğuna dair kanıt da bulunmadığı halde iyi ilişkileri devam ettirme karşılığında sağlanan menfaati hukuki

anlamda nitelendirmek gereklidir.

Suçun maddi unsuru bağlamında rüşvet, sadece menfaat temin edilmesinden ibaret değildir. Menfaat teminini suç olarak düzenleyen rüşvet dışında usulsüz hediye kabulü, irtikap gibi pek çok suç bulunmaktadır. Rüşvet suçunu diğer suçlardan ayıran temel özellik, rüşvetin bir anlaşma doğrultusunda, iki tarafın da özgür iradesi ile kurdukları bir ilişki çerçevesinde bir işin yapılması veya yapılmaması amacıyla temin edilen menfaat temini hallerini kapsamasıdır. Dolayısıyla rüşvet suçu, öncelikle bir anlaşma gerektirmekte, bu anlaşmanın taraflarından olan kamu görevlisinin bir işi yapmak veya yapmamak hususunda bir irade açıklamasına ihtiyaç bulunmaktadır. Herhangi bir somut işe dayanmayan menfaat teminleri, sadece kamu görevlisi bakımından usulsüz hediye kabulü olarak nitelendirilebilir. Son olarak maddi unsur bağlamında değinilmesi gereken husus, kamu görevlisinin yapmak konusunda anlaştığı işin, kendi görev alanına giren bir iş olması gerekliliğidir. Eğer menfaat temin edilen kamu görevlisinin görev alanına giren bir iş yoksa, bu durumda rüşvet suçundan bahsedilebilmesi mümkün değildir. Soruşturma konusu olayda menfaat temin etmek veya sağlamak şeklinde gerçekleşen davranışların rüşvet olarak nitelendirilebilmesi için; muhatapların kamu görevlisi olması, menfaat teminlerinin somut bir işin yapılması veya yapılmaması amacı ile yapılmış olması, bu işlerin ilgili kamu görevlilerinin görev alanına giren işler olması gerekmektedir. Aksi takdirde rüşvet suçunun unsurları oluşmayacaktır. Kamu görevlisinin menfaat teminin, rüşvet olarak nitelendirilebilmesi için temel unsur, menfaat teminin görevle ilgili bir işin yapılması veya yapılmaması için, en geç iş tamamlanmadan önce bir anlaşma çerçevesinde menfaat teminini gerektirmesidir.

Soruşturma kapsamında Ekonomi Bakanına altın ihracatına yol verilmesi, fiili destek sağlanması, Halkbank komisyonlarının düşürülmesi, basında çıkan haberlerin engellenmesi gibi işler nedeniyle menfaat temin edildiği yolunda deliller bulunduğu iddia edilmekte ise de; altın ihracatı işlemleri, Gana'dan gelen altınlarla ilgili Gümrük Bakanlığının aranması, Halkbank komisyonlarının düşürülmesi, basında çıkan haberlerin engellenmesi gibi işlemler, Ekonomi Bakanlığının görev ve yetki alanıyla ilgili işler değildir. Esasında basında yer alması ihtimali olan haberlerin engellenmesi hiçbir kamu görevlisinin görevi değildir. Dolayısıyla Ekonomi Bakanlığı tarafından, kendi görev alanlarıyla ilgili yapılmış bir iş söz konusu olmayıp, genel bir kollama ve teşvikten söz edilmesi mümkündür. Görev ve yetki alanıyla ilgili somut bir iş olmaksızın soyut bir kollama veya teşvik, rüşvet suçu bağlamında görevin ifasıyla ilgili iş olmayıp, rüşvet suçunun oluşabilmesi için, görevin ifasıyla ilgili menfaat teminin söz konusu olması, menfaat karşılığı yapılan işin ne olduğunun belirlenmesi, bunlar arasında neden sonuç ilişkisinin bulunması gerekmektedir. Bir iş karşılığı olmaksızın hediye veya para vermek rüşvet suçu olarak nitelendirilemez. Nitekim somut bir işe dayanmayan genel hizmetler veya etik anlamda kınanabilecek davranışlar, Yargıtay tarafından da rüşvet kapsamında mütalaa edilmemektedir. Örneğin bir ağır ceza mahkemesi başkanının, sanığın otelinde bedel ödemeksizin kalması şeklindeki davranış, Yargıtay Ceza Genel Kurulu tarafından rüşvet suçunun oluşması bakımından yeterli görülmemiştir. Karara göre; "Görülebileceği üzere, sanıklar hakkında Fethiye Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığı görevine başlamasından önce açılan ve yürüten kamu davasının ilk üç oturumuna katılmamış, ekspertiz raporunun dönüşünün beklendiği aşamada ve tümü bir aylık süre içinde gerçekleştirilen sonraki üç oturumda mahkeme başkanlığını üstlenmiş, son oturuma katılan iki Cumhuriyet savcısının uygun görüşü doğrultusunda ve heyetin oybirliği ile gerçekleştirilen bir kararın oluşumunda mahkeme başkanı olarak görev üstlenmiştir. Bu kararın verilmesinden önceki aşamada, sanık M. Y. K ile diğer sanık C. K arasında, beraat ettirilmesi karşılığında menfaat teminine yönelik bir anlaşmanın varlığı saptanamamıştır. Beraat kararının verilmesinden sonra, sanık M. Y. K.'nın meslek ilkeleriyle bağdaşmayacak biçimde diğer sanık C. K'nın otellerine zaman zaman gidip karşılıksız yararlandığı dosyadaki

bilgi ve belgelerden anlaşılmakta ise de, disiplin soruşturmasının konusunu oluşturabilecek olan bu husus rüşvet anlaşmasının kanıtı olarak kabul edilemez. Bu itibarla, sanıklara yüklenen rüşvet verme ve rüşvet alma suçlarından dolayı cezalandırmaya yeterli, kesin ve inandırıcı kanıt bulunmadığından, Yargıtay Cumhuriyet savcısının temyiz itirazının reddine karar verilmelidir.” (CGK, E. 2006/5-142, K. 2007/108, T. 8.5.2007)

Avrupa Birliği Bakanı Egemen Bağış'ın, Rıza Sarraf tarafından otel işletmesi için alınması düşünülen kredinin temini konusundaki yardımı, gazetede çıkacak haberlerin engellenmesi ve yurt dışına çıkış için alınacak vizelerde kolaylık sağlanması konularında rüşvet verildiği iddia edilmiş ise de; sayılan iş ve işlemlerin hiçbirinin Avrupa Birliği Bakanının görev alanı ile ilgili olmadığı, dolayısıyla kamu görevlisinin “Görevinin ifası ile ilgili bir işi yapması veya yapmaması”ndan söz etmenin mümkün olmadığı, bu nedenle TCY. 252. Maddesinde düzenlenen rüşvet suçunun unsurlarının oluşmayacağı, bu nedenle tarafımızdan haklarında soruşturma yapılan şüphelilerin bu eylemle ilgili olarak rüşvet verme ve rüşvete aracılık suçunu işlediklerinden söz etmenin mümkün olmadığı, bu suçla ilgili takibat yapılması imkanının bulunmadığı anlaşılmıştır.

Keza bankası tarafından yapılan işlemler sırasında sunulan belgelerin sahteliğine göz yumulmasını sağladığı, bankasının malvarlığı aleyhine sonuç doğurmasını göze alarak Rıza Sarraf'a ait şirketlerin işlemleri için düşük komisyon uyguladığı, Rıza Sarraf'ın şirketlerinin iş ve işlemlerini kolaylaştırıp rakip şirketlerin işlerini zorlaştırdığı iddia edilen Halkbank Genel Müdürü şüpheli Süleyman Aslan'ın, yukarıda ayrıntısı ile açıklanan gerekçelerle bu eylemleri gerçekleştirdiğine dair delil bulunmadığı, bu nedenle temin edildiği belirtilen menfaatin “görevinin ifası ile ilgili bir işi yapması veya yapmaması” için olduğunun kabul edilemeyeceği ve taraflar arasındaki rüşvet anlaşmasının sonucu olduğunu gösterir delil bulunmadığı tespit edilmiştir.

Yine şüpheli Süleyman Aslan tarafından temin edildiği belirtilen menfaatin, görevinin gereklerine uygun davranmasından duyulan memnuniyetin ifadesi olarak bilahare sağlandığının da kabul edilemeyeceği sonucuna varılmıştır. Zira soruşturma dosyasından, şüphelinin evinde ele geçirilen paraların, şüphelinin ifa ettiği görevle bağlantılı bir şekilde ve görevin ifasından duyulan memnuniyetin ifadesi olarak tevdi edildiğine ilişkin bir delile yer verilmemiştir. Bu kapsamda, ifa edilen görev ile temin edildiği belirtilen menfaat arasında ilişkisi kurulamamış, bu yolda doğrudan bir delil elde edilememiştir. Belirtilen nedenlerle söz konusu eylemin görevi kötüye kullanma olarak nitelendirilmeyeceği değerlendirilmiştir.

Şüphelinin soruşturma sürecinde konuya ilişkin ifadesinde söz konusu paraları Çorum'un Osmancık ilçesinde yapılacak İmam Hatip Lisesi inşaatında ve Balkanlarda yapılacak bir üniversite için kullanılmak üzere yardım amaçlı olarak kabul ettiğini ve bu hususta aracılık yaptığını belirttiği görülmüştür. Bu ifade doğrultusunda diğer ilgililerin ifadesine başvurma zarureti ortaya çıkmış, Osmancık İmam Hatip Lisesi inşaatını yürüten dernek yetkililerinin ve Balkanlarda yapılacak Bosna Hersek Üniversitesi yetkililerinin, bu paraların yardım maksatlı olarak kendileri için kabul edildiği yolunda beyanlarda bulunduğu görülmüştür. Nitekim bu kapsamda ilgililerin başvurusu üzerine paraların bir kısmı(1.000.000 Euro) İstanbul Sulh Ceza Mahkemesinin 04/03/2014 tarih ve 2014/36 D. İş sayılı kararı ile Üsküp Eğitim ve Kültür Vakfı Türkiye temsilciliğine iade edilmiştir. Bütün bu hususlar göz önünde bulundurulduğunda şüpheli Süleyman Aslan'ın eyleminin Yardım Toplama Kanununa Muhalefet olarak değerlendirilmesinin gerektiği, bu eylemle ilgili olarak evrakın 2860 Sayılı Yasanın 29/3. Maddesi gereğince işlem yapılmak üzere Mahalli Mülki İdare Amirliğine (İstanbul Valiliği) gönderilmesinin gerektiği anlaşılmıştır.

*****Ayrıntısı ile açıklanan gerekçelerle :**

1- Tüm şüphelilerin, suç işlemek için örgüt kurmak, örgüte üye olmak ve yönetmek, suç örgütünün amaçları doğrultusunda faaliyette bulunmak, suçtan elde edilmiş mal varlığını aklamak, sahte belge düzenlemek, rüşvet vermek, kaçakçılık, fuhuş için kadın temin etmek suçlarından haklarında kamu adına **KOVUŞTURMA YAPILMASINA YER OLMADIĞINA**,

2- Halkbank eski Genel Müdürü olarak görev yapan şüpheli Süleyman Aslan'ın eylemi Yardım Toplama Kanununa Muhalefet niteliğinde değerlendirildiğinden, evrakın tefrik edilerek (*Tefrik edilmiş olup, soruşturma numarası 2014/135048*) 2860 Sayılı Yardım Toplama Kanununun 29/3 maddesi gereğince işlem yapılmak üzere Mahalli Mülki İdare Amirliğine gönderilmesine,

3- Karar kesinleştğinde, şüpheliler hakkında verilmiş adli kontrol kararlarının CMK 110. maddesi gereğince kaldırılmasına,

4- Karar kesinleştğinde, malvarlığı üzerine konulmuş tedbir kararlarının CMK 128. maddesi gereğince kaldırılmasına,

5- Adli emanette bulunan eşyalardan teknik takip, iletişimin tespiti, arama ve gözetim alma kararlarının uygulanması sırasında tespit edilen görüntülerin bulunduğu digital veriler, CD, DVD ve harddisklerin dosyada delil olarak saklanmasına, şüpheli Süleyman Aslan'dan elde edilen paralar dışındaki eşyaların ve paraların sahiplerine iadesine, Süleyman Aslan'dan elde edilen paraların Mülki İdare Amirliğine(İstanbul Valiliği) gönderilmesine,

6- Kararın bir örneğinin, haklarında yasama dokunulmazlığı bulunması nedeniyle tarafımızdan soruşturma yapılamayan, ancak Meclis Soruşturma Komisyonu tarafından soruşturma yapıldığı 27/06/2014 tarih ve 2014/184781 sayılı yazıları ile bildirilen kişiler yönünden gereğinin takdiri için TBMM Başkanlığı'na gönderilmesine,

7- Dosyada şikayet dilekçeleri bulunan Ali Özgüven ve Cemal Ağırman'ın suçtan doğrudan zarar görmeleri söz konusu olmadığı, bu nedenle karara itiraz haklarının bulunmadığı anlaşıldığından kararın kendilerine tebliğine gerek bulunmadığına, kararın birer örneğinin şikayetçi Orhan İnce ile ifadesi alınan ve sorguya çekilen şüphelilere tebliğine,

Kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde İstanbul Sulh Ceza Hakimliğine başvuruya itirazı kabil olmak üzere, CMK 172. maddesi gereğince karar verildi. 16/10/2014

EKREM AYDINER

25994

Cumhuriyet Savcısı

E-İmza ile İmzalandı